

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΛΥΣΗΣ GOOGLE-OR-TOOLS

υπό
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΠΑΛΙΚΟΥ

Διπλωματική Εργασία

Υπεβλήθη για την εκπλήρωση μέρους των απαιτήσεων για
την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στη Διοίκηση Εφοδιαστικής Αλυσίδας και
Logistics (ΔΕΑΛ)

Βόλος, 2025

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας δεν υποδηλώνει αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα (Ν. 5343/32 αρ. 202 παρ. 2).

Εγκρίθηκε από τα Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής:

Πρώτος Εξεταστής (Επιβλέπων)	Δρ. Αθανάσιος Ζηλιασκόπουλος Καθηγητής, Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Δεύτερος Εξεταστής	Δρ. Αθανάσιος Λόης Επιστημονικός Συνεργάτης, Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Τρίτος Εξεταστής	Δρ. Στυλιανός Κουκούμιαλος Καθηγητής, Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μου στον επιβλέποντα της διπλωματικής εργασίας μου, Καθηγητή κ. Αθανάσιο Ζηλιασκόπουλο, για την ανάθεση του θέματος και την βοήθειά του κατά τη διάρκεια της εκπόνησής της.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω επίσης στον δεύτερο εξεταστή Δρ. Αθανάσιο Λόη, για το ενδιαφέρον, την καθοδήγηση, τη διερεύνηση και ανάλυση του θέματος και των αποτελεσμάτων, καθώς και για τη βοήθεια και την προθυμία του για επίλυση κάθε απορίας που προέκυψε κατά τη διάρκεια των υπολογισμών.

Επιπροσθέτως, ιδιαίτερη μνεία αξίζει επίσης και στον τρίτο εξεταστή, Καθηγητή κ. Στυλιανό Κουκούμιαλο, για την ενδελεχή παρατήρηση της εργασίας μου και τις πολύτιμες παρατηρήσεις του επί του θέματος.

Τέλος, είναι αδύνατο να μην ευχαριστήσω τη σύζυγό μου, Πένυ, για την ουσιαστική στήριξή της σε όλη τη διάρκεια των σπουδών μου και την ανιδιοτελή αγάπη της όλα τα χρόνια της κοινής μας πορείας.

ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΛΥΣΗΣ GOOGLE-OR-TOOLS

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΑΛΙΚΟΣ

Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2025

Επιβλέπων Καθηγητής: Δρ. Αθανάσιος Ζηλιασκόπουλος,
Καθηγητής Βελτιστοποίησης Συστημάτων Παραγωγής/Μεταφορών

Περίληψη

Το πρόβλημα Δρομολόγησης Οχημάτων αποτελεί ένα από τα κυριότερα προβλήματα του κλάδου των μεταφορών και της εφοδιαστικής αλυσίδας, λόγω της συνεχώς αυξανόμενης ανάγκης για ελαχιστοποίηση του χρόνου και κατ' επέκταση του κόστους των μεταφορών. Το κόστος αυτό αποτελεί περισσότερο από το μισό του συνολικού κόστους της εφοδιαστικής αλυσίδας. Στην παρούσα διπλωματική εργασία μελετάται το πρόβλημα Δρομολόγησης οχημάτων σε τρεις πυλώνες, ώστε να γίνει γνωστή η συμπεριφορά του υπό διαφορετικά δεδομένα και συνθήκες.

Αρχικά εξετάζονται δρομολόγια μικρής κλίμακας, στα οποία οι μελετώμενοι κόμβοι βρίσκονται εντός των ορίων των νομών Μαγνησίας και Λάρισας και αντιπροσωπεύουν σημεία μεταπώλησης αγαθών. Ουσιαστικά το μελετώμενο μοντέλο είναι ένα εκφυλισμένο πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων, καθώς το όχημα μεταφοράς ξεκινά από έναν κόμβο και επιστρέφει τελικά σε αυτόν με τη λήξη του δρομολογίου. Πρόκειται λοιπόν για μία εκδοχή του προβλήματος πλανόδιου πωλητή (TSP). Πρώτα μελετάται η δυναμική εκδοχή του μοντέλου δρομολόγησης, της οποίας το δρομολόγιο μεταβάλλεται και προσαρμόζεται συνεχώς στις νέες ζητήσεις που προκύπτουν. Στη συνέχεια αναπτύσσεται η στατική εκδοχή, για την οποία όλα τα δεδομένα είναι γνωστά πριν την έναρξη του δρομολογίου και η διαδρομή δεν επιδέχεται αλλαγές κατά την εξέλιξή της. Τέλος παρουσιάζονται δύο εκδοχές προβλημάτων δρομολόγησης μεγάλης κλίμακας, εντός μίας περιοχής της Αθήνας, καθώς και μια προσεγγιστική μέθοδος επίλυσης, ώστε να γίνουν γνωστές οι ιδιαιτερότητες και οι δυσκολίες του μοντέλου για αυξανόμενο αριθμό κόμβων και ζητήσεων.

Για την επίλυση των προβλημάτων χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό της Google «OR-TOOLS» με ορισμό χρονοπαραθύρων για τις επισκέψεις/ικανοποιήσεις των κόμβων/ζητήσεων.

Σκοποί της εργασίας είναι:

- η αυτοματοποίηση του δυναμικού μοντέλου, στο οποίο προκύπτουν νέες ζητήσεις κατά τη διάρκεια του δρομολογίου, με τη χρησιμοποίηση ενός στατικού, το οποίο θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του δυναμικού, στοχεύοντας στη βελτιστοποίηση της λύσης.
- η εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την επίδραση του αριθμού των κόμβων στα αποτελέσματα ενός στατικού προβλήματος δρομολόγησης μεγάλης κλίμακας.
- η συμπεριφορά της προσεγγιστικής μεθόδου επίλυσης.

Το online σύστημα χωρίζεται σε ορίζοντες, οι οποίοι τελικά ενώνονται, ώστε να τρέξει το στατικό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα δεδομένα εξ' αρχής. Έπειτα από σύγκριση των αποτελεσμάτων, όπως αναμενόταν, το στατικό μοντέλο υπερτερεί έναντι του αντίστοιχου δυναμικού, καθώς όλα τα δεδομένα είναι γνωστά από την αρχή, χωρίς προγραμματισμένες ή μη αλλαγές, με αποτέλεσμα η βελτιστοποίηση του δρομολογίου να καθίσταται πιο εύκολη.

Λέξεις-κλειδιά: πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων (VRP), Google «OR-TOOLS», χρονοπαραθύρα, στατικό μοντέλο, δυναμικό μοντέλο, πρόβλημα μεγάλης κλίμακας, προσεγγιστική μέθοδος, βελτιστοποίηση.

REAL-TIME ROUTING PROBLEM SOLVING USING THE GOOGLE-OR-TOOLS SOLUTION FRAMEWORK

ANTONIOS BALIKOS

Department of Mechanical Engineering, University of Thessaly, 2025

Supervisor: Dr Athanasios Ziliaskopoulos

Professor of Optimization of Production/Transportation Systems

Abstract

The Vehicle Routing Problem is one of the main problems of the transportation industry and the supply chain, due to the ever-increasing need to minimize transportation time and cost. More than half of the total costs of supply chain is that of transportation. In this thesis, the Vehicle Routing Problem is studied in three pillars, in order to determine its behavior under different data and conditions.

The examined nodes are located within the boundaries of the regions of Magnesia and Larisa and represent points of resale of goods. The model is a degenerated vehicle routing problem, as the vehicle starts from a node and eventually returns to it at the end of the route. So basically, it's a Travelling Salesman Problem's (TSP) version. Initially, the dynamic routing model is studied, which continuously adapts to the new requests that arise. The static model is then developed, for which all data is known before the start of the route and the route does not undergo changes during its evolution. Finally, two versions of large-scale routing problems are presented within an area in Athens, as well as an approximation method for solving, so that the particularities and difficulties of the model for an increasing number of nodes and requests are known.

Google's "OR-TOOLS" software was used to solve the problem with the definition of time windows for the visits/ satisfaction of the nodes/ requests.

The purposes of the work are:

- the automation of the dynamic model, in which new requests arise during the route, using a static one, which will include all the elements of the dynamic, aiming at the optimization of the solution.

- drawing conclusions about the effect of the number of nodes on the results of a large-scale static routing problem.
- the performance of the approximate solution method.

The online system is divided into horizons, which are eventually joined to run the static system, which includes all the data from the beginning. After comparing the results, as expected, the static model outperforms the corresponding dynamic one, as all the data was known from the beginning without planned or unplanned changes and as a result easier optimization of the route.

Key words: vehicle routing problem (VRP), Google «OR-TOOLS», time windows, static model, dynamic model, large scale problem, approximate solution method, optimization.

Πίνακας Περιεχομένων

Κεφάλαιο 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1.1 Κίνητρο και Υπόβαθρο.....	1
1.2 Βιβλιογραφική Ανασκόπηση.....	2
1.3 Οργάνωση Διπλωματικής Εργασίας.....	3
Κεφάλαιο 2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	5
2.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα.....	5
2.2 Logistics.....	5
2.3 Μεταφορές.....	6
2.4 Πρόβλημα Δρομολόγησης Οχημάτων.....	7
2.5 Δεδομένα Εργασίας.....	8
2.6 Google OR-Tools.....	9
2.7 Χρονικά Παράθυρα.....	10
Κεφάλαιο 3. ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ.....	12
3.1 Μοντελοποίηση.....	12
3.2 Μεθοδολογία.....	13
3.3 Συμπεράσματα.....	17
Κεφάλαιο 4. ΣΤΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ.....	19
4.1 Μεθοδολογία.....	19
4.2 Συμπεράσματα.....	21
Κεφάλαιο 5. ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ.....	23
5.1 Μοντελοποίηση.....	23
5.2 Μεθοδολογία.....	23
5.3 Πρόβλημα 100 κόμβων.....	25
5.3.1 Εφαρμογή στρατηγικής automatic.....	28
5.3.2 Εφαρμογή επιπλέον στρατηγικών επίλυσης.....	30
5.4 Πρόβλημα 200 κόμβων.....	41
5.4.1 Εφαρμογή Automatic στρατηγικής επίλυσης.....	41
5.4.2 Εφαρμογή στρατηγικής Christofides.....	42
5.4.3 Εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.....	43
5.4.4 Εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.....	44
5.4.5 Εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.....	45
5.4.6 Εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.....	46
5.4.7 Εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion.....	47
5.4.8 Εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.....	48
5.4.9 Εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.....	49
5.4.10 Εφαρμογή στρατηγικής Savings.....	50
5.4.11 Εφαρμογή επιπλέον αλγόριθμων βελτιστοποίησης (Generic tabu search, Greedy descent, Guided local search, Simulated annealing, Tabu search) και μιας προσεγγιστικής μεθόδου επίλυσης.....	51

Κεφάλαιο 6. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	55
6.1 Σύγκριση δυναμικών – στατικών συστημάτων.....	55
6.1.1 Αριθμητικά αποτελέσματα.....	56
6.1.2 Συμπεράσματα.....	58
6.2 Σύγκριση στρατηγικών επίλυσης προβλήματος μεγάλης κλίμακας.....	59
6.2.1 Αριθμητικά αποτελέσματα.....	60
6.2.2 Συμπεράσματα.....	62
6.3 Σύγκριση αλγόριθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα μεγάλης κλίμακας.....	66
6.3.1 Συμπεράσματα.....	68
6.4 Αξιολόγηση αποτελεσμάτων με χρήση 1 μεταφορικού οχήματος και μιας προσεγγιστικής μεθόδου στο πρόβλημα μεγάλης κλίμακας.....	69
6.4.1 Συμπεράσματα.....	70
Κεφάλαιο 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	72
Βιβλιογραφία.....	75
Πίνακας Περιεχομένων Διαγραμμάτων.....	76
Πίνακας Περιεχομένων Εικόνων.....	80
Πίνακας Περιεχομένων Πινάκων.....	81

Κεφάλαιο 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Κίνητρο και Υπόβαθρο

Η μεταφορά αγαθών είναι βασική συνιστώσα της οικονομίας, αποτελώντας έναν τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας που χρήζει συνεχούς βελτίωσης και εξέλιξης. Οι ολοένα αυξανόμενες ανάγκες του σύγχρονου τρόπου ζωής για έγκαιρη και ασφαλή παράδοση αγαθών, οδηγούν στην αναζήτηση και μελέτη νέων μεθόδων βελτιστοποίησης της διαδικασίας. Ορισμένα στοιχεία που αποτελούν τροχοπέδη στη βελτίωση των μεταφορών είναι το συνεχώς αυξανόμενο κόστος κτήσης, συντήρησης και λειτουργίας των μεταφορικών μέσων, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις λόγω καύσης παραγώγων του πετρελαίου και τα κυκλοφοριακά προβλήματα. Οι αυξανόμενες απαιτήσεις μεταφοράς αγαθών με παράλληλη ελαχιστοποίηση του κόστους και του χρόνου παράδοσης, οδηγούν στην ανάγκη ανάπτυξης ενός αποτελεσματικότερου δικτύου μεταφορών, με συνεχή προσαρμογή στα νέα δεδομένα και απαιτήσεις [4].

Κίνητρο για το θέμα και την εξέλιξη της παρούσας εργασίας ήταν η επαφή με την τοπική βιομηχανία γάλακτος ΕΒΟΛ, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της μεταφοράς των προϊόντων της εταιρίας ΕΒΟΛ σε διάφορα σημεία λιανικής πώλησης σε πραγματικό χρόνο, με χρήση ενός συστήματος παραγγελιοληψίας. Ειδικότερα μελετήθηκε η σημαντικότητα ή μη της δυναμικής λειτουργίας του συστήματος έναντι της στατικής. Έτσι δεν απαιτείται σύστημα παραγγελιοληψίας εκ των προτέρων (τουλάχιστον από την προηγούμενη ημέρα), αλλά με βάση τις υπάρχουσες παραγγελίες και μέσω πρόβλεψης των επερχόμενων ζητήσεων θα φορτώνονται φορτηγά, τα οποία θα δέχονται αιτήματα και κατά την διάρκεια της διαδρομής τους. Ζητούμενο ήταν η μελέτη βελτιστοποίησης μιας εκδοχής του προβλήματος δρομολόγησης σε πραγματικό χρόνο, με απώτερο σκοπό την ελαχιστοποίηση του κόστους και του χρόνου μεταφοράς των προϊόντων της εταιρίας σε διάφορα σημεία λιανικής πώλησης εντός των νομών Μαγνησίας και Λάρισας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι επιπλέον κίνητρο για έρευνα και μελέτη της παρούσας διπλωματικής εργασίας, αποτέλεσε και η συμπερίληψη μέρους αυτής στο paper «Google's

VRP algorithm evaluation study and its use in small and medium transportation problems», το οποίο παρουσιάστηκε στο 45^ο συνέδριο «IEEE ICDCS 2025» που διεξήχθη 20-23 Ιουλίου στη Γλασκώβη. Στόχος της δημοσίευσης ήταν η αξιολόγηση της απόδοσης των OR-Tools σε προβλήματα δρομολόγησης οχημάτων με καθορισμένη χωρητικότητα και χρονικά παράθυρα παράδοσης.

Με γνώμονα τα παραπάνω, αυτή η διπλωματική εργασία πραγματεύεται τη μελέτη και επίλυση προβλημάτων δρομολόγησης οχημάτων (Vehicle Routing Problems), με τελικό στόχο την ελαχιστοποίηση του χρόνου και της διανυθείσας απόστασης της διαδρομής και κατ' επέκταση την ικανοποίηση των πελατών στον ελάχιστο δυνατό χρόνο και με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Τα προβλήματα δρομολόγησης οχημάτων μπορούν να χωριστούν στις παρακάτω δύο υποκατηγορίες:

- α) Στατικά, για τα οποία είναι γνωστά εκ των προτέρων όλα τα στοιχεία (ζητήσεις, θέσεις κόμβων ζήτησης) και δεν αναμένονται μελλοντικές αλλαγές στο σύστημα.
- β) Δυναμικά, στα οποία νέες ζητήσεις εμφανίζονται κατά την εξέλιξη του δρομολογίου και εξετάζονται προς ικανοποίηση από τη στιγμή της εμφάνισής τους, με παράλληλη αναπροσαρμογή της διαδρομής.

Στόχοι της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι:

- α) η παρουσίαση της «μετατροπής» ενός δυναμικού προβλήματος δρομολόγησης σε στατικό και η αυτοματοποίησή του, ώστε να μπορεί να μελετηθεί «offline»,
- β) η μελέτη ενός στατικού προβλήματος δρομολόγησης μεγάλης κλίμακας και η εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την επίδραση του αριθμού των κόμβων/ ζητήσεων στα αποτελέσματα.

1.2 Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Αρκετές μελέτες έχουν πραγματοποιηθεί με στόχο τη βελτιστοποίηση δρομολόγησης οχημάτων, με αφετηρία τα μέσα του εικοστού αιώνα. Η πρώτη μελέτη του προβλήματος με χρήση αλγορίθμων έγινε το 1959 από τους Dantzig και Ramser [6], ενώ το 1964 οι Clarke και Wright [7] πρότειναν έναν βελτιωμένο αλγόριθμο βελτιστοποίησης. Ο Psaraftis [1] στοχεύει στην ελαχιστοποίηση του χρόνου εξυπηρέτησης και του βαθμού ανικανοποίησης των πελατών, χρησιμοποιώντας ένα μοντέλο ενός οχήματος προς ικανοποίηση αναγκών διακριτών κόμβων, μελετώντας τη στατική και τη δυναμική εκδοχή του. Οι Wang, Sun και Huang [2] μελετούν ένα μοντέλο με πολλαπλούς κόμβους αφετηρίας και χρήση χρονοπαραθύρων. Οι Zong et al. [1] χρησιμοποιούν μια διαφορετική προσέγγιση, με

εφαρμογή περιορισμών μέσω ενός μοντέλου επιβολής ποινών, με σκοπό την αποδοτικότερη συνεργασία πολλών οχημάτων.

Καθώς το πρόβλημα ανήκει στην κατηγορία των NP-hard προβλημάτων, για τα οποία η εύρεση λύσης για μεγάλο αριθμό δεδομένων γίνεται εξαιρετικά δύσκολη, οι Toth και Vigo [10] μελέτησαν το πρόβλημα τόσο με παραδοσιακές τεχνικές, όσο και με ευρετικές μεθόδους, ενώ μέρος της μελέτης είναι αφιερωμένο σε πρακτικά προβλήματα δρομολόγησης. Ο Burrows [11] επίσης εφαρμόζει μία ευρετική μέθοδο, στην οποία για την ικανοποίηση των πελατών μπορεί να εκτελεστούν πολλαπλές διαδρομές. Οι Lenstra και Kan [12] μελετούν αποτελέσματα σε σχέση με τη χειρότερη δυνατή περίπτωση (worst case scenario) προσεγγιστικών αλγορίθμων.

1.3 Οργάνωση Διπλωματικής Εργασίας

Το υπόλοιπο της διπλωματικής εργασίας χωρίζεται σε έξι ενότητες που καταλαμβάνουν τα Κεφάλαια 2 -7 αντίστοιχα. Συγκεκριμένα:

α) Στο Κεφάλαιο 2 παρουσιάζονται ορισμένες γενικές πληροφορίες αναφορικά με τα προβλήματα δρομολόγησης και αναλύεται ένα γενικό πλαίσιο των πρακτικών και των δεδομένων που εφαρμόστηκαν στη μελέτη και τους υπολογισμούς της παρούσας εργασίας.

β) Στο Κεφάλαιο 3 αναλύεται το δυναμικό μοντέλο δρομολόγησης οχημάτων, με δυνατότητα εμφάνισης και εισαγωγής νέων δεδομένων κατά την εξέλιξη του δρομολογίου.

γ) Στο Κεφάλαιο 4 αναλύεται η στατική περίπτωση του προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων, με όλα τα δεδομένα του μοντέλου να είναι γνωστά πριν την έναρξη του δρομολογίου.

δ) Στο Κεφάλαιο 5 μελετάται η συμπεριφορά μοντέλων του προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων σε μεγάλη κλίμακα με μεγάλο αριθμό δεδομένων, καθώς και μια προσεγγιστική μέθοδος επίλυσης.

ε) Στο Κεφάλαιο 6 παρουσιάζονται αριθμητικά αποτελέσματα των διαφόρων δοκιμών καθώς και τα εξαγόμενα συμπεράσματα αυτών.

στ) Στο κεφάλαιο 7 παρουσιάζονται κάποια γενικά συμπεράσματα και προτάσεις, με βάση την ολοκλήρωση των δοκιμών.

Η εκτέλεση των αλγορίθμων επίλυσης καθώς και η μελέτη και απεικόνιση του συνόλου των αναλύσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας,

εκτελέστηκαν σε προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή. Το υπολογιστικό του σύστημα είχε τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Επεξεργαστής (CPU): Intel(R) Core(TM) i5-1235U, 1.30 GHz
- Μνήμη RAM: 8 GB
- Σκληρός δίσκος: SSD 512GB
- Κάρτα Γραφικών (GPU): Intel UHD Graphics (shared memory)
- Λειτουργικό Σύστημα: Windows 11 Home
- Λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε: Google OR-Tools, Python, MS Excel

Κεφάλαιο 2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

2.1 Εφοδιαστική Αλυσίδα

Σύμφωνα με τον ορισμό των Chopra και Meindl, η εφοδιαστική αλυσίδα (supply chain) περιλαμβάνει κάθε οντότητα-διαδικασία που συμμετέχει στην ικανοποίηση της ζήτησης ενός πελάτη. Περιλαμβάνει εκτός από την κατασκευή-παρασκευή αγαθών, την αποθήκευση, μεταφορά, πώληση, ακόμα και τους ίδιους τους πελάτες, καθώς και την ανάπτυξη προϊόντων, το marketing, τις διαδικασίες, οικονομικά στοιχεία κλπ. [13].

Στόχος της εφοδιαστικής αλυσίδας είναι η μεγιστοποίηση της συνολικής παραγόμενης αξίας. Το παραπάνω μέγεθος ισούται με τη διαφορά του συνολικού κόστους ικανοποίησης της ζήτησης του πελάτη από την αξία του τελικού προϊόντος. Η αξία του προϊόντος για τον πελάτη ποικίλει και εξαρτάται από το ποσό που αυτός είναι διατεθειμένος να διαθέσει για την ικανοποίηση μιας ανάγκης του.

Από τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα της εφοδιαστικής αλυσίδας εξαρτάται ο βαθμός ικανοποίησης των πελατών και κατά συνέπεια η φήμη και η θέση μιας εταιρίας στην αγορά. Με προαπαιτούμενο την ικανοποίηση των πελατών, γίνεται προσπάθεια ελαχιστοποίησης του κόστους προμήθειας πρώτων υλών, παραγωγής τελικών προϊόντων, αποθήκευσης και μεταφοράς τους, πάντα σε συμμόρφωση με τα πρότυπα ποιότητας και διαχείρισης των προϊόντων.

Βασικές δραστηριότητες της εφοδιαστικής αλυσίδας είναι οι εξής:

- Προμήθεια υλικών/ προϊόντων
- Αποθήκευση
- Παραγωγή
- Διαχείριση αποθεμάτων
- Μεταφορά
- Διαχείριση πληροφοριών

2.2 Logistics

Εφοδιαστική (Logistics) είναι το σύνολο των απαραίτητων διεργασιών για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο:

- της ροής (της μεταφοράς, της διαμεταφοράς και της αποθήκευσης) αγαθών και εμπορευμάτων από οποιοδήποτε σημείο προέλευσης σε οποιοδήποτε σημείο προορισμού και αντιστρόφως,

- της παροχής συναφών υπηρεσιών και της σχετικής πληροφορίας [6].

Στόχος είναι η μεταφορά αγαθών στον σωστό τόπο, τη σωστή στιγμή, βελτιστοποιώντας κάποιο μελετώμενο μέγεθος (λ.χ. ελαχιστοποίηση κόστους ή χρόνου) και παράλληλα ικανοποιώντας κάποιους περιορισμούς. Αξίζει να σημειωθεί ότι η βελτιστοποίηση ενός τμήματος της διαδικασίας μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο σε ένα άλλο τμήμα. Για παράδειγμα η ελαχιστοποίηση του συνολικού χρόνου μιας δραστηριότητας μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα αύξηση του κόστους μιας άλλης. Έτσι η βελτιστοποίηση πρέπει να αφορά το σύνολο των δραστηριοτήτων.

Εικόνα ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ-1: Σχηματική απεικόνιση των διεργασιών των Logistics.

2.3 Μεταφορές

Μεγάλη προσοχή δίνεται στον τομέα των μεταφορών, της βασικότερης ενδεχομένως δραστηριότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς αποτελεί το 1/3 - 2/3 του συνολικού κόστους των Logistics. Η μελέτη και σχεδίαση των μεταφορών στοχεύουν:

- στην ικανοποίηση των πελατών (έγκαιρες παραδόσεις, χωρίς απώλειες κλπ.),
- στην αύξηση της αποδοτικότητας (μείωση χρόνου παράδοσης και αύξηση της συνέπειας ως προς το καθορισμένο χρονοδιάγραμμα),
- στην ελαχιστοποίηση τους κόστους (προσωπικού, οχημάτων, υπερωριών).

Σχετικά με τη στρατηγική των μεταφορών μιας εταιρίας, παρέχονται οι εξής επιλογές:

- χρησιμοποίηση ιδιωτικών μέσων μεταφοράς (οχημάτων, πλοίων κλπ.),
- χρησιμοποίηση κοινών μέσων μεταφοράς (τρένων, μεταφορικών εταιριών κλπ.),
- χρησιμοποίηση των υπηρεσιών ενός τρίτου μεταφορέα (Third Party Logistics - 3PL).

Οι μεταφορές πραγματοποιούνται με συγκεκριμένα μέσα μεταφοράς (οδικώς, αεροπορικώς κλπ.) ή με διαφόρους συνδυασμούς αυτών (combined/ intermodal transportation).

2.4 Πρόβλημα Δρομολόγησης Οχημάτων

Το πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων έχει στόχο την εύρεση της βέλτιστης διαδρομής οχημάτων, με σκοπό την εξυπηρέτηση των κόμβων/ πελατών, με ταυτόχρονη ελαχιστοποίηση του κόστους ή/ και της συνολικής διαδρομής. Αρχικά μελετήθηκε από τους Dantzig και Ramser σε ένα πρόβλημα μεταφοράς βενζίνης μεταξύ ενός κεντρικού και ενός αριθμού επιμέρους σταθμών χορήγησης καυσίμων [6]. Κάποια χρόνια αργότερα οι Clark και Wright μελέτησαν το πρόβλημα με την εφαρμογή ενός ευρετικού αλγόριθμου, με καλύτερα αποτελέσματα [7]. Μια σειρά δεδομένων καθορίζουν το πρόβλημα και τον τρόπο επίλυσής του, συμπεριλαμβανομένων του σημείου εκκίνησης των μεταφορικών οχημάτων (depot), του αριθμού των οχημάτων, του χρονικού διαστήματος μεταφοράς και παράδοσης των προϊόντων, της κυκλοφοριακής κίνησης, του οδικού δικτύου κλπ.

Ανάλογα με τα δεδομένα και τους περιορισμούς, διαμορφώνονται διαφορετικά είδη του Προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων. Το δρομολόγιο ενδέχεται να απαιτείται να εκτελεστεί εντός συγκεκριμένων χρονικών διαστημάτων (VRP with Time Windows – VRPTW), με περιορισμένη χωρητικότητα οχημάτων (Capacitated VRP – CVRP), εκτελώντας παραδόσεις και παραλαβές (Pickup and Delivery VRP), με ειδικά οχήματα και φορτίο (Load Specific Vehicles VRP) κλπ.

Ανήκει στην κατηγορία των NP-Hard (nondeterministic polynomial time - hard) Combinatorial προβλημάτων, για τα οποία οι υπολογιστικές απαιτήσεις αυξάνουν συνεχώς για αυξανόμενο αριθμό σημείων/ κόμβων, με αποτέλεσμα να μην προκύπτει λύση από έναν αριθμό σημείων και πάνω. Διάφοροι ευρετικοί αλγόριθμοι έχουν προταθεί για τη μελέτη αυτών των προβλημάτων, όπως οι genetic, tabu search, local search και ant colony, με χαρακτηριστικό τους την εξαγωγή αρχικών συμπερασμάτων ειδικότερα σε προβλήματα μικρής κλίμακας, αλλά τα μη ικανοποιητικά αποτελέσματα σε μεγάλα και δυναμικά προβλήματα [1]. Το γνωστότερο πρόβλημα δρομολόγησης είναι αυτό του περιπλανώμενου πωλητή (Traveling Salesman Problem – TSP), το οποίο μελετά την ελαχιστοποίησης της διαδρομής ενός πωλητή που επισκέπτεται ένα σύνολο πόλεων επιστρέφοντας τελικά στην αφετηρία του.

2.5 Δεδομένα Εργασίας

Εξετάζεται η δρομολόγηση οχημάτων σε έναν αριθμό γνωστών κόμβων (σημείου εκκίνησης και προορισμών/ πελατών), με ζητούμενο την ικανοποίηση της κάθε ζήτησης στον ελάχιστο δυνατό χρόνο [3]. Τα δρομολόγια των οχημάτων δεν θα είναι «ανοιχτά» αλλά θα καταλήγουν στον αρχικό κόμβο, όπως στο κλασσικό Πρόβλημα του Περιπλανώμενου Πωλητή (Travelling Salesman Problem).

Στο πρώτο σκέλος της εργασίας μελετώνται το στατικό και το δυναμικό μοντέλο δύο προβλημάτων δρομολόγησης, με 16 και 30 εξεταζόμενους κόμβους αντίστοιχα. Αρχικά μελετήθηκαν οι 30 κόμβοι και έπειτα οι 16 από αυτούς, οι οποίοι βρίσκονται κοντά μεταξύ τους, με στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων για ένα πρόβλημα με κόμβους που παρουσιάζουν μικρή διασπορά. Γνωρίζοντας τις συντεταγμένες των εξεταζόμενων σημείων/ κόμβων, αρχικά υπολογίζονται οι μεταξύ τους αποστάσεις. Με βάση αυτές υπολογίζεται το βέλτιστο δρομολόγιο (ελάχιστος χρόνος) του οχήματος, με προαπαιτούμενα την επίσκεψη όλων των σημείων και τελικά την επιστροφή του οχήματος στον κόμβο της αφετηρίας. Πρόκειται για ένα «full mess» δίκτυο, στο οποίο από κάθε κόμβο υπάρχει δυνατότητα μετακίνησης προς οποιονδήποτε άλλον. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων με χρονικά παράθυρα (VRP with Time Windows – VRPTW).

Στο στατικό μοντέλο σχηματίζεται μια λίστα ζητήσεων σύμφωνα με τη χρονολογική σειρά εμφάνισής τους. Τη χρονική στιγμή $t=0$, στην οποία τα οχήματα είναι διαθέσιμα για την έναρξη των δρομολογίων, η λίστα αυτή κλείνει και δεν γίνονται δεκτές νέες ζητήσεις. Στο δυναμικό μοντέλο αντίθετα, νέες ζητήσεις είναι δυνατόν να προκύψουν έπειτα από τη χρονική στιγμή $t=0$, δηλαδή μετά την έναρξη του δρομολογίου και άμεσα να εξεταστούν προς ικανοποίηση. Ο χρονικός ορίζοντας χωρίζεται σε τέσσερα χρονοπαράθυρα (0-120, 120-240, 240-360, 360-480min/ (06:00-08:00, 08:00-10:00, 10:00-12:00, 12:00-14:00). Κάθε νέα ζήτηση εξετάζεται προς ικανοποίηση από το επόμενο χρονοπαράθυρο από την εμφάνισή της και έπειτα. Η χωρητικότητα των οχημάτων επαρκεί για τη μεταφορά όλων των φορτίων σε όλους τους κόμβους/ πελάτες. Ο χρόνος αναμονής έως την ικανοποίηση της ζήτησης κάθε κόμβου ορίστηκε αρκετά μεγάλος (800 και 1.000min αντίστοιχα για κάθε πρόβλημα δρομολόγησης), ώστε να μην επηρεάσει το αποτέλεσμα σε περίπτωση που λόγω τυχαιότητας, πολλές ζητήσεις προέκυπταν εντός του ίδιου χρονοπαραθύρου. Το όχημα επισκέπτεται κάθε πελάτη μία φορά, οπότε κόμβοι που έχουν εξεταστεί (το όχημα τους έχει επισκεφτεί) δεν επανεξετάζονται. Η περιοχή που εξετάζεται ανήκει στους νομούς Λάρισας και

Μαγνησίας και οι κόμβοι αντιπροσωπεύουν σημεία λιανικής πώλησης προϊόντων της τοπικής γαλακτοβιομηχανίας «ΕΒΟΛ».

Για το πρόβλημα μεγάλης κλίμακας μελετήθηκε μια περιοχή της Αθήνας συνολικής επιφάνειας περίπου 100km² με 100 και 200 κόμβους ζητήσεων αντίστοιχα. Υπολογίστηκαν οι ευκλείδειες αποστάσεις μεταξύ των κόμβων, ενώ με χρήση της εφαρμογής Google maps βρέθηκαν οι χρόνοι μετάβασης μεταξύ συγκεκριμένων κόμβων και έπειτα με γραμμική παλινδρόμηση μια ικανοποιητική σχέση μεταξύ απόστασης και χρόνου για κάθε διαδρομή. Μελετήθηκαν περιπτώσεις διαφορετικής χωρητικότητας οχημάτων, με εξυπηρέτηση όλων των ζητήσεων εντός του χρονικού διαστήματος 1-1.439min. Το συγκεκριμένο χρονικό εύρος ορίστηκε αρκετά μεγάλο, ώστε να επιτρέπει τη μεταφορά των προϊόντων σε όλους τους κόμβους ζήτησης. Εφαρμόστηκαν διαφορετικές στρατηγικές επίλυσης, καθώς και διαφορετικοί αλγόριθμοι βελτιστοποίησης. Μελετήθηκαν προβλήματα δρομολόγησης οχημάτων με χρονικά παράθυρα, τόσο χωρίς όσο και με περιορισμούς στη μεταφορική ικανότητα των οχημάτων και (Capacitated VRP with Time Windows – CVRPTW).

2.6 Google OR-Tools

Τα Google OR-Tools είναι ένα λογισμικό ανοιχτού κώδικα που έχει αναπτύξει η Google και χρησιμοποιείται για την επίλυση προβλημάτων επιχειρησιακής έρευνας (Operations Research - OR). Υποστηρίζουν ένα πλήθος γλωσσών προγραμματισμού, όπως Python, C++ και Java, ενώ χρησιμοποιούνται επίσης για τη βελτιστοποίηση λύσεων προβλημάτων όπως:

- Δρομολόγηση οχημάτων (Vehicle Routing Problem - VRP)
- Προγραμματισμός εργασιών (Job Scheduling)
- Προβλήματα περιορισμών (Constraint Programming - CP)
- Γραμμικός και ακέραιος προγραμματισμός (Linear & Integer Programming - LP & ILP)

Τα OR-Tools χρησιμοποιούν διάφορες μεθοδολογίες όπως:

- Simplex και solvers ακέραιου προγραμματισμού (π.χ. GLOP, SCIP, Gurobi)
- Constraint Solvers για επίλυση προβλημάτων με περιορισμούς
- Μετα-ευρετικούς αλγόριθμους βελτιστοποίησης, όπως Tabu Search & Simulated Annealing

Ορισμένες εφαρμογές των OR-Tools είναι οι εξής:

- Βελτιστοποίηση προβλημάτων δρομολόγησης

- Διαχείριση και λειτουργία μιας αποθήκης (π.χ. εύρεση του βέλτιστου τρόπου τοποθέτησης και διακίνησης προϊόντων).
- Βελτιστοποίηση χρονοδιαγραμμάτων (π.χ. ανάθεση καθηκόντων σε υπαλλήλους με χρονικούς και άλλους περιορισμούς).
- Δίκτυα και κυκλοφορία δεδομένων (π.χ. εύρεση της βέλτιστης μεταφοράς δεδομένων μέσω διαδικτύου).

Ειδικά στην περίπτωση του προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων, τα OR-Tools παρέχουν τη δυνατότητα λύσης προβλημάτων εφαρμόζοντας πληθώρα μεθόδων, όπως Christofides και Savings, σε συνδυασμό με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης, όπως Tabu search, Simulated Annealing κ.α.. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα μελέτης των προβλημάτων με εκτέλεση των δρομολογίων από 1 ή περισσότερα μέσα.

2.7 Χρονικά Παράθυρα

Σε ένα πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων είναι δυνατό να υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με το χρόνο εξυπηρέτησης των πελατών ή το χρόνο παράδοσης ειδικών προϊόντων (ευπαθή τρόφιμα, φάρμακα κλπ.). Το 1977 ο Russell εφάρμοσε έναν αλγόριθμο επίλυσης του προβλήματος πλανόδιου πωλητή, με m πωλητές και n πόλεις προς επίσκεψη, λαμβάνοντας υπόψη και χρονικούς περιορισμούς, σύμφωνα με τους οποίους το χρονικό διάστημα επίσκεψης κάθε πόλης έπρεπε να είναι καθορισμένο [14].

Τα χρονοπαράθυρα σε ένα πρόβλημα δύνανται να είναι:

- Αυστηρά καθορισμένα, στα οποία καμία νέα άφιξη ζήτησης δεν επιτρέπεται πέραν των ορίων τους. Ο πελάτης δεν δύναται να εξυπηρετηθεί πριν την έναρξή τους, όπως επίσης δεν θα εξυπηρετηθεί αν το δρομολόγιο δεν εκτελεστεί έως τη χρονική στιγμή λήξης του χρονοπαραθύρου.
- Λιγότερο αυστηρά, στα οποία ο πελάτης δύναται να εξυπηρετηθεί και πέραν των ορίων τους. Επιτρέπεται η έως έναν βαθμό παραβίαση του δρομολογίου με ενδεχόμενη επιβολή κάποιας ποινής σε τέτοια περίπτωση (μεθοδολογία «ποινολόγιο»). Το θέμα μελετήθηκε από τον Qureshi σε ένα πρόβλημα με λιγότερο αυστηρά καθορισμένα χρονοπαράθυρα (Soft Time Windows) [15].

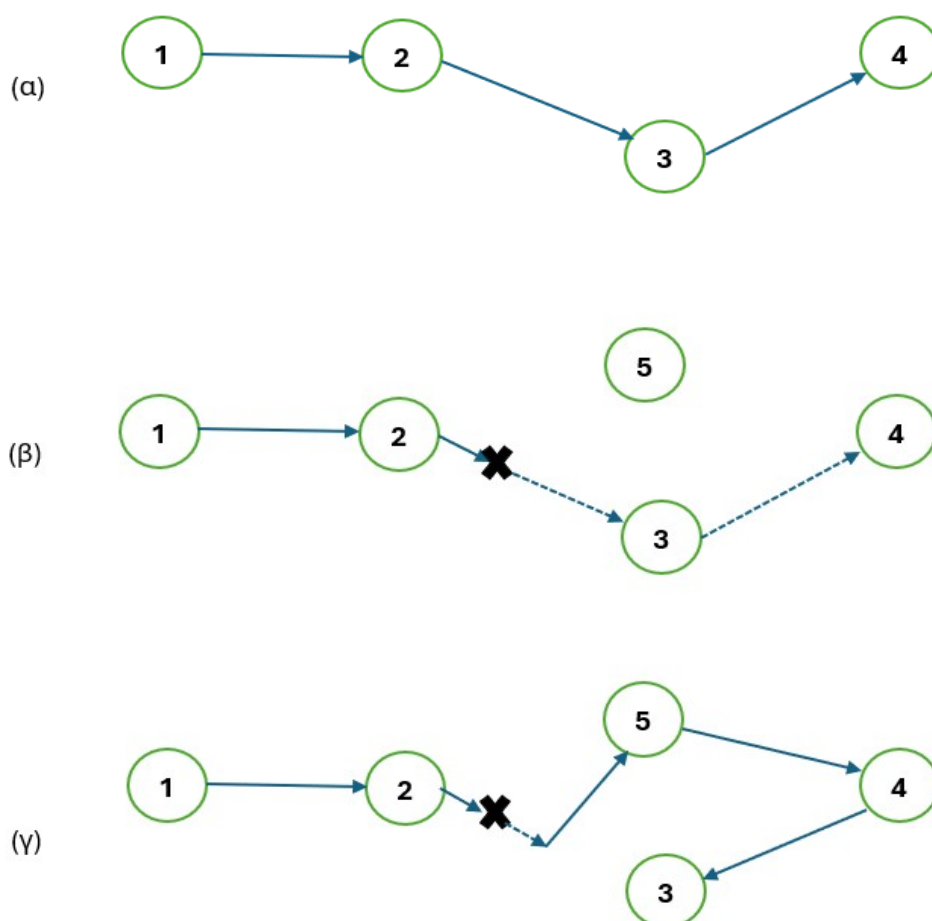
Πλήθος προβλημάτων δρομολόγησης δεν επιλύονται με εφαρμογή αυστηρών χρονοπαραθύρων, καθώς όμως μειώνεται η αυστηρότητά τους, τόσο πιθανότερη είναι η

εξεύρεση λύσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι ολοένα αυξανόμενες ανάγκες για ταχυμεταφορές προϊόντων στην πόρτα του πελάτη (door to door shipment), όπου σημαντικό κομμάτι της εξυπηρέτησης αποτελεί η έγκαιρη παράδοση χωρίς ταυτόχρονη καθυστέρηση των επόμενων προϊόντων.

3.1 Μοντελοποίηση

Στο δυναμικό μοντέλο του προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων, οι νέες ζητήσεις που προκύπτουν κατά την εξέλιξη του δρομολογίου δεν επηρεάζουν την διανυθείσα έως τότε διαδρομή, επηρεάζουν όμως την εξέλιξη του δρομολογίου και τη σειρά επίσκεψης των υπολειπόμενων κόμβων. Ζητούμενο είναι η εύρεση της βέλτιστης δυνατής διαδρομής καθώς προκύπτουν νέες ζητήσεις. Στην πραγματικότητα η διαδρομή αυτή θα παραμείνει η βέλτιστη αν και μόνο αν δεν προκύψουν επιπλέον ζητήσεις μετά την έναρξή της.

Ένα δυναμικό πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων μπορεί να μοντελοποιηθεί όπως φαίνεται στην Εικόνα 3-1.

Εικόνα ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ-2: Μοντελοποίηση δυναμικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων.

Αρχικά το μοντέλο υπολογίζει τη βέλτιστη λύση/ διαδρομή ($1 \rightarrow 2 \rightarrow 3 \rightarrow 4$), με βάση τα δεδομένα που έχουν εισαχθεί (χρονική σειρά και θέσεις κόμβων/ ζητήσεων) (Σχήμα 2-1-α). Όταν το όχημα βρεθεί στο σημείο X και αφού έχει επισκεφθεί τον κόμβο 2 και κατευθύνεται προς τον κόμβο 3, προκύπτει μια νέα ζήτηση από τον κόμβο 5 (Σχήμα 2-1-β). Το μοντέλο τώρα υπολογίζει το νέο βέλτιστο δρομολόγιο (Σχήμα 2-1-γ), συμπεριλαμβάνοντας και τη νέα ζήτηση σε αυτές που δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το υπόλοιπο της διαδρομής δεν θα έχει το σημείο X σαν σημείο έναρξης αλλά ένα σημείο μετά από αυτό, καθώς απαιτείται κάποιος χρόνος για τον υπολογισμό του νέου δρομολογίου. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται καθώς προκύπτουν νέες ζητήσεις προς ικανοποίηση.

3.2 Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία μελέτης του δυναμικού μοντέλου ενός προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων βασίστηκε στην τυχαιότητα επιλογής τόσο του αριθμού των υπομοντέλων (με μέγιστο 3) όσο και του αριθμού των κόμβων που καθένα από αυτά περιλαμβάνει και των χρονοπαραθύρων στα οποία θα ικανοποιηθούν οι ζητήσεις. Οι παραπάνω επιλογές πραγματοποιήθηκαν με τη βοήθεια της ιστοσελίδας «<https://www.random.org>» με βάση τα παρακάτω βήματα για το πρόβλημα των 30 κόμβων:

α) Επιλογή ενός αριθμού μεταξύ 1-30, όσοι είναι και οι εξεταζόμενοι κόμβοι. Τόσοι κόμβοι θα ικανοποιηθούν κατά την επίλυση του πρώτου υπομοντέλου, για παράδειγμα επιλέγεται ο αριθμός 8.

β) Επιλογή τόσων αριθμών μεταξύ 1-30 όσων και ο αριθμός που επιλέχθηκε στο βήμα (α), στο παράδειγμα 8 διαφορετικών αριθμών μεταξύ 1-30. Αυτοί θα είναι οι κόμβοι που θα ικανοποιηθούν κατά την επίλυση του πρώτου υπομοντέλου.

γ) Για κάθε έναν από τους κόμβους του βήματος (β) επιλέγεται ένας αριθμός μεταξύ 1-4, ο οποίος δηλώνει σε ποιο χρονοπαραθύρο ικανοποιείται η ζήτηση του αντίστοιχου κόμβου.

δ) Επιλέγεται ένας αριθμός μεταξύ $1-[30-(\text{αριθμός βήματος (α)})]$, που αντιστοιχεί στους υπολειπόμενους κόμβους που δεν εξετάστηκαν, στο παράδειγμα μεταξύ 1-22. Τόσων κόμβων οι ζητήσεις θα ικανοποιηθούν κατά την επίλυση του δεύτερου υπομοντέλου.

ε) Επιλογή τόσων νέων αριθμών μεταξύ 1-30, όσοι και ο αριθμός που επιλέχθηκε στο βήμα (δ). Αυτοί θα είναι οι κόμβοι που θα ικανοποιηθούν κατά την επίλυση του δεύτερου υπομοντέλου. Αποκλείονται οι κόμβοι που έχουν ήδη εξεταστεί/ ικανοποιηθεί κατά την επίλυση του πρώτου υπομοντέλου.

στ) Για κάθε έναν από τους κόμβους του βήματος (ε) επιλέγεται ένας αριθμός μεταξύ 2-4, ο οποίος δηλώνει σε ποιο χρονοπαράθυρο ικανοποιείται ο αντίστοιχος κόμβος. Αποκλείεται ο αριθμός 1 και το πρώτο χρονοπαράθυρο σαν επιλογή επίσκεψης των κόμβων, καθώς έχει ήδη ξεκινήσει το δρομολόγιο και οι νέες ζητήσεις μπορούν να ικανοποιηθούν από την έναρξη του δεύτερου χρονοπαραθύρου και έπειτα.

ζ) Επιλέγεται ένας αριθμός μεταξύ $1 - [(30 - (\text{αριθμός βήματος } (\alpha)) - (\text{αριθμός βήματος } (\beta)))]$. Τόσων κόμβων οι ζητήσεις ικανοποιούνται κατά την επίλυση του τρίτου υπομοντέλου.

η) Επιλογή τόσων νέων αριθμών μεταξύ 1-30 όσων και ο αριθμός που επιλέχθηκε στο βήμα (ζ). Αποκλείονται πάλι οι κόμβοι που εξετάστηκαν στα δύο προηγούμενα υπομοντέλα.

θ) Για κάθε έναν από τους κόμβους του βήματος (η) επιλέγεται ένας αριθμός μεταξύ 3-4, ο οποίος δηλώνει σε ποιο χρονοπαράθυρο το όχημα επισκέπτεται τον αντίστοιχο κόμβο. Αποκλείονται τα πρώτο και δεύτερο χρονοπαράθυρα σαν επιλογή επίσκεψης των κόμβων, καθώς οι νέες ζητήσεις προκύπτουν κατά τη διάρκεια του δεύτερου χρονοπαραθύρου και κατά συνέπεια μπορούν να ικανοποιηθούν από την έναρξη του τρίτου χρονοπαραθύρου και έπειτα. Αν υπάρχουν αριθμοί μεταξύ 1-30 που δεν έχουν επιλεγεί στα βήματα (β), (ε), (η), είναι οι κόμβοι που δεν έχουν τοποθετηθεί σε κάποιο χρονοπαράθυρο και θα εξεταστούν στο τέταρτο και τελευταίο.

Στο πρώτο υπομοντέλο αρχικός κόμβος (DEPOT) είναι ο 0. Στο δεύτερο υπομοντέλο αρχικός κόμβος επιλέγεται ο τελευταίος από τον οποίο διέρχεται το δρομολόγιο του πρώτου υπομοντέλου εντός του πρώτου χρονοπαραθύρου, δηλαδή στο χρονικό διάστημα 0-120min. Εάν κανένας κόμβος δεν εξυπηρετείται εντός του πρώτου χρονοπαραθύρου αλλά από το δεύτερο και έπειτα, αρχικός κόμβος επιλέγεται και πάλι ο 0. Στο τρίτο υπομοντέλο αρχικός κόμβος επιλέγεται ο τελευταίος από τον οποίο διέρχεται το δρομολόγιο του δεύτερου υπομοντέλου έως τη λήξη του δεύτερου χρονοπαραθύρου, δηλαδή στο χρονικό διάστημα 120-240min. Εάν αντίστοιχα κανένας κόμβος δεν εξυπηρετείται εντός του δεύτερου χρονοπαραθύρου, αρχικός κόμβος επιλέγεται ο τελευταίος του πρώτου υπομοντέλου. Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθήθηκε και για το πρόβλημα των 16 κόμβων.

Οι υπολογισμοί των αποστάσεων και της χρονικής διάρκειας μετάβασης από κόμβο σε κόμβο πραγματοποιήθηκαν με τη βοήθεια ενός αρχείου excel με μακροεντολές, η εκτέλεση του οποίου έγινε με τη βοήθεια του πακέτου OR-Tools, ενεργοποιώντας ένα κλειδί της

Google. Στο εν λόγω αρχείο εισήχθησαν οι συντεταγμένες των κόμβων προς εξυπηρέτηση, η ζήτηση κάθε πελάτη και τα χρονοπαράθυρα εντός των οποίων πρέπει να ικανοποιηθεί, η χωρητικότητα και ο αριθμός των μεταφορικών οχημάτων, καθώς και οι χρόνοι εξυπηρέτησης κάθε κόμβου και αναμονής των οχημάτων. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια εφαρμογής, τα φύλλα excel «τρέχουν», επιλέγοντας την εφαρμοζόμενη μέθοδο, καθώς και τον επιθυμητό αλγόριθμο βελτιστοποίησης. Το περιβάλλον της εφαρμογής φαίνεται στις εικόνες 3-2 και 3-3.

VRP Optimization Αρχική Επίλυση Προβολές Ανωφόρτιση Πρότυπα Σχετικά Επαφή Hello abalikos@uth.gr! Log off

Δεδομένα Προβλήματος

Επίλυση

- ALL_UNPERFORMED
- AUTOMATIC**
- CHRISTOFIDES
- EVALUATOR_STRATEGY
- FIRST_UNBOUND_MIN_VALUE
- GLOBAL_CHEAPEST_ARC
- LOCAL_CHEAPEST_ARC
- LOCAL_CHEAPEST_INSERTION
- PARALLEL_CHEAPEST_INSERTION
- PATH_CHEAPEST_ARC
- PATH_MOST_CONSTRAINED_ARC
- SAVINGS
- SWEEP
- AUTOMATIC

Επιλογή Local Metaheuristic
AUTOMATIC

Εικόνα ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ-3: Περιβάλλον εφαρμογής υπολογισμών και μπάρα επιλογής μεθόδου επίλυσης.

VRP Optimization Αρχική Επίλυση Προβολές Ανωφόρτιση Πρότυπα Σχετικά Επαφή Hello abalikos@uth.gr! Log off

Δεδομένα Προβλήματος

Επίλυση

Επιλογή Αλγορίθμου Επίλυσης
CVRPWT-Capacited VRP with Time V

Επιλογή Αρχείου Επίλυσης
abalikos@uth.gr_100-1000.xlsx

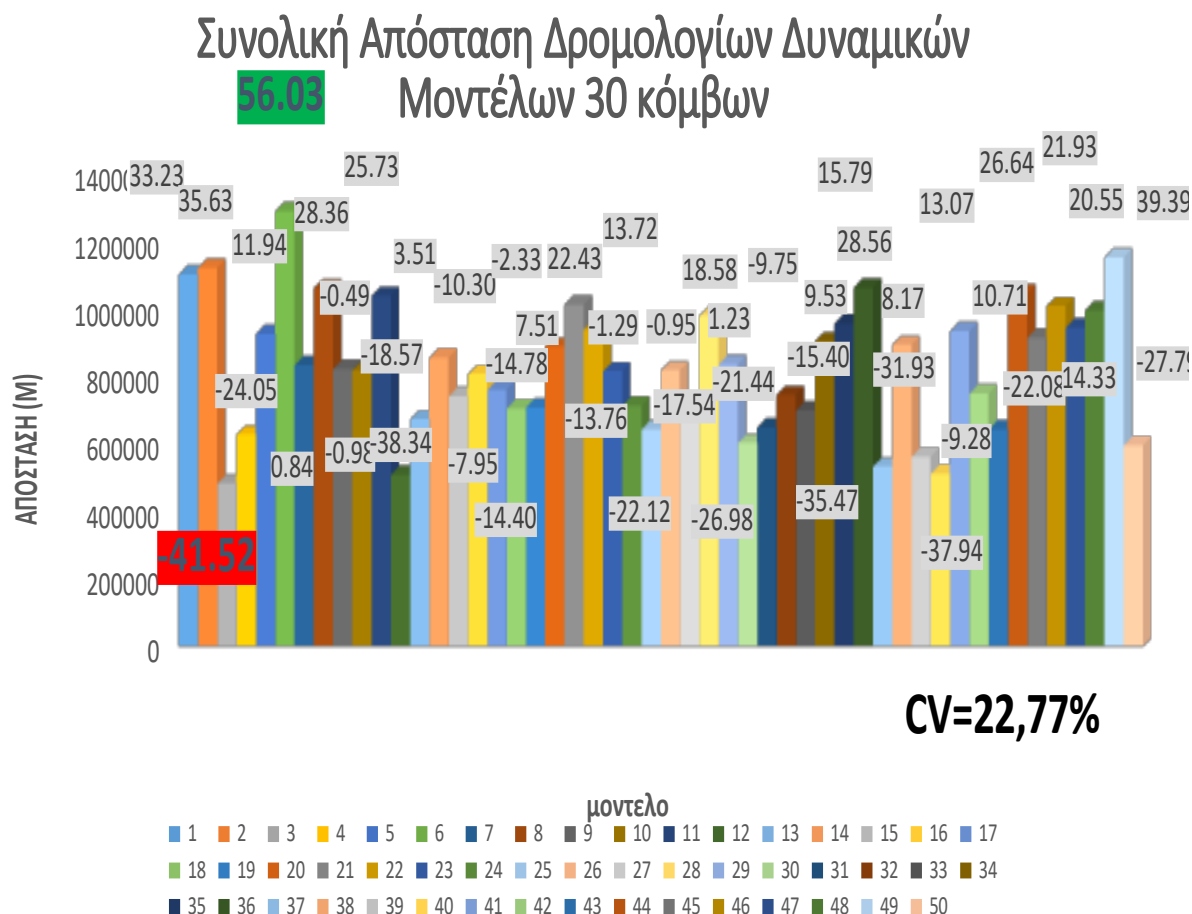
Κλειδί GoogleAPI(Εάν δεν υπάρχει στο αρχείο δεδομένων)
YOUR_GOOGLE_API_KEY

AUTOMATIC

- GENERIC_TABU_SEARCH
- GREEDY_DESCENT
- GUIDED_LOCAL_SEARCH
- SIMULATED_ANNEALING
- TABU_SEARCH
- AUTOMATIC

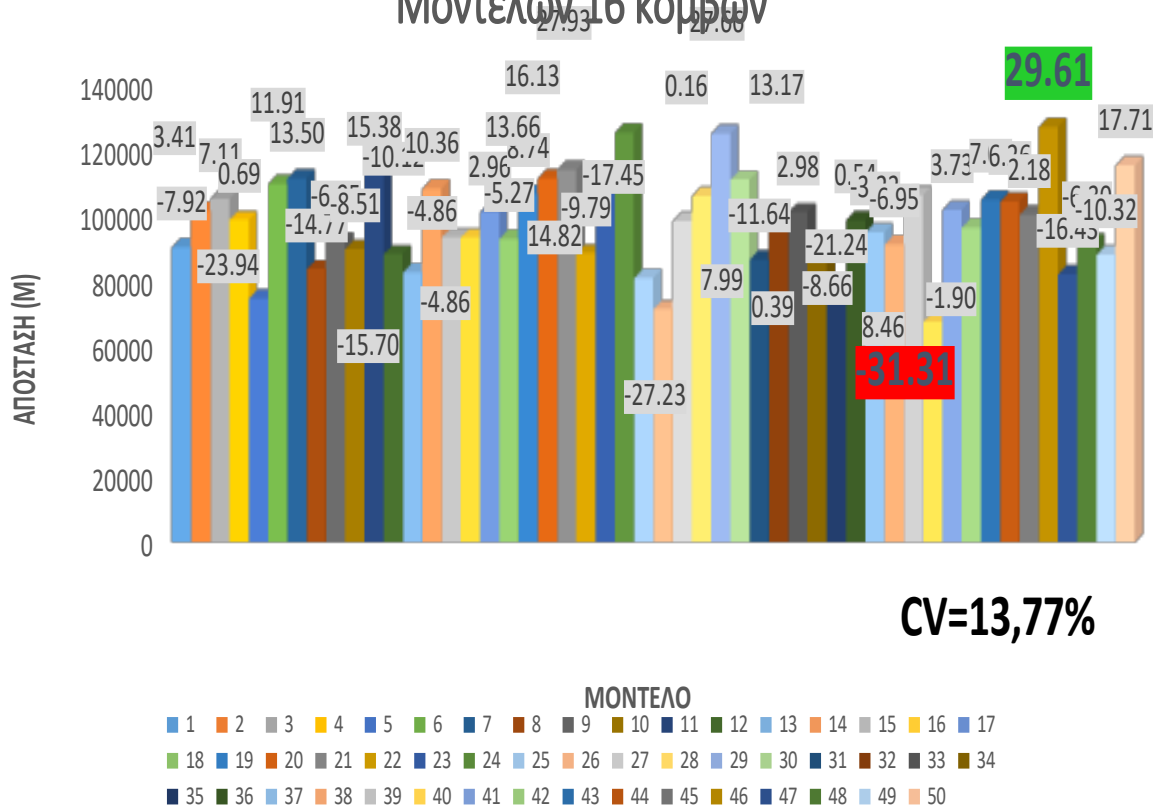
Εικόνα ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ-4: Περιβάλλον εφαρμογής υπολογισμών και μπάρα επιλογής αλγορίθμου βελτιστοποίησης.

Με την επίλυση των προβλημάτων και προσθέτοντας τις επιμέρους αποστάσεις των τόξων των δρομολογίων, υπολογίζεται η συνολική απόσταση που διανύει το όχημα σε κάθε υπομοντέλο αλλά και σε κάθε δυναμικό μοντέλο συνολικά (Διαγράμματα 3-1 και 3-2). Συνολικά μελετήθηκαν 50 μοντέλα σε κάθε πρόβλημα.

Διάγραμμα ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ-1. Γράφημα συνολικής απόστασης δρομολογίων κάθε δυναμικού μοντέλου στο πρόβλημα των 30 κόμβων.

Συνολική Απόσταση Δρομολογίων Δυναμικών Μοντέλων 16 κόμβων

Διάγραμμα ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ-2. Γράφημα συνολικής απόστασης δρομολογίων κάθε δυναμικού μοντέλου στο πρόβλημα των 16 κόμβων.

3.3 Συμπεράσματα

Βάση της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε, γνωρίζοντας τις αποστάσεις μεταξύ των κόμβων, υπολογίστηκε η διανυθείσα απόσταση κάθε υπομοντέλου ξεχωριστά, αλλά και κάθε μοντέλου συνολικά. Ο μέσος όρος των αποστάσεων των μοντέλων υπολογίστηκε 833,58km και 98,46km για τα προβλήματα των 30 και 16 κόμβων αντίστοιχα.

Στο γράφημα του προβλήματος των 16 κόμβων οι τιμές παρουσιάζουν μικρότερη διακύμανση. Οι αριθμοί πάνω από κάθε ράβδο δηλώνουν τη ποσοστιαία διαφορά κάθε αποτελέσματος από τον μέσο όρο. Με πράσινο και κόκκινο πλαίσιο φαίνονται οι μεγαλύτερες θετικές και αρνητικές διαφορές. Η μέγιστη κατ' απόλυτη τιμή διαφορά παρατηρείται στο μοντέλο 40 (31,31%), ενώ στο πρόβλημα των 30 κόμβων στο 3° (41,52%). Ως μέτρο διασποράς των τιμών μετρήθηκε ο συντελεστής μεταβλητότητας που βρέθηκε ίσος με 22,77% και 13,77% για τα προβλήματα των 30 και 16 κόμβων αντίστοιχα. Ο μεγαλύτερος συντελεστής μεταβλητότητας εξηγείται λόγω μεγαλύτερου μέσου όρου και μεγαλύτερης

στατιστικής σταθερότητας λόγω μεγαλύτερου δείγματος και μεγαλύτερου αριθμού δεδομένων.

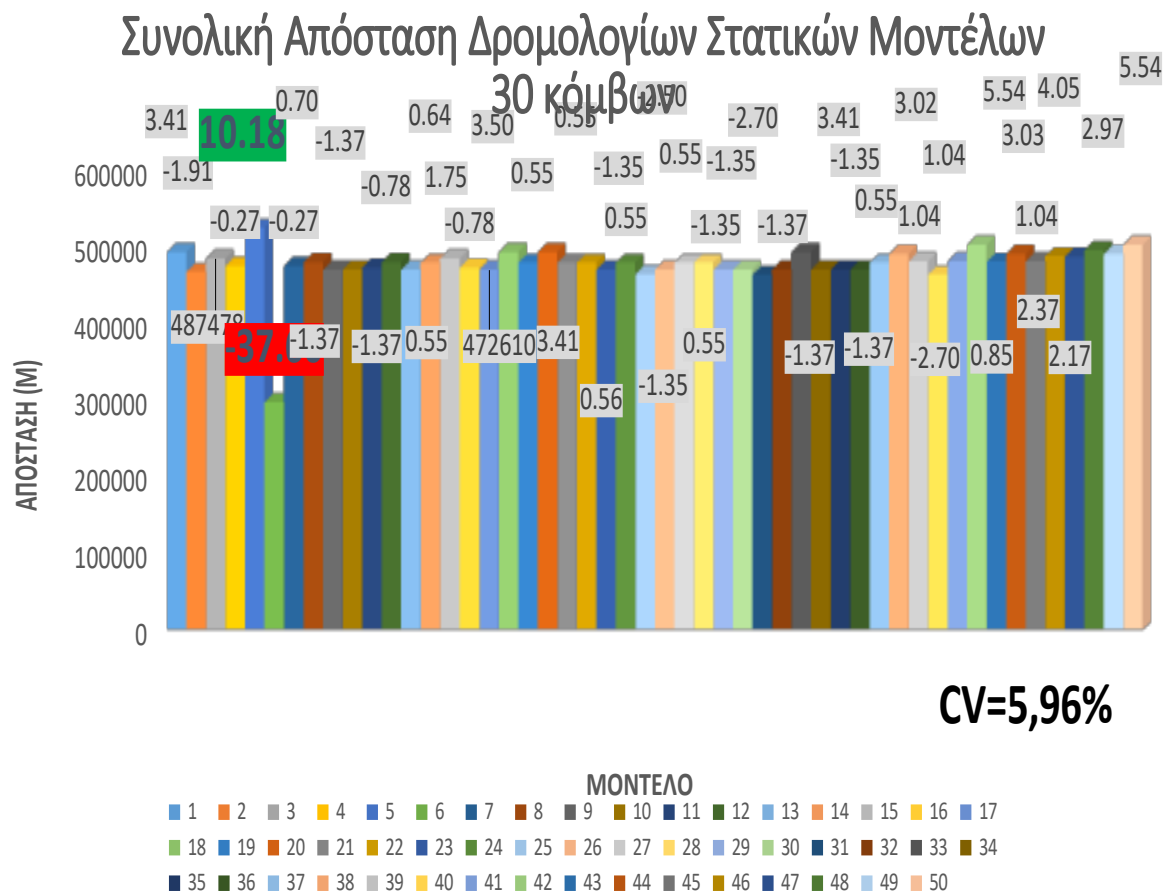
Κεφάλαιο 4. ΣΤΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

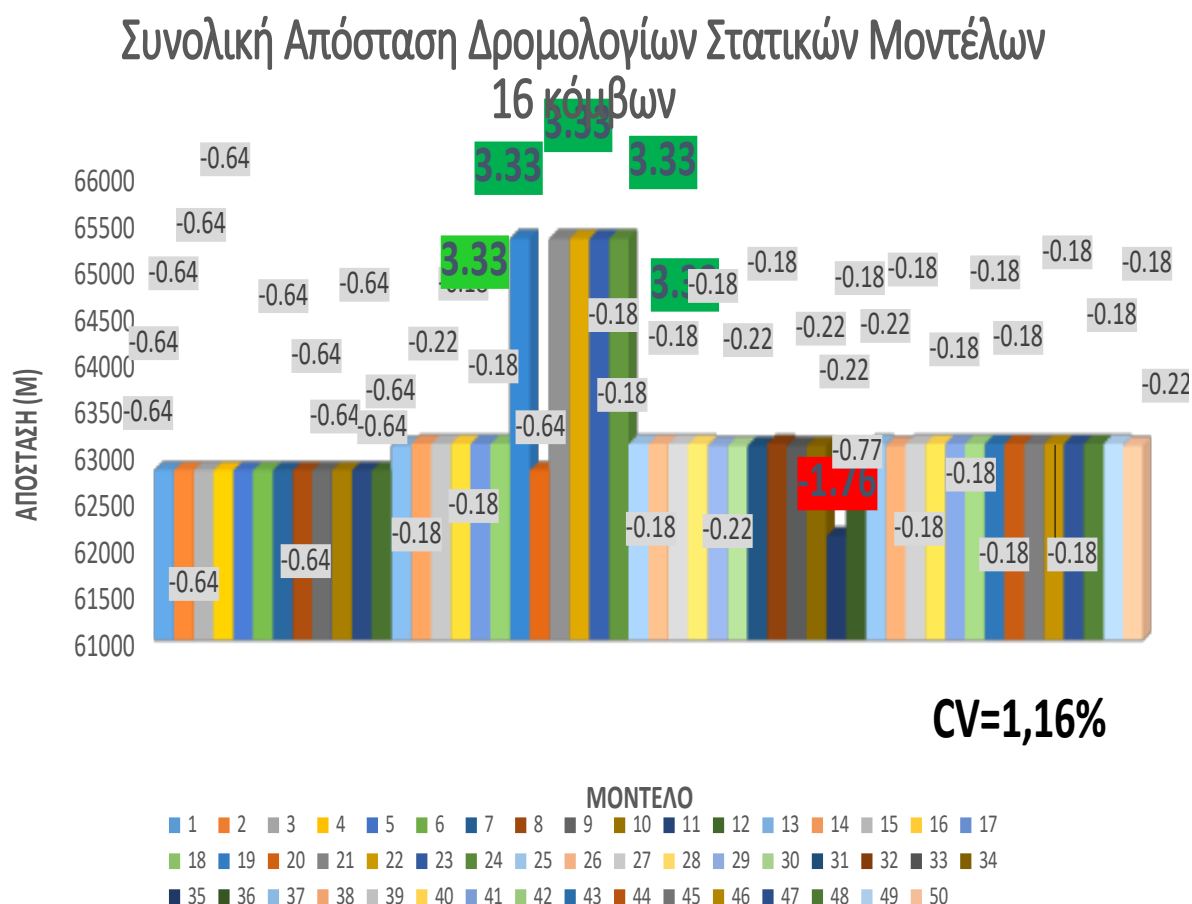
4.1 Μεθοδολογία

Στο στατικό μοντέλο του προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων το δρομολόγιο καθορίζεται πριν την έναρξή του και τυχόν νέες ζητήσεις που προκύπτουν κατά την εξέλιξή του δε λαμβάνονται υπόψη και συνεπώς δεν μπορούν να ικανοποιηθούν. Η χρονολογική σειρά των ζητήσεων συνήθως δεν αντιστοιχεί και στη σειρά επίσκεψης κάθε κόμβου και κατά συνέπεια δεν ικανοποιείται η αρχή «First-Come-First-Served». Αναμένεται η λύση του προβλήματος να είναι καλύτερη από την αντίστοιχη του δυναμικού μοντέλου, καθώς όλες οι παράμετροι είναι γνωστές εκ των προτέρων και καμία νέα δε θα ληφθεί υπόψη κατά τη διάρκεια της επίλυσης.

Καθορίζονται τα δρομολόγια, τα οποία θα διέλθουν και από τους 16 και 30 κόμβους/ζητήσεις αντίστοιχα, η εξυπηρέτηση των οποίων θα γίνει εντός των ίδιων χρονοπαραθύρων, όπως καθορίστηκαν με βάση τη μεθοδολογία του Κεφαλαίου 3. Το άνω όριο των χρονοπαραθύρων ορίστηκε αρκετά μεγάλο, ώστε να μην επηρεάσει τα αποτελέσματα στην περίπτωση που υπερβολικά μεγάλος αριθμός ζητήσεων προέκυπτε εντός του ίδιου χρονοπαραθύρου και κατά συνέπεια το διάστημα των 120 λεπτών (διάρκεια χρονοπαραθύρου) δεν επαρκούσε για την ικανοποίησή τους. Παράλληλα οι υπολογισμοί χρόνων και αποστάσεων πραγματοποιούνται με τη βοήθεια του λογιστικού φύλλου μακροεντολών και της εφαρμογής που προαναφέρθηκαν. Με την επίλυση των προβλημάτων υπολογίζεται η συνολική απόσταση που διανύει το όχημα σε κάθε στατικό μοντέλο (Διαγράμματα 4-1 και 4-2).

Διάγραμμα ΣΤΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ-3. Γράφημα συνολικής απόστασης των δρομολογίων κάθε στατικού μοντέλου στο πρόβλημα των 30 κόμβων.

Διάγραμμα ΣΤΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ-4. Γράφημα συνολικής απόστασης των δρομολογίων κάθε στατικού μοντέλου στο πρόβλημα των 16 κόμβων.

4.2 Συμπεράσματα

Αντίστοιχα με το Κεφάλαιο 3, βρέθηκαν οι συνολικές αποστάσεις 50 στατικών μοντέλων για το κάθε πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων. Ο μέσος όρος των αποστάσεων των μοντέλων υπολογίστηκε 479,08 και 63,24 min για τα προβλήματα των 30 και 16 κόμβων αντίστοιχα. Ο συντελεστής μεταβλητότητας των αποτελεσμάτων βρέθηκε ίσος με 5,96% και 1,16% για τα προβλήματα των 30 και 16 κόμβων αντίστοιχα. Ο μικρότερος συντελεστής μεταβλητότητας εξηγείται πάλι λόγω πιο ομοιογενών δεδομένων και έλλειψης ακραίων τιμών. Η μέγιστη κατ' απόλυτη τιμή διαφορά παρατηρείται στα μοντέλα 19, 21, 22, 23, 24 (3,33%), ενώ στο πρόβλημα των 30 κόμβων στο 6° (37,60%).

Κεφάλαιο 5. ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

5.1 Μοντελοποίηση

Για τη μελέτη του προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων σε μεγάλη κλίμακα επιλέχθηκε μια περιοχή της Αθήνας, νοητά τετράγωνου σχήματος. Μελετήθηκαν 2 διαφορετικά προβλήματα, καθένα από τα οποία είχε 100 και 200 κόμβους αντίστοιχα. Τα 4 σημεία που οριοθετούν την εξεταζόμενη περιοχή συμπεριλαμβάνονται στους εξεταζόμενους κόμβους.

5.2 Μεθοδολογία

Επιλέγεται μια περιοχή της Αθήνας τετράγωνου σχήματος, με πλευρές περίπου 10km και εντός αυτής σημειώνονται 100 και 200 τυχαίοι κόμβοι αντίστοιχα. Οι τυχαίοι κόμβοι βρέθηκαν με τη βοήθεια ενός απλού αλγόριθμου, ο οποίος φαίνεται στην παρακάτω εικόνα (εικόνα 5-1).

```
main.py +
1 import random
2 # Ορισμός των ορίων του ορθογωνίου
3 min_lat = 37.940155
4 max_lat = 38.015851
5 min_lon = 23.645284
6 max_lon = 23.767950
7
8 # Δημιουργία 100 τυχαίων σημείων
9 random_points = [(random.uniform(min_lat, max_lat), random.uniform(min_lon, max_lon)) for _ in range(100)]
10
11 # Εμφάνιση των σημείων
12 for point in random_points:
13     print(point)
Ln: 12, Col: 28
```

Εικόνα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-5. Αλγόριθμος υπολογισμού 100 τυχαίων σημείων εντός οριοθετημένης περιοχής της Αθήνας.

Υπολογίζονται οι ευκλείδειες αποστάσεις μεταξύ των κόμβων, με την παραδοχή ότι η περιοχή μελέτης είναι σχετικά μικρής έκτασης και ως εκ τούτου μεταξύ των κόμβων η παραμόρφωση των τροχιών λόγω της καμπυλότητας της γης είναι αμελητέα. Έτσι είναι δυνατόν ο υπολογισμός των αποστάσεων μεταξύ των κόμβων να πραγματοποιηθεί βάση ευκλείδειας γεωμετρίας χωρίς σημαντικό σφάλμα. Η ευκλείδεια απόσταση προσφέρει μια απλή και γρήγορη προσέγγιση όταν τα εξεταζόμενα σημεία είναι κοντά και μπορεί να

εφαρμοστεί εύκολα σε μικρές περιοχές, όπως στην περίπτωση υπολογισμών εντός μιας πόλης ή σε χάρτες μικρής κλίμακας.

Οι ευκλείδειες αποστάσεις προέκυψαν από την παρακάτω σχέση:

$$\sqrt{\left((111 * \Delta y)^2 + \left(111 * \cos\left(\frac{x_1 + x_2}{2}\right) * \Delta x\right)^2\right)} \quad (1)$$

όπου:

- Δy η διαφορά των γεωγραφικών πλατών των 2 σημείων,
- x_1, x_2 τα γεωγραφικά μήκη των 2 σημείων,
- Δx η διαφορά των γεωγραφικών μηκών των 2 σημείων.

1 μοίρα διαφοράς γεωγραφικού πλάτους ή μήκους αντιστοιχεί σε περίπου 111km και καθώς πλησιάζονται οι πόλοι η απόσταση αυτή μειώνεται λόγω της καμπυλότητας της γης. Με το $\cos$ στον τύπο (1) διορθώνεται αυτή η απόκλιση, ανάλογα με τη θέση των σημείων σε σχέση με τους 2 πόλους της γης.

Για την εύρεση των πραγματικών αποστάσεων, οι αντίστοιχες ευκλείδειες πολλαπλασιάζονται με 1,2, καθώς έπειτα από δοκιμές, εξήχθη το συμπέρασμα ότι εντός αστικού ιστού το γινόμενο αυτό δίνει μια ικανοποιητική προσέγγιση. Για τον υπολογισμό του χρόνου μετάβασης από έναν κόμβο σε έναν άλλο ακολουθήθηκε η παρακάτω διαδικασία:

α) Επιλέχθηκαν 20 τυχαία τόξα (απόσταση από κόμβο σε κόμβο) και με χρήση της εφαρμογής Google Maps, κατά τις πρωινές ώρες εργάσιμων ημερών (περί τις 9:30), βρέθηκαν οι χρόνοι διάσχισής τους. Οι υπολογισμοί έγιναν πρωινές ώρες, ώστε να συμπεριλαμβάνουν και τον παράγοντα μιας μέσης κίνησης στην πόλη της Αθήνας. Τα αποτελέσματα σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες πραγματικές αποστάσεις μεταξύ των κόμβων προβλήθηκαν σε διάγραμμα (Διάγραμμα 5-1).

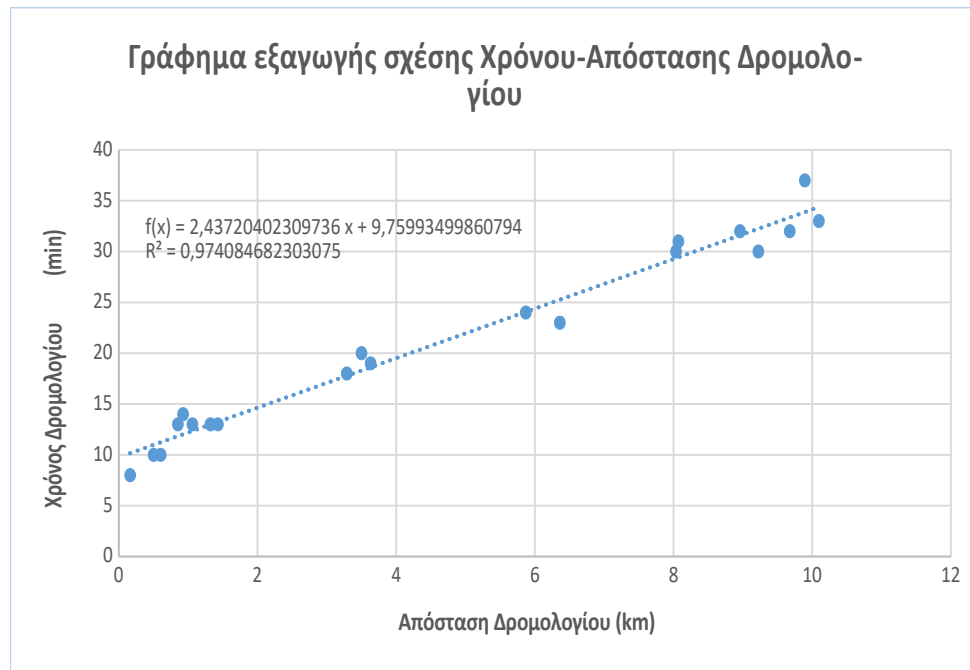
β) Με γραμμική παλινδρόμηση βρέθηκε μια ικανοποιητική συνάρτηση της σχέσης μεταξύ χρόνου μετάβασης και πραγματικής απόστασης μεταξύ δύο κόμβων ($R^2=0,9741$). Προκύπτει έτσι η παρακάτω σχέση:

$$y = 2,4372x + 9,7599 \quad (2),$$

η οποία συσχετίζει την πραγματική απόσταση (x) μεταξύ κόμβων (σε αστικό ιστό) και του χρόνου (y) της μεταξύ τους διαδρομής.

Χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή Google Maps για τον έλεγχο ενδεικτικά 10 εκ των υπολογισμένων με τη συνάρτηση χρόνων, με τα δεδομένα να χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα ικανοποιητικά, δείχνοντας μικρή απόκλιση από τα αποτελέσματα της σχέσης (2).

Όπως και στην περίπτωση του δυναμικού και του στατικού μοντέλου, οι υπολογισμοί πραγματοποιήθηκαν με χρήση του του λογισμικού πακέτου OR-Tools, με εφαρμογή διαφόρων μεθόδων επίλυσης και αλγορίθμων βελτιστοποίησης.

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-5: Γράφημα εξαγωγής συνάρτησης χρόνου διαδρομών μεταξύ κόμβων με γραμμική παλινδρόμηση.

5.3 Πρόβλημα 100 κόμβων

Στο πρόβλημα των 100 κόμβων μελετάται ένα δίκτυο 10.000 τόξων (αποστάσεων μεταξύ των κόμβων), με τις ζητήσεις να ορίζονται ως 1 πακέτο για κάθε κόμβο. Οι υπολογισμοί ξεκίνησαν με δεδομένο ότι ο στόλος οχημάτων αποτελείται από 50 οχήματα, μέγιστης χωρητικότητας 20 πακέτων το καθένα, όση είναι μία μέση χωρητικότητα ενός μεταφορικού οχήματος. Οι εξεταζόμενοι κόμβοι με τις συντεταγμένες τους φαίνονται στον πίνακα 5-1 και ένα τμήμα των χρόνων των διαδρομών μεταξύ των τόξων, καθώς και των ευκλείδειων και πραγματικών αποστάσεών τους στον πίνακα 5-2.

Πίνακας ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-1: Πίνακας στοιχείων κόμβων προβλήματος 100 κόμβων.

node_id	node_name	node_y	node_x	node_id	node_name	node_y	node_x
0	DEPOT	37.940155	23.648236	50	NODE50	37.944673	23.736544
1	NODE01	38.014972	23.645284	51	NODE51	37.946081	23.751227
2	NODE02	38.015851	23.766994	52	NODE52	37.942326	23.764323

3	NODE03	37.937101	23.767950	53	NODE53	37.940917	23.657176
4	NODE04	38.012886	23.648181	54	NODE54	37.940448	23.661145
5	NODE05	38.013796	23.659440	55	NODE55	37.939665	23.684161
6	NODE06	38.014592	23.671854	56	NODE56	37.938727	23.688725
7	NODE07	38.014251	23.681381	57	NODE57	37.939040	23.703607
8	NODE08	38.016070	23.699858	58	NODE58	37.938570	23.706980
9	NODE09	38.012431	23.710540	59	NODE59	37.939196	23.720869
10	NODE10	38.013910	23.720500	60	NODE60	37.939978	23.732377
11	NODE11	38.013569	23.732192	61	NODE61	37.937779	23.740083
12	NODE12	38.011863	23.748071	62	NODE62	37.937922	23.748267
13	NODE13	38.005636	23.658890	63	NODE63	37.937205	23.750814
14	NODE14	38.007405	23.670117	64	NODE64	37.941221	23.758998
15	NODE15	38.007566	23.679712	65	NODE65	37.938926	23.764817
16	NODE16	38.009076	23.706546	66	NODE66	38.005526	23.661732
17	NODE17	38.006923	23.716212	67	NODE67	38.005285	23.688342
18	NODE18	38.004605	23.731761	68	NODE68	38.006250	23.719846
19	NODE19	38.003446	23.740376	69	NODE69	38.005526	23.741257
20	NODE20	37.999969	23.752353	70	NODE70	38.004562	23.764197
21	NODE21	38.000963	23.765591	71	NODE71	37.993475	23.653779
22	NODE22	37.987830	23.651079	72	NODE72	37.989859	23.671519
23	NODE23	37.987304	23.663760	73	NODE73	37.988172	23.698436
24	NODE24	37.989145	23.682114	74	NODE74	37.986002	23.714035
25	NODE25	37.987567	23.699132	75	NODE75	37.985962	23.742425
26	NODE26	37.983622	23.710144	76	NODE76	37.985465	23.755243
27	NODE27	37.985552	23.728487	77	NODE77	37.982484	23.766379
28	NODE28	37.983622	23.735299	78	NODE78	37.972877	23.768480
29	NODE29	37.986607	23.752556	79	NODE79	37.972215	23.754822
30	NODE30	37.985280	23.758168	80	NODE80	37.966251	23.736962
31	NODE31	37.983899	23.767497	81	NODE81	37.964263	23.718471
32	NODE32	37.978902	23.765989	82	NODE82	37.965589	23.704183
33	NODE33	37.977133	23.756168	83	NODE83	37.965092	23.688214
34	NODE34	37.973151	23.747469	84	NODE84	37.964098	23.670353
35	NODE35	37.968506	23.743821	85	NODE85	37.963601	23.653123
36	NODE36	37.966183	23.725581	86	NODE86	37.955483	23.647240
37	NODE37	37.965187	23.715199	87	NODE87	37.954986	23.663419
38	NODE38	37.966625	23.705237	88	NODE88	37.955649	23.682330
39	NODE39	37.964413	23.690786	89	NODE89	37.953495	23.697879
40	NODE40	37.963417	23.675493	90	NODE90	37.955152	23.712378
41	NODE41	37.963447	23.658994	91	NODE91	37.955649	23.730028
42	NODE42	37.961474	23.647147	92	NODE92	37.954986	23.747048
43	NODE43	37.954374	23.647851	93	NODE93	37.954157	23.765329
44	NODE44	37.953591	23.658168	94	NODE94	37.943884	23.756924
45	NODE45	37.951870	23.670074	95	NODE95	37.944181	23.731427
46	NODE46	37.949367	23.683765	96	NODE96	37.943978	23.712652
47	NODE47	37.949054	23.696463	97	NODE97	37.944384	23.695676
48	NODE48	37.947959	23.710948	98	NODE98	37.945804	23.675100
49	NODE49	37.946081	23.725036	99	NODE99	37.943573	23.648351

Πίνακας ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-2: Πίνακας χρόνων διαδρομών και αποστάσεων μεταξύ κόμβων.

arc_id	starting node	final node	time (min)	real distance (m)	arc id
0	0	0	0	0	0->0
1	0	1	34	9.966	0->1

2	0	2	35	10.341	0->2
3	0	3	16	2.358	0->3
4	0	4	33	9.688	0->4
5	0	5	34	9.810	0->5
6	0	6	34	9.920	0->6
7	0	7	34	9.880	0->7
8	0	8	34	10.141	0->8
9	0	9	33	9.676	0->9
10	0	10	34	9.894	0->10
11	0	11	34	9.883	0->11
12	0	12	33	9.721	0->12
13	0	13	31	8.723	0->13
14	0	14	32	8.962	0->14
15	0	15	32	8.989	0->15
16	0	16	32	9.224	0->16
17	0	17	32	8.960	0->17
18	0	18	31	8.702	0->18
19	0	19	31	8.585	0->19
20	0	20	30	8.194	0->20

Εν συνεχεία, τα δεδομένα «τρέχουν» με τη βοήθεια του λογισμικού πακέτου OR-TOOLS, ώστε να προσδιορισθεί ο συνολικός χρόνος ικανοποίησης όλων των ζητήσεων και έπειτα η συνολική απόσταση των δρομολογίων. Αρχικά το μοντέλο έχει σαν δεδομένο ότι ο στόλος αποτελείται από 50 οχήματα με χωρητικότητα 20 πακέτα έκαστο. Έπειτα δοκιμάζονται μοντέλα με συνεχώς μειούμενη χωρητικότητα οχημάτων κατά 1, δηλαδή στο δεύτερο μοντέλο τα οχήματα μεταφέρουν έως 19 πακέτα, στο τρίτο έως 18 πακέτα κλπ. Σε κάθε μοντέλο μπορεί να διαφοροποιηθεί ο αριθμός των χρησιμοποιούμενων οχημάτων, με προϋπόθεση να καλύπτονται οι απαιτήσεις χωρητικότητάς τους (το άθροισμα των χωρητικοτήτων των οχημάτων να είναι τουλάχιστον 100 πακέτα).

Εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία των χρονοπαραθύρων προκύπτουν 19 λύσεις, με στόλο 50 οχημάτων χωρητικότητας από 2 έως 20 πακέτα το καθένα. Εφαρμόστηκαν 10 στρατηγικές επίλυσης συνολικά (Automatic, Christofides, First Unbound min value, Global cheapest arc, Local cheapest arc, Local cheapest insertion, Parallel cheapest insertion, Path cheapest arc, Path most constrained arc, Savings).

Εν συνεχεία και με βάση την κάθε στρατηγική επίλυσης, για τη μέση χωρητικότητα των μεταφορικών οχημάτων (20), μελετήθηκε η εφαρμογή 6 αλγορίθμων βελτιστοποίησης (Automatic, Generic tabu search, Greedy descent, Guided local search, Simulated annealing, Tabu search), με σκοπό την εύρεση του βέλτιστου συνδυασμού στρατηγικής – αλγορίθμου βελτιστοποίησης.

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν υπολογισμοί συνολικής απόστασης δρομολογίων με μια προσεγγιστική μέθοδο επίλυσης, με σκοπό τη σύγκριση των αποτελεσμάτων με αυτά της επίλυσης του προβλήματος, με δεδομένο ότι χρησιμοποιείται 1 όχημα μέσης χωρητικότητας (20 πακέτων).

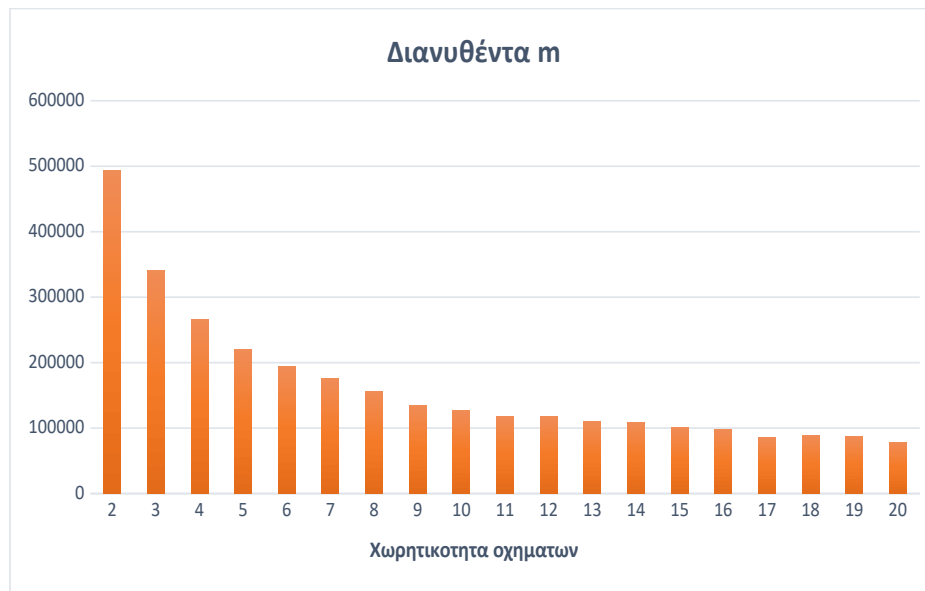
5.3.1 Εφαρμογή στρατηγικής automatic

Με βάση τη στρατηγική automatic, μελετήθηκε η συμπεριφορά των μοντέλων με χρήση διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης.

Ο συνολικός χρόνος των διαδρομών καθώς και η συνολική απόσταση που διένυσαν τα μεταφορικά οχήματα, ανάλογα με τη χωρητικότητά τους και με χρήση αυτόματου αλγόριθμου βελτιστοποίησης, φαίνονται στα παρακάτω γραφήματα (Διαγράμματα 5-2 έως 5-3).

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-6: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή automatic αλγόριθμου βελτιστοποίησης.

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-7: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή automatic αλγόριθμου βελτιστοποίησης.

Σχετικά με τη χρονική διάρκεια των δρομολογίων, φαίνεται ότι αυξάνεται με την αύξηση της χωρητικότητας των οχημάτων. Το παραπάνω φαίνεται λογικό, καθώς όλα τα οχήματα ξεκινούν την ίδια χρονική στιγμή, ενώ όσο λιγότερη η χωρητικότητά τους τόσο μικρότερο θα είναι και το δρομολόγιό τους. Για παράδειγμα με την ελάχιστη χωρητικότητα των 2 δεμάτων, κάθε όχημα θα επισκεφτεί το πολύ 2 κόμβους πριν επιστρέψει στον αρχικό. Τα μεγαλύτερης χωρητικότητας οχήματα φαίνεται να υστερούν σε ταχύτητα και ευελιξία, οδηγώντας σε αύξηση του συνολικού χρόνου δρομολογίου.

Αντίθετα φαίνεται ότι η συνολική απόσταση που διανύουν τα οχήματα μειώνεται καθώς αυξάνεται η χωρητικότητά τους, με τη μείωση να είναι πιο έντονη για μικρές χωρητικότητες οχημάτων. Ειδικότερα, με χωρητικότητα 2 διανύονται περίπου 494,85 χιλιόμετρα, ενώ με χωρητικότητα 20, μόλις 79,31 χιλιόμετρα. Επίσης λογικό αποτέλεσμα, καθώς όσο μεγαλύτερη η χωρητικότητα, τόσο λιγότερα οχήματα θα χρησιμοποιηθούν για τα δρομολόγια. Έτσι μεγάλος αριθμός κόμβων θα εξυπηρετείται από ένα όχημα, μειώνοντας τον αριθμό των απευθείας διαδρομών από τον αρχικό κόμβο προς τους υπόλοιπους, όπως επίσης και των τελικών διαδρομών των δρομολογίων προς τον αρχικό κόμβο. Καλύτερη επιλογή φαίνεται να είναι μια ενδιάμεση χωρητικότητα (π.χ. 7–10), λαμβάνοντας υπόψη τόσο την απόσταση όσο και τον χρόνο εκτέλεσης των διαδρομών.

5.3.2 Εφαρμογή επιπλέον στρατηγικών επίλυσης

Εφαρμόστηκαν επιπλέον στρατηγικές επίλυσης, με σκοπό την εύρεση της βέλτιστης δυνατής. Τα αποτελέσματα απεικονίσθηκαν σε διαγράμματα, τα οποία φαίνονται παρακάτω (Διαγράμματα 5-4 έως 5-21).

5.3.2.1 Εφαρμογή στρατηγικής Christofides

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-8: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.

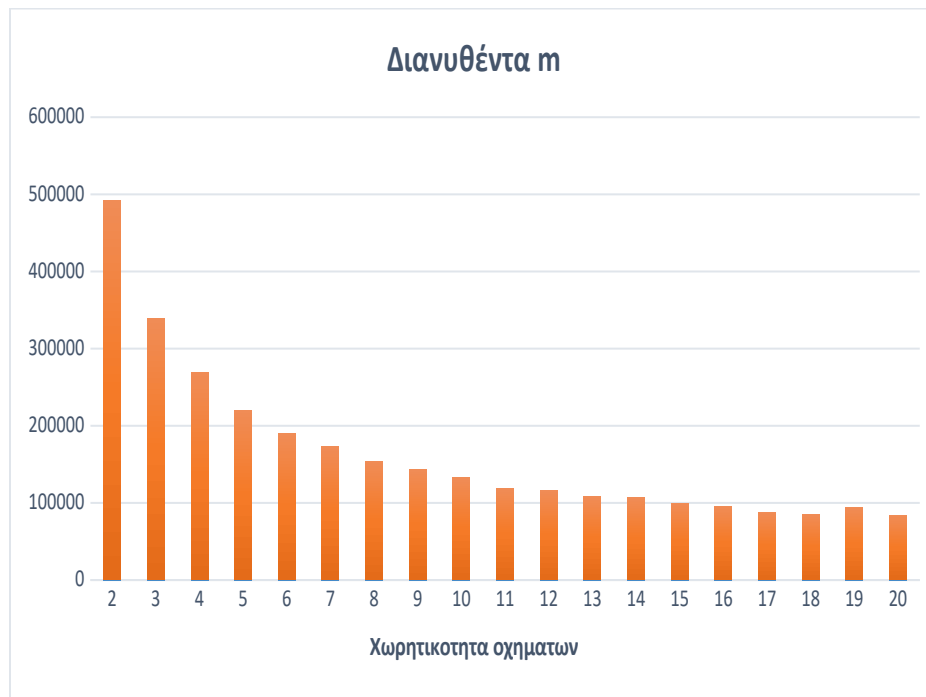

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-9: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.

5.3.2.2 Εφαρμογή στρατηγικής First Unbound min value

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-10: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.

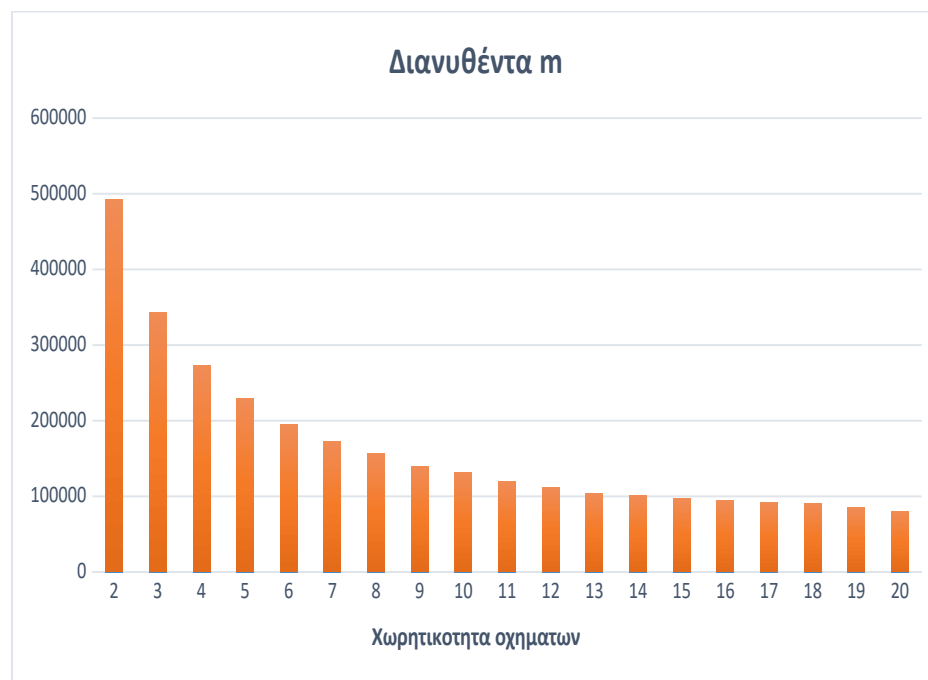

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-11: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.

5.3.2.3 Εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-12: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.

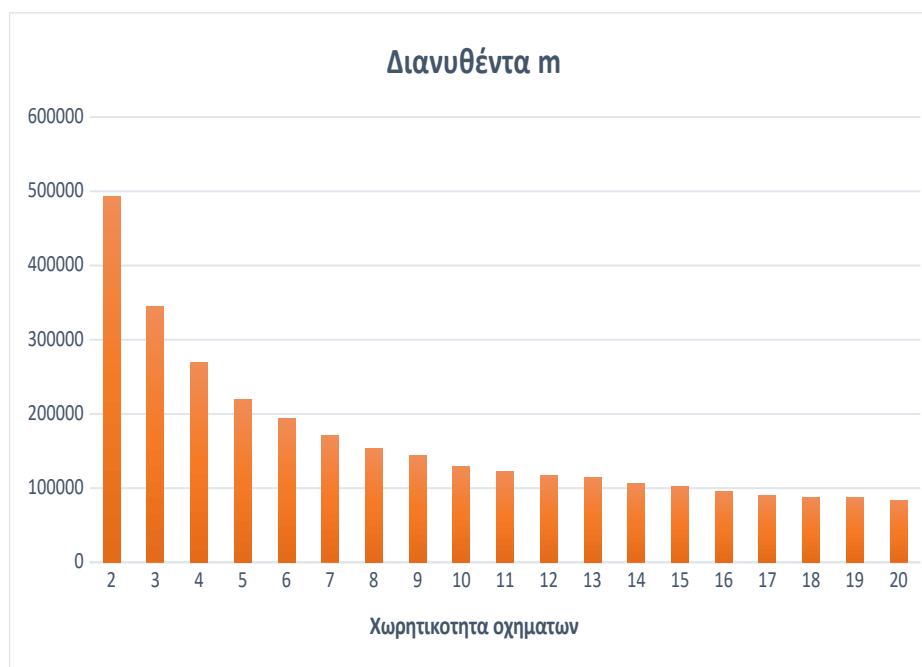

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-13: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.

5.3.2.4 Εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc

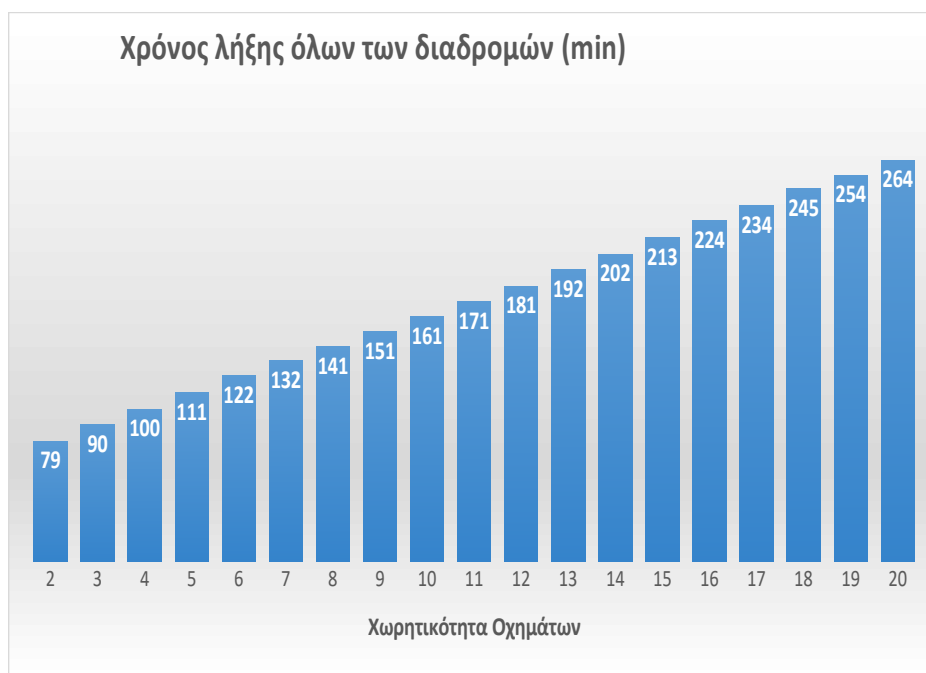

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-14: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.

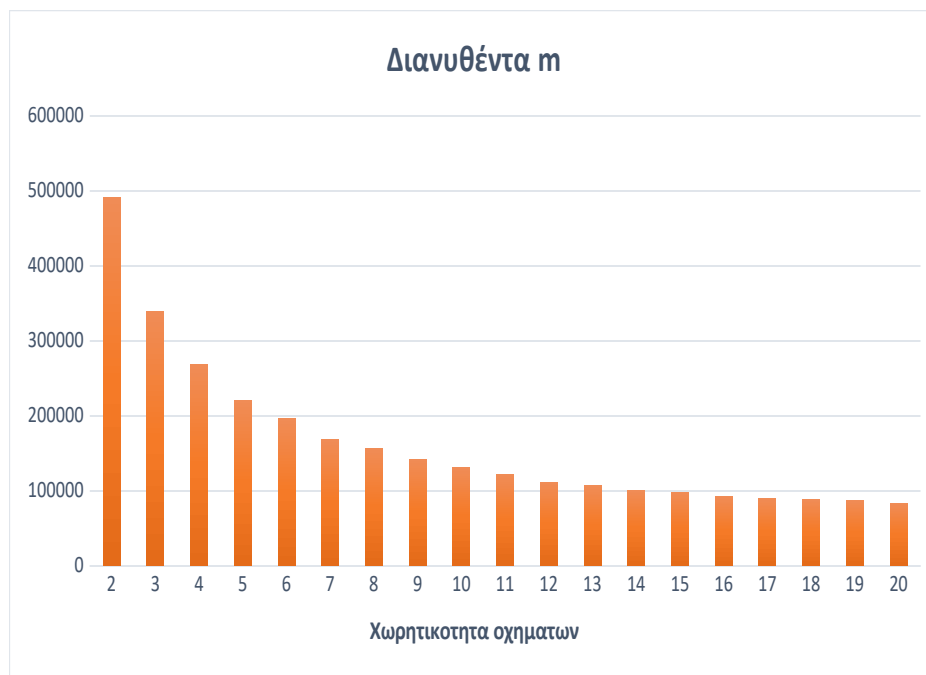

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-15: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.

5.3.2.5 Εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-16: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.

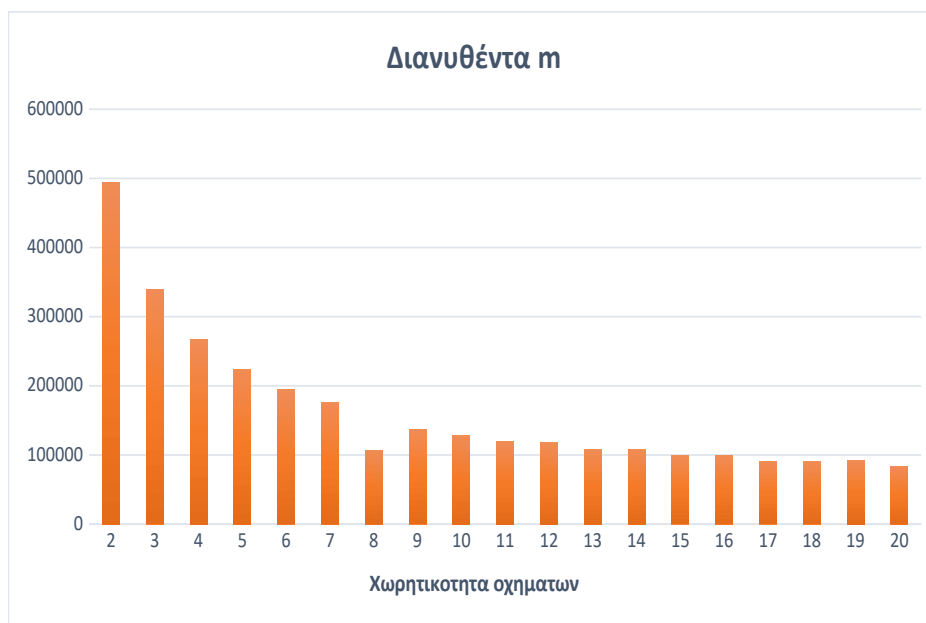

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-17: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.

5.3.2.6 Εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-18: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή Parallel cheapest insertion.

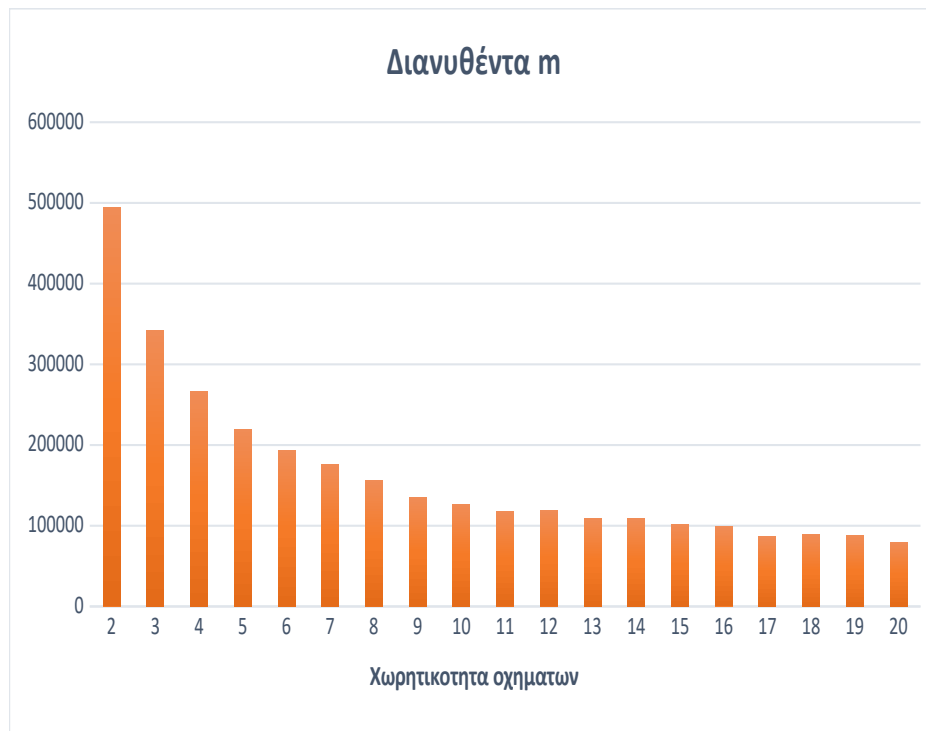
Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-19: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion.

Παρατηρείται διαφοροποίηση των αποτελεσμάτων σε σχέση με την τάση των τιμών για χωρητικότητα οχημάτων 8, με τις τιμές του χρόνου και της απόστασης των δρομολογίων να είναι μικρότερες από τις αναμενόμενες.

5.3.2.7 Εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-20: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.

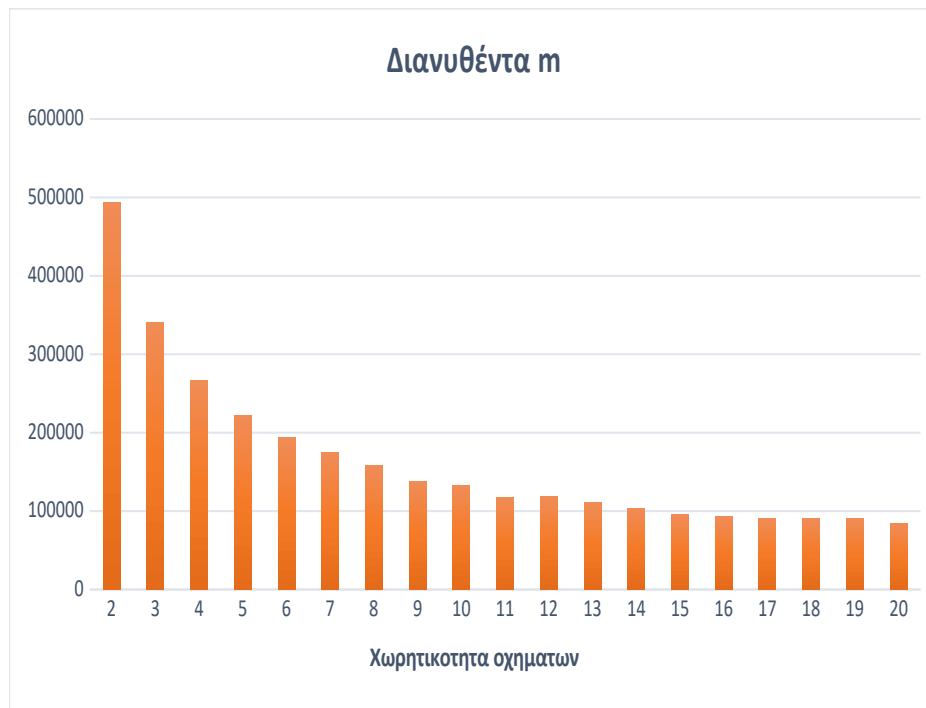
Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-21: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.

5.3.2.8 Εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-22: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.

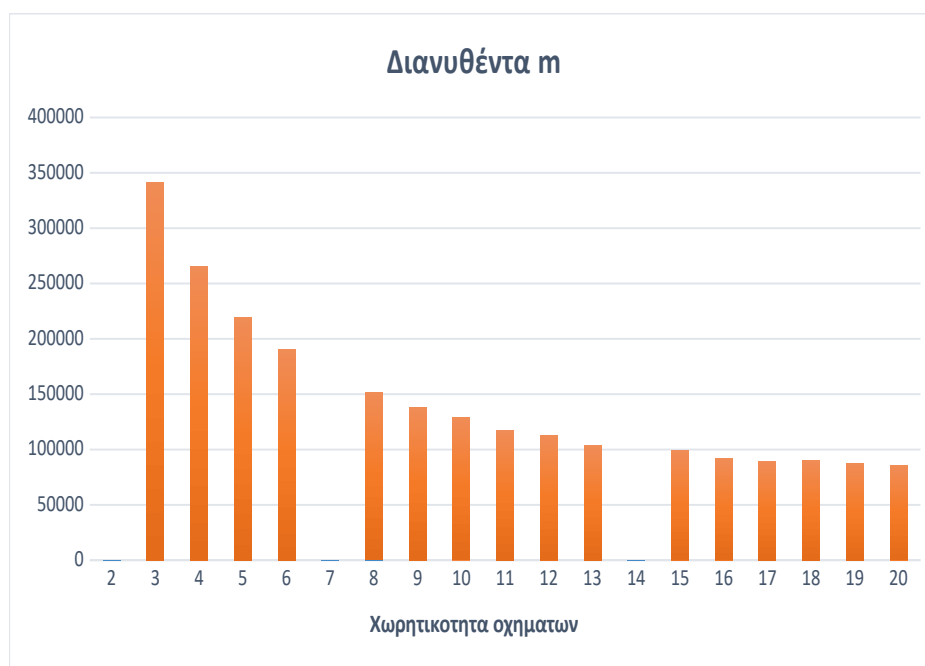

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-23: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.

5.3.2.9 Εφαρμογή στρατηγικής Savings

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-24: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Savings.

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-25: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Savings.

Παρατηρείται ότι για χωρητικότητες οχημάτων 2, 7 και 14 η στρατηγική επίλυσης Savings δεν έδωσε λύση.

5.3.2.10 Εφαρμογή επιπλέον αλγορίθμων βελτιστοποίησης - Generic tabu search, Greedy descent, Guided local search, Simulated annealing, Tabu search

Ο συνολικός χρόνος των διαδρομών, η συνολική απόσταση που διένυσαν τα μεταφορικά οχήματα με χρήση κάθε αλγόριθμου βελτιστοποίησης, καθώς και η σχέση του χρόνου και τις απόστασης κάθε περίπτωσης με τις αντίστοιχες μέσες τιμές των μετρήσεων φαίνονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 5-3). Με έντονη αρίθμηση παρουσιάζονται οι ελάχιστες τιμές ανά μέθοδο

Πίνακας ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-3: Αποτελέσματα δρομολογίων ανά χρησιμοποιούμενη μέθοδο και αλγόριθμο βελτιστοποίησης για το πρόβλημα μεγάλης κλίμακας 100 κόμβων.

Μέθοδος	Αλγόριθμος βελτιστοποίησης	Χρόνος λήξης όλων των διαδρομών (min)	Απόσταση δρομολογίων (m)	Ποσοστό μέσου χρόνου	Ποσοστό μέσης απόστασης
auto	automatic-automatic	262	79311	100.19%	100.29%
auto	automatic-generic tabu search	262	79311	100.19%	100.29%
auto	automatic-greedy descent	262	79311	100.19%	100.29%
auto	automatic-guided local search	259	78650	99.04%	99.46%

Μέθοδος	Αλγόριθμος βελτιστοποίησης	Χρόνος λήξης όλων των διαδρομών (min)	Απόσταση δρομολογίων (m)	Ποσοστό μέσου χρόνου	Ποσοστό μέσης απόστασης
auto	automatic-simulating annealing	262	78925	100.19%	99.80%
auto	automatic-tabu search	262	78973	100.19%	99.86%
christofides	christofides-automatic	264	81457	100.25%	100.52%
christofides	christofides-generic tabu search	264	81491	100.25%	100.56%
christofides	christofides-greedy descent	264	81457	100.25%	100.52%
christofides	christofides-guided local search	260	78964	98.73%	97.45%
christofides	christofides-simulating annealing	264	81343	100.25%	100.38%
christofides	christofides-tabu search	264	81491	100.25%	100.56%
first unbound	first unbound-automatic	263	84113	100.25%	100.66%
first unbound	first unbound-generic tabu search	263	84113	100.25%	100.66%
first unbound	first unbound-greedy descent	263	84113	100.25%	100.66%
first unbound	first unbound-guided local search	259	81230	98.73%	97.21%
first unbound	first unbound-simulating annealing	263	83696	100.25%	100.16%
first unbound	first unbound-tabu search	263	84113	100.25%	100.66%
global cheapest arc	global cheapest arc-automatic	262	80299	100.19%	100.33%
global cheapest arc	global cheapest arc-generic tabu search	262	80299	100.19%	100.33%
global cheapest arc	global cheapest arc-greedy descent	262	80299	100.19%	100.33%
global cheapest arc	global cheapest arc-guided local search	260	79615	99.43%	99.48%
global cheapest arc	global cheapest arc-simulating annealing	262	80299	100.19%	100.33%
global cheapest arc	global cheapest arc-tabu search	261	79377	99.81%	99.18%
local cheapest arc	local cheapest arc-automatic	264	84224	100.64%	101.80%
local cheapest arc	local cheapest arc-generic tabu search	263	83108	100.25%	100.45%
local cheapest arc	local cheapest arc-greedy descent	264	84224	100.64%	101.80%
local cheapest arc	local cheapest arc-guided local search	258	80276	98.35%	97.03%
local cheapest arc	local cheapest arc-simulating annealing	262	82678	99.87%	99.93%
local cheapest arc	local cheapest arc-tabu search	263	81905	100.25%	99.00%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-automatic	264	83721	100.44%	101.17%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-generic tabu search	264	83721	100.44%	101.17%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-greedy descent	264	83721	100.44%	101.17%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-guided local search	258	77825	98.16%	94.04%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-simulating annealing	264	83721	100.44%	101.17%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-tabu search	263	83817	100.06%	101.28%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-automatic	262	84045	100.06%	101.89%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-generic tabu search	262	82749	100.06%	100.32%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-greedy descent	262	84045	100.06%	101.89%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-guided local search	261	78226	99.68%	94.84%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-simulating annealing	262	82749	100.06%	100.32%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-tabu search	262	83078	100.06%	100.72%

Μέθοδος	Αλγόριθμος βελτιστοποίησης	Χρόνος λήξης όλων των διαδρομών (min)	Απόσταση δρομολογίων (m)	Ποσοστό μέσου χρόνου	Ποσοστό μέσης απόστασης
path cheapest arc	path cheapest arc-automatic	262	79311	100.19%	100.29%
path cheapest arc	path cheapest arc-generic tabu search	262	79311	100.19%	100.29%
path cheapest arc	path cheapest arc-greedy descent	262	79311	100.19%	100.29%
path cheapest arc	path cheapest arc-guided local search	259	78650	99.04%	99.46%
path cheapest arc	path cheapest arc-simulating annealing	262	78925	100.19%	99.80%
path cheapest arc	path cheapest arc-tabu search	262	78973	100.19%	99.86%
path most constrained arc	path most constrained arc-automatic	263	85115	100.19%	102.36%
path most constrained arc	path most constrained arc-generic tabu search	263	85115	100.19%	102.36%
path most constrained arc	path most constrained arc-greedy descent	263	85115	100.19%	102.36%
path most constrained arc	path most constrained arc-guided local search	260	77052	99.05%	92.67%
path most constrained arc	path most constrained arc-simulating annealing	263	82681	100.19%	99.44%
path most constrained arc	path most constrained arc-tabu search	263	83815	100.19%	100.80%
savings	savings-automatic	264	85469	100.38%	101.81%
savings	savings-generic tabu search	263	84561	100.00%	100.73%
savings	savings-greedy descent	264	85469	100.38%	101.81%
savings	savings-guided local search	261	79420	99.24%	94.60%
savings	savings-simulating annealing	263	84140	100.00%	100.23%
savings	savings-tabu search	263	84642	100.00%	100.82%

Παρατηρείται ότι, εκτός από την περίπτωση της μεθόδου Global cheapest arc, όπου ο ελάχιστος χρόνος δρομολογίου και η ελάχιστη απόσταση αντιστοιχούν σε διαφορετικό αλγόριθμο βελτιστοποίησης, σε όλες τις υπόλοιπες μεθόδους, τα βέλτιστα αποτελέσματα προκύπτουν από την εφαρμογή του αλγορίθμου βελτιστοποίησης Guided Local Search.

5.4 Πρόβλημα 200 κόμβων

Το πρόβλημα των 200 κόμβων μελετήθηκε με ανάλογη μεθοδολογία όπως το αντίστοιχο των 100, με τη διαφορά ότι προστέθηκαν 100 νέοι κόμβοι. Προέκυψαν 40.000 τόξα και αντίστοιχα μελετήθηκαν περιπτώσεις με αρχική μεταφορική ικανότητα 20 πακέτων για τα 50 οχήματα και μειούμενη κατά ένα σε κάθε υποπερίπτωση. Προϋπόθεση ήταν το άθροισμα των χωρητικοτήτων των οχημάτων να είναι τουλάχιστον 200 πακέτα, όσοι και οι εξεταζόμενοι κόμβοι.

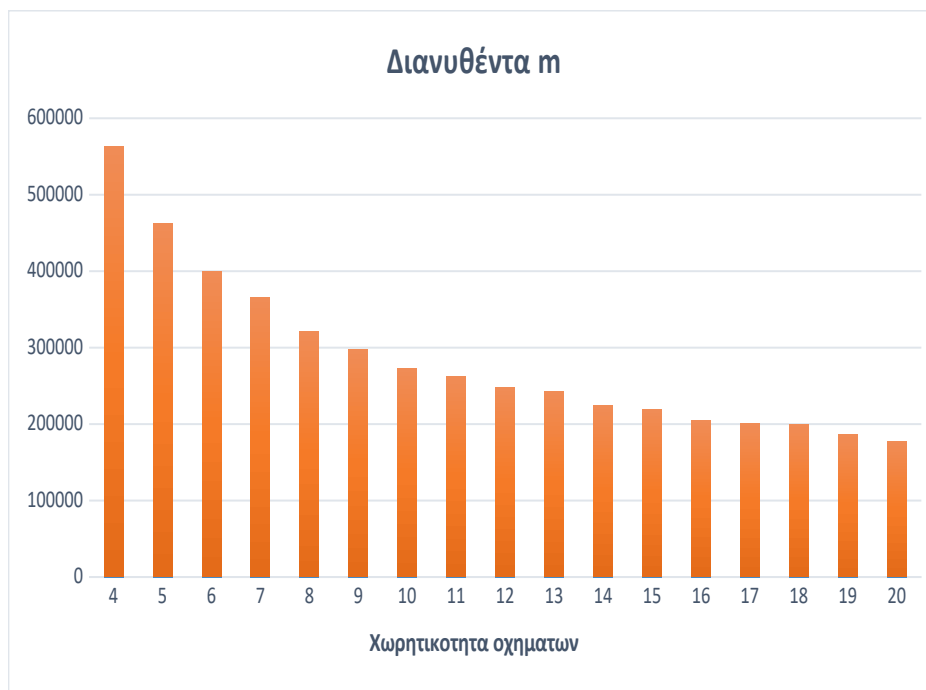
Εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία των χρονοπαραθύρων προκύπτουν 17 λύσεις, με στόλο 50 οχημάτων χωρητικότητας από 4 έως 20 πακέτα το καθένα. Αρχικά εφαρμόστηκε η αυτόματη στρατηγική επίλυσης και έπειτα έγιναν δοκιμές με επιπλέον 9 στρατηγικές, ώστε

να βρεθεί η βέλτιστη δυνατή. Τα αποτελέσματα απεικονίσθηκαν σε διαγράμματα, τα οποία παρουσιάζονται παρακάτω (Διαγράμματα 5-22 έως 5-41).

5.4.1 Εφαρμογή Automatic στρατηγικής επίλυσης

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-26: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Automatic.

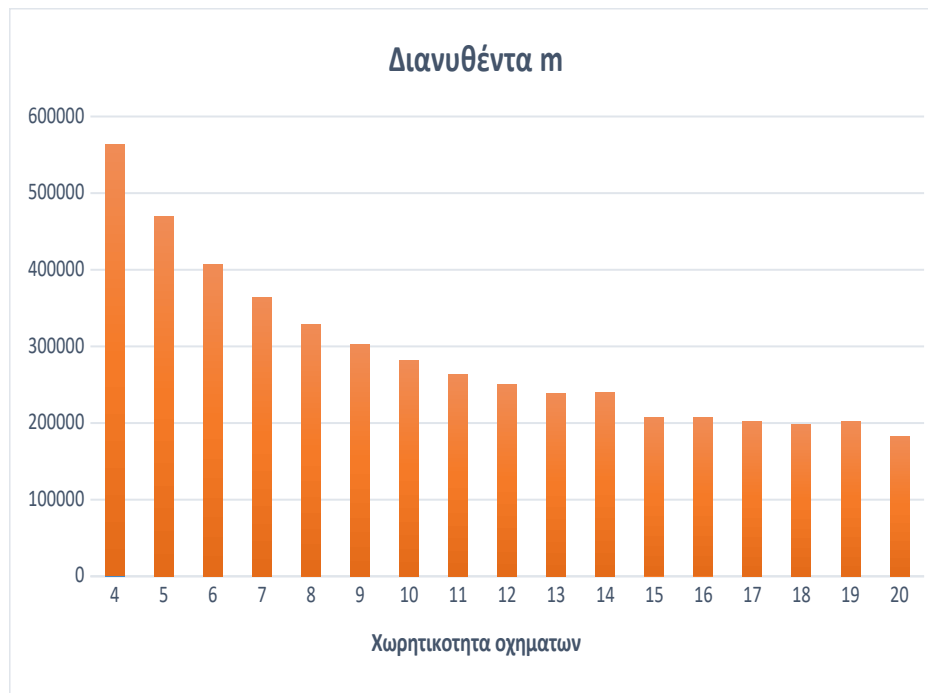

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-27: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Automatic.

5.4.2 Εφαρμογή στρατηγικής Christofides

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-28: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.

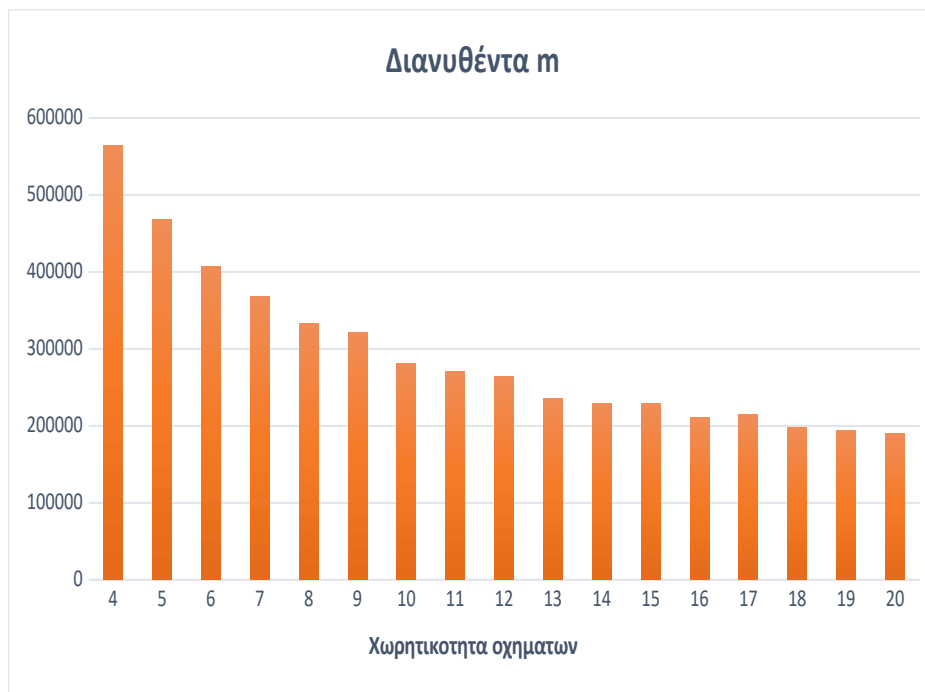
Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-29: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.

5.4.3 Εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-30: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.

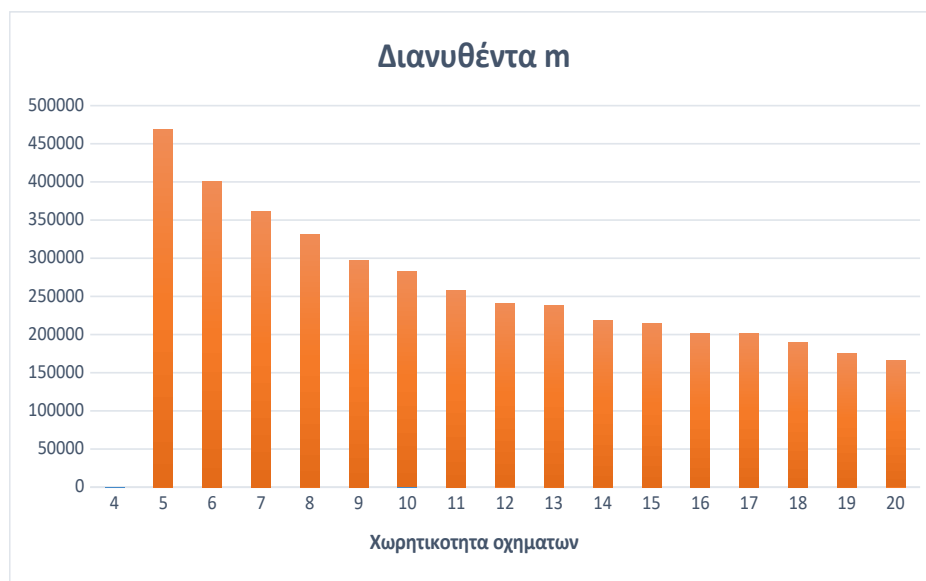

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-31: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.

5.4.4 Εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-32: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.

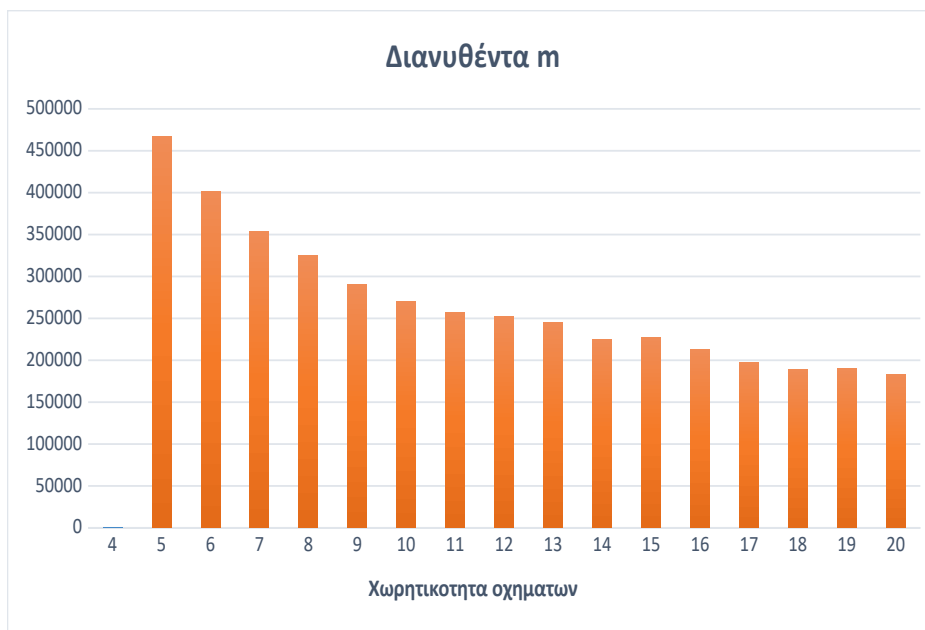
Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-33: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.

Παρατηρείται η μη εξαγωγή αποτελεσμάτων για χωρητικότητα οχημάτων 4.

5.4.5 Εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-34: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.

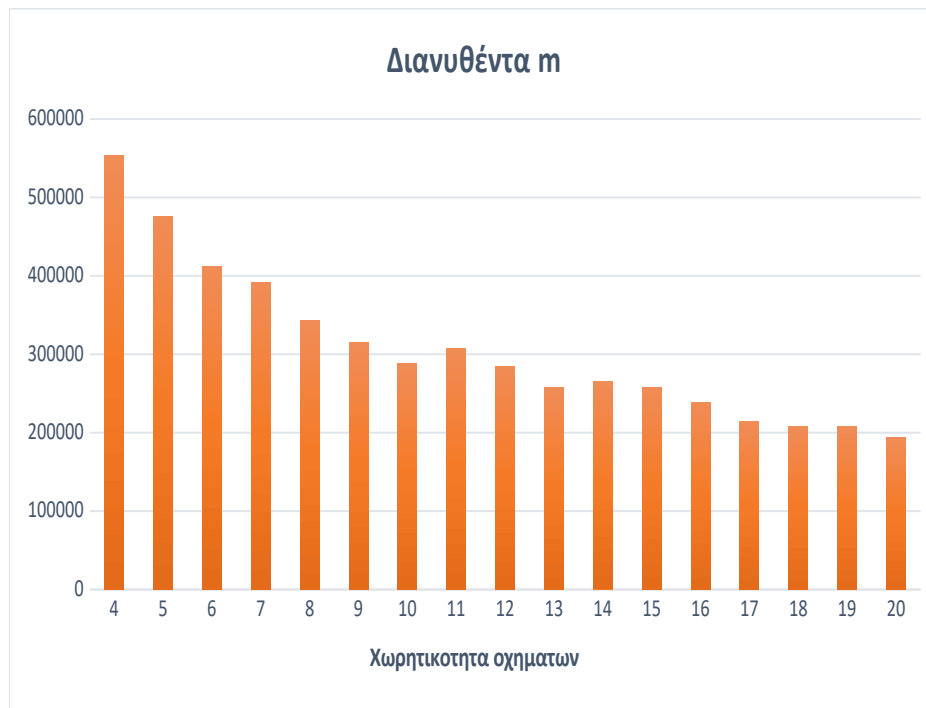
Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-35: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.

Και μη τη συγκεκριμένη στρατηγική δεν υπήρξαν αποτελέσματα για την ελάχιστη χωρητικότητα των μεταφορικών οχημάτων.

5.4.6 Εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-36: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.

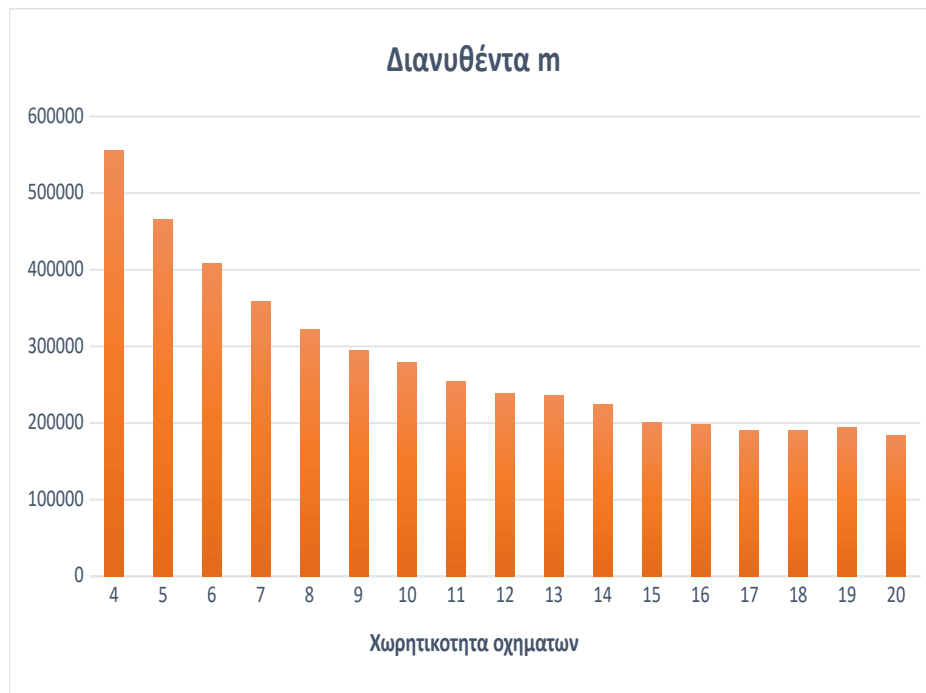

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-37: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.

5.4.7 Εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-38: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion.

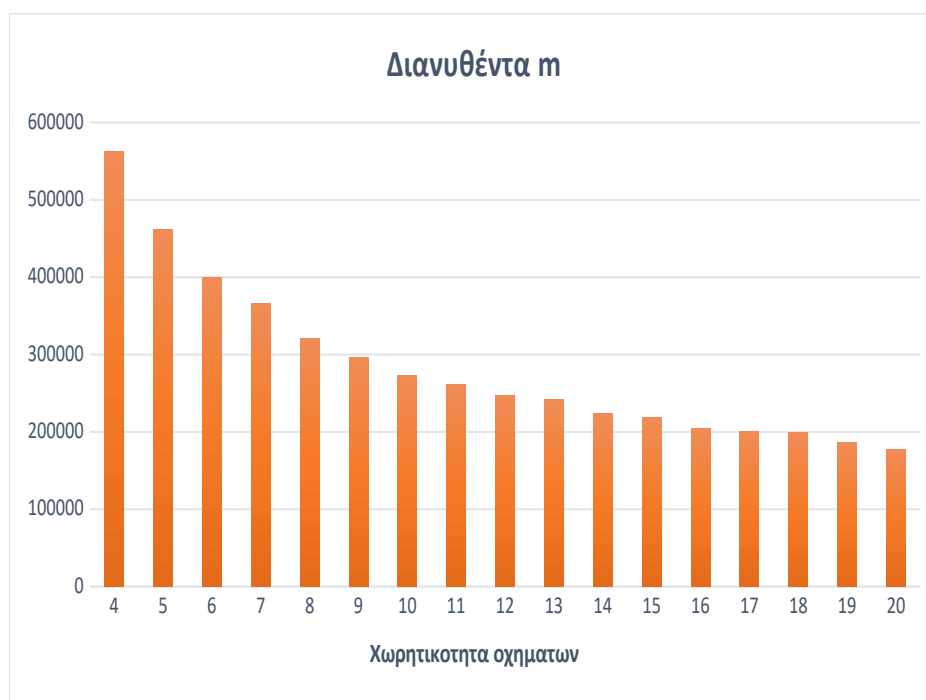
Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-39: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion.

5.4.8 Εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-40: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.

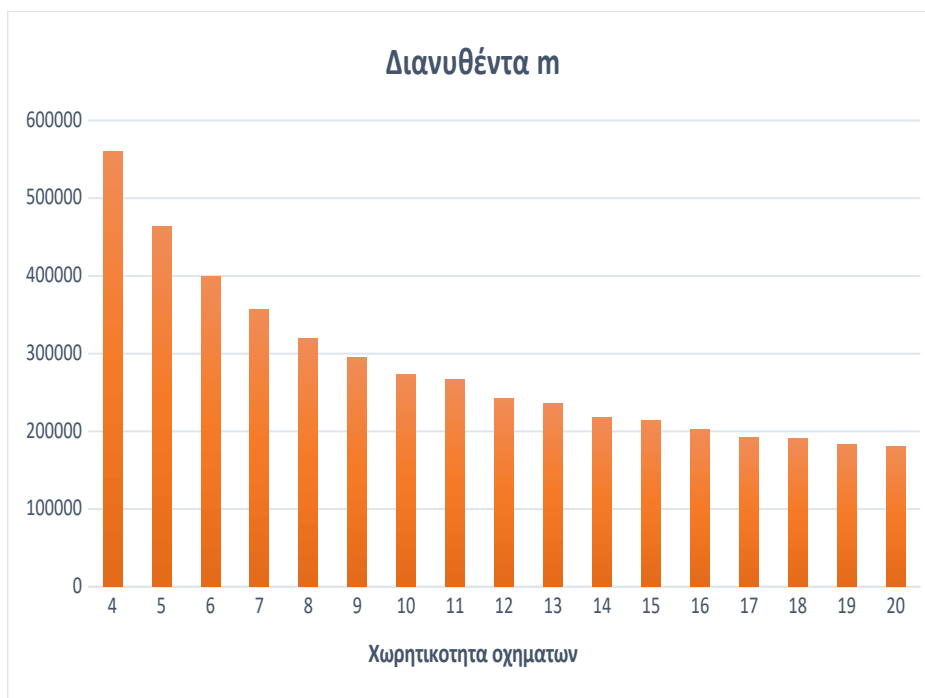

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-41: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.

5.4.9 Εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-42: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.

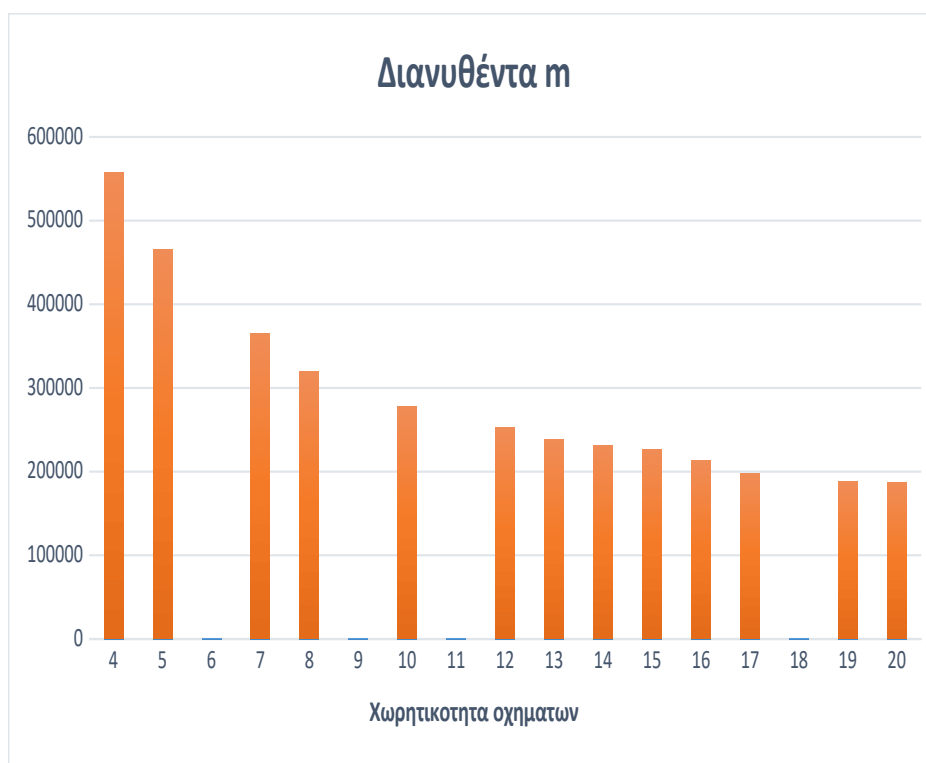

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-43: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.

5.4.10 Εφαρμογή στρατηγικής Savings

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-44: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Saving.

Διάγραμμα ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-45: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Savings.

Παρατηρείται η μη εξαγωγή αποτελεσμάτων με εφαρμογή της στρατηγικής Savings για χωρητικότητα οχημάτων 6, 9, 11 και 18.

5.4.11 Εφαρμογή επιπλέον αλγόριθμων βελτιστοποίησης (Generic tabu search, Greedy descent, Guided local search, Simulated annealing, Tabu search) και μιας προσεγγιστικής μεθόδου επίλυσης

Ο συνολικός χρόνος των διαδρομών, η συνολική απόσταση που διένυσαν τα μεταφορικά οχήματα με χρήση κάθε αλγόριθμου βελτιστοποίησης, καθώς και η σχέση του χρόνου και τις απόστασης κάθε περίπτωσης με τις αντίστοιχες μέσες τιμές των μετρήσεων φαίνονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 5-4). Με έντονη αρίθμηση παρουσιάζονται οι ελάχιστες τιμές ανά μέθοδο.

Πίνακας ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ-4: Αποτελέσματα δρομολογίων ανά χρησιμοποιούμενη μέθοδο και αλγόριθμο βελτιστοποίησης για το πρόβλημα μεγάλης κλίμακας 200 κόμβων.

Μέθοδος	Αλγόριθμος βελτιστοποίησης	Χρόνος λήξης όλων των διαδρομών (min)	Απόσταση δρομολογίων (m)	Ποσοστό μέσου χρόνου	Ποσοστό μέσης απόστασης
auto	automatic-automatic	310	177920	100.16%	100.75%
auto	automatic-generic tabu search	310	177920	100.16%	100.75%
auto	automatic-greedy descent	310	177920	100.16%	100.75%
auto	automatic-guided local search	307	169959	99.19%	96.24%
auto	automatic-simulating annealing	310	177920	100.16%	100.75%
auto	automatic-tabu search	310	177920	100.16%	100.75%
christofides	christofides-automatic	326	183310	101.03%	101.25%
christofides	christofides-generic tabu search	326	183310	101.03%	101.25%
christofides	christofides-greedy descent	326	183310	101.03%	101.25%
christofides	christofides-guided local search	306	169709	94.83%	93.74%
christofides	christofides-simulating annealing	326	183310	101.03%	101.25%
christofides	christofides-tabu search	326	183310	101.03%	101.25%
first unbound	first unbound-automatic	309	189976	100.43%	102.36%
first unbound	first unbound-generic tabu search	309	189642	100.43%	102.18%
first unbound	first unbound-greedy descent	309	189976	100.43%	102.36%
first unbound	first unbound-guided local search	301	168852	97.83%	90.98%
first unbound	first unbound-simulating annealing	309	188774	100.43%	101.71%
first unbound	first unbound-tabu search	309	186372	100.43%	100.42%
global cheapest arc	global cheapest arc-automatic	304	166496	100.11%	100.30%
global cheapest arc	global cheapest arc-generic tabu search	304	166496	100.11%	100.30%
global cheapest arc	global cheapest arc-greedy descent	304	166496	100.11%	100.30%
global cheapest arc	global cheapest arc-guided local search	302	163784	99.45%	98.66%
global cheapest arc	global cheapest arc-simulating annealing	304	166254	100.11%	100.15%
global cheapest arc	global cheapest arc-tabu search	304	166496	100.11%	100.30%
local cheapest arc	local cheapest arc-automatic	308	183408	100.05%	101.52%
local cheapest arc	local cheapest arc-generic tabu search	308	183408	100.05%	101.52%
local cheapest arc	local cheapest arc-greedy descent	308	183408	100.05%	101.52%
local cheapest arc	local cheapest arc-guided local search	307	166883	99.73%	92.38%
local cheapest arc	local cheapest arc-simulating annealing	308	183408	100.05%	101.52%
local cheapest arc	local cheapest arc-tabu search	308	183408	100.05%	101.52%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-automatic	311	193800	100.16%	101.47%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-generic tabu search	311	193800	100.16%	101.47%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-greedy descent	311	193800	100.16%	101.47%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-guided local search	307	178823	98.87%	93.62%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-simulating annealing	311	192385	100.16%	100.72%
local cheapest insertion	local cheapest insertion-tabu search	312	193402	100.48%	101.26%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-automatic	307	183822	100.05%	101.02%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-generic tabu search	307	183822	100.05%	101.02%

Μέθοδος	Αλγόριθμος βελτιστοποίησης	Χρόνος λήξης όλων των διαδρομών (min)	Απόσταση δρομολογίων (m)	Ποσοστό μέσου χρόνου	Ποσοστό μέσης απόστασης
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-greedy descent	307	183822	100.05%	101.02%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-guided local search	306	172637	99.73%	94.88%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-simulating annealing	307	183822	100.05%	101.02%
parallel cheapest insertion	parallel cheapest insertion-tabu search	307	183822	100.05%	101.02%
path cheapest arc	path cheapest arc-automatic	310	177920	100.16%	100.75%
path cheapest arc	path cheapest arc-generic tabu search	310	177920	100.16%	100.75%
path cheapest arc	path cheapest arc-greedy descent	310	177920	100.16%	100.75%
path cheapest arc	path cheapest arc-guided local search	307	169959	99.19%	96.24%
path cheapest arc	path cheapest arc-simulating annealing	310	177920	100.16%	100.75%
path cheapest arc	path cheapest arc-tabu search	310	177920	100.16%	100.75%
path most constrained arc	path most constrained arc-automatic	312	180532	100.43%	101.73%
path most constrained arc	path most constrained arc-generic tabu search	312	180532	100.43%	101.73%
path most constrained arc	path most constrained arc-greedy descent	312	180532	100.43%	101.73%
path most constrained arc	path most constrained arc-guided local search	305	168357	98.18%	94.87%
path most constrained arc	path most constrained arc-simulating annealing	312	177335	100.43%	99.93%
path most constrained arc	path most constrained arc-tabu search	311	177448	100.11%	100.00%
savings	savings-automatic	309	186945	100.43%	102.52%
savings	savings-generic tabu search	308	184455	100.11%	101.15%
savings	savings-greedy descent	309	186945	100.43%	102.52%
savings	savings-guided local search	301	168915	97.83%	92.63%
savings	savings-simulating annealing	309	188184	100.43%	103.20%
savings	savings-tabu search	310	178699	100.76%	97.99%

Σε αντίθεση με το πρόβλημα των 100 κόμβων, σε όλες τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους επίλυσης, η χρήση ενός συγκεκριμένου αλγορίθμου (Guided Local Search) βελτιστοποίησης οδηγεί τόσο στον ελάχιστο χρόνο δρομολογίου όσο και στην ελάχιστη διανυόμενη απόσταση.

Μελετήθηκε επίσης η εφαρμογή μιας προσεγγιστικής μεθόδου υπολογισμού της απόστασης των δρομολογίων, τα αποτελέσματα της οποίας συγκρίθηκαν με αυτά της επίλυσης των προβλημάτων με τις διάφορες μεθόδους και τους αλγορίθμους βελτιστοποίησης, με δεδομένο ότι χρησιμοποιείται μόνο ένα όχημα, το οποίο έχει μεταφορική ικανότητα ικανή να καλύψει τις μεταφορικές ανάγκες (200 πακέτα). Η προσεγγιστική μέθοδος επίλυσης αποτυπώνεται με την παρακάτω σχέση:

$$X = \sqrt{n * A * K} \quad (3),$$

όπου X η συνολική απόσταση δρομολογίου, n ο αριθμός των εξεταζόμενων κόμβων, A το εμβαδό της εξεταζόμενης περιοχής και K μια σταθερά (ορίζεται ίση με 0,765).

Η συνολική απόσταση δρομολογίου με τη χρήση της σχέσης (3) βρέθηκε ίση με 108,19km, η οποία είναι κατά 6,53% μεγαλύτερη από τη μέση απόσταση που υπολογίστηκε με χρήση όλων των συνδυασμών στρατηγικών επίλυσης – αλγορίθμων βελτιστοποίησης.

Κεφάλαιο 6. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Βάση των αποτελεσμάτων της επίλυσης των διαφόρων μοντέλων, έγινε σύγκριση της συμπεριφοράς:

- Του δυναμικού σε σχέση με το αντίστοιχο στατικό σύστημα σε δύο προβλήματα δρομολόγησης 16 και 30 σημείων αντίστοιχα, με 50 διαφορετικές εκδοχές.
- Δέκα διαφορετικών στρατηγικών επίλυσης δύο προβλημάτων μεγάλης κλίμακας, τα οποία αφορούν την εξυπηρέτηση 100 και 200 κόμβων αντίστοιχα.
- Έξι διαφορετικών αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα μεγάλης κλίμακας με 100 και 200 κόμβους αντίστοιχα.
- Συνδυασμών στρατηγικών επίλυσης και αλγορίθμων βελτιστοποίησης καθώς και μιας προσεγγιστικής μεθόδου επίλυσης για το πρόβλημα των 200 κόμβων, με δεδομένο ότι χρησιμοποιείται μόνο ένα όχημα μεταφοράς, το οποίο καλύπτει τις μεταφορικές ανάγκες.

6.1 Σύγκριση δυναμικών – στατικών συστημάτων

Όσον αφορά τη μελέτη στατικών – δυναμικών προβλημάτων δρομολόγησης, εξετάστηκαν συνολικά 50 μοντέλα. Για κάθε μοντέλο συγκρίθηκαν οι συνολικές αποστάσεις των διαδρομών (Διαγράμματα 6-1 και 6-2). Τα αριθμητικά δεδομένα κάθε μοντέλου παρουσιάζονται στους πίνακες 6-1 έως 6-4.

6.1.1 Αριθμητικά αποτελέσματα

Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-5: Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο δυναμικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 30 κόμβων.

model	online distance	model	online distance
1	1110563	26	825625
2	1130618	27	687352
3	487478	28	988473
4	633119	29	843855
5	933142	30	608706
6	1300623	31	654847
7	840548	32	752314
8	1070000	33	705246
9	829458	34	913009
10	825384	35	965201
11	1048071	36	1071670
12	514005	37	537880
13	678807	38	901664
14	862818	39	567440
15	747699	40	517340

16	814190	41	942565
17	767315	42	756236
18	710348	43	649533
19	713505	44	1055676
20	896173	45	922888
21	1020510	46	1016353
22	947959	47	953002
23	822848	48	1004895
24	718873	49	1161890
25	649222	50	601935

Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-6: Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο στατικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 30 κόμβων.

model	static distance	model	static distance
1	978373	26	720008
2	940924	27	769623
3	487478	28	865202
4	724713	29	763171
5	915957	30	579104
6	956944	31	524044
7	864152	32	794186
8	950161	33	707880
9	721374	34	627823
10	875163	35	988002
11	1143185	36	834845
12	502413	37	537488
13	795418	38	816946
14	807543	39	606626
15	802472	40	530570
16	694792	41	665087
17	786367	42	802222
18	533608	43	610505
19	741425	44	816657
20	846440	45	757164
21	893736	46	733111
22	868601	47	875818
23	772363	48	853043
24	664372	49	724937
25	717771	50	643139

Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-7. Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο δυναμικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 16 κόμβων.

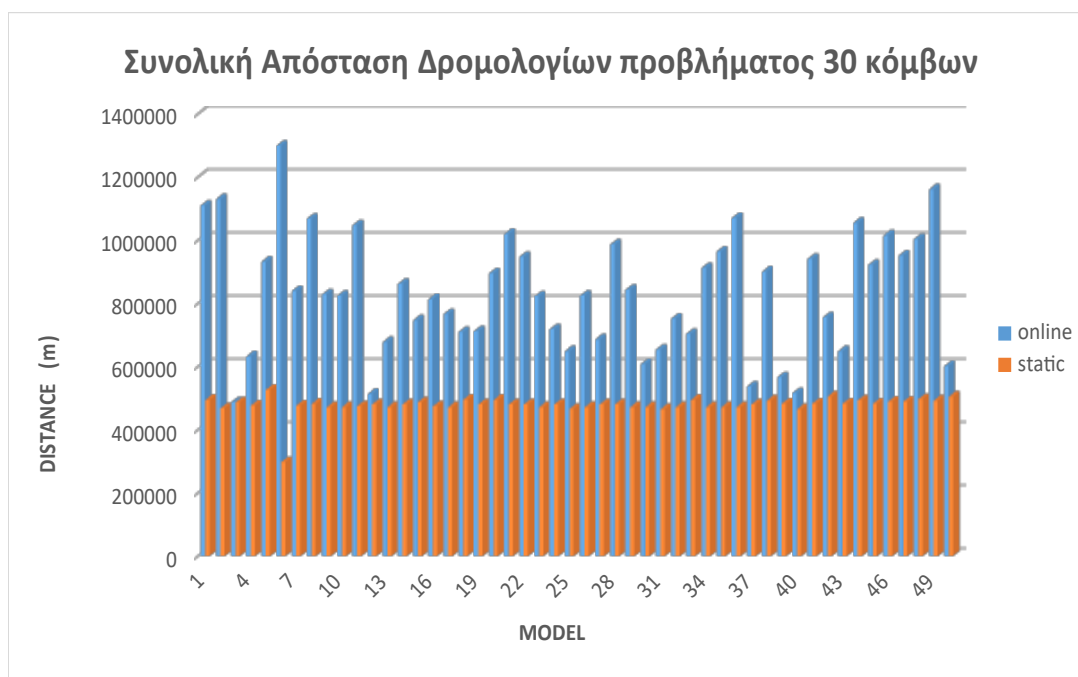
model	online distance	model	online distance
1	1110563	26	825625
2	1130618	27	687352
3	487478	28	988473
4	633119	29	843855
5	933142	30	608706
6	1300623	31	654847
7	840548	32	752314
8	1070000	33	705246
9	829458	34	913009
10	825384	35	965201
11	1048071	36	1071670
12	514005	37	537880
13	678807	38	901664
14	862818	39	567440
15	747699	40	517340
16	814190	41	942565
17	767315	42	756236
18	710348	43	649533
19	713505	44	1055676

20	896173	45	922888
21	1020510	46	1016353
22	947959	47	953002
23	822848	48	1004895
24	718873	49	1161890
25	649222	50	601935

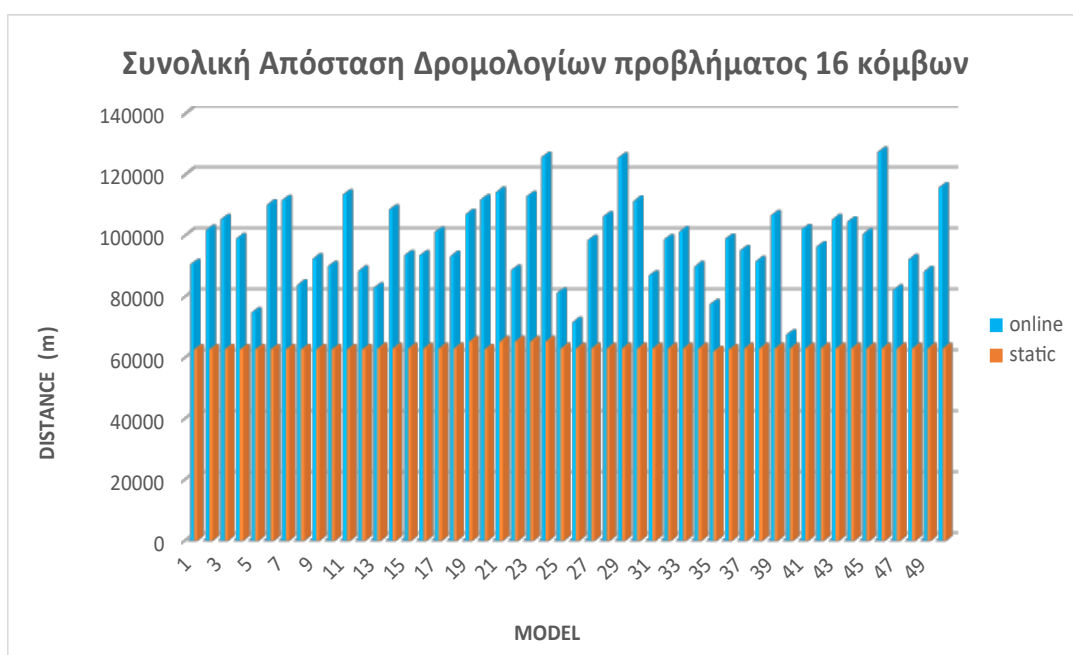
Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-8. Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο στατικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 16 κόμβων.

model	static distance	model	static distance
1	495426	26	472610
2	469910	27	481699
3	487478	28	481699
4	477807	29	472610
5	527852	30	472610
6	298960	31	466140
7	477807	32	472533
8	482434	33	495425
9	472533	34	472533
10	472533	35	472610
11	475324	36	472533
12	482144	37	481699
13	472533	38	493524
14	481725	39	484058
15	487478	40	466140
16	475324	41	484058
17	472610	42	505603
18	495829	43	483168
19	481699	44	493600
20	495425	45	484058
21	481699	46	490445
22	481775	47	489453
23	472610	48	498464
24	481699	49	493313
25	467119	50	505603

6.1.2 Συμπεράσματα

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-46: Διάγραμμα σύγκρισης απόστασης δρομολογίων στατικής και δυναμικής εκδοχής στο πρόβλημα των 30 κόμβων.

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-47. Διάγραμμα σύγκρισης απόστασης δρομολογίων στατικής και δυναμικής εκδοχής στο πρόβλημα των 16 κόμβων.

Βάση των αποτελεσμάτων φαίνεται σημαντική διαφορά μεταξύ των αποστάσεων των δρομολογίων και όπως ήταν αναμενόμενο η λύση υποβαθμίζεται στην περίπτωση του

δυναμικού μοντέλου. Η γνώση όλων των δεδομένων του προβλήματος εξ' αρχής φαίνεται ότι διευκολύνει τη μοντελοποίηση δίνοντας καλύτερα αποτελέσματα, με τα μοντέλα να παρουσιάζουν μικρότερη ταλάντωση.

Εξαίρεση αποτελεί το τρίτο μοντέλο του προβλήματος των 30 κόμβων, για το οποίο οι συνολικές αποστάσεις είναι ίσες. Το γεγονός αυτό εξηγείται, καθώς κατά τη διαδικασία επιλογής των υπομοντέλων της δυναμικής εκδοχής (Κεφάλαιο 3), όλοι οι κόμβοι ορίστηκαν να εξεταστούν στο πρώτο υπομοντέλο, με αποτέλεσμα να είναι και το μοναδικό υπομοντέλο του τρίτου μοντέλου, όντας τελικά όμοιο με το αντίστοιχο στατικό. Επίσης η ποσοστιαία διαφορά των διανυόμενων αποστάσεων στατικής-δυναμικής εκδοχής φαίνεται να είναι σημαντικά μικρότερη από το σύνολο των παρατηρήσεων για τα μοντέλα 12 και 40 (6,20 και 9,90% αντίστοιχα) του προβλήματος των 30 κόμβων, στα οποία η δυναμική εκδοχή έχει δύο υπομοντέλα αντί για τρία και άρα πλησιάζει στη συμπεριφορά της στατικής εκδοχής. Το παραπάνω συνέβη καθώς στη διαδικασία επιλογής των στοιχείων των υπομοντέλων, στο δεύτερο υπομοντέλο κάθε περίπτωσης, ως εξεταζόμενοι κόμβοι επιλέχθηκαν όλοι όσοι δεν είχαν εξεταστεί στο πρώτο.

Για τη σύγκριση της διακύμανσης των αποστάσεων των στατικών και δυναμικών μοντέλων, χρησιμοποιήθηκε ο υπολογισμός του συντελεστή μεταβλητότητας (Coefficient of Variation), ως μέτρο διασποράς των τιμών. Ορίζεται ως εξής:

$$CV = \frac{Tυπική Απόκλιση}{Μέσος Όρος} \quad (4).$$

Όσον αφορά τη συνολική διανυόμενη απόσταση, ο συντελεστής μεταβλητότητας μεταξύ των τιμών στατικού και δυναμικού μοντέλου υπολογίστηκαν 5,96 και 22,77% αντίστοιχα για το πρόβλημα των 30 κόμβων και 1,16 και 13,77% αντίστοιχα για το πρόβλημα των 16 κόμβων. Η διακύμανση των αποστάσεων των δρομολογίων επομένως στο πρόβλημα των 30 κόμβων, είναι περίπου πενταπλάσια στο στατικό και διπλάσια στο δυναμικό μοντέλο.

Η παραπάνω διαφορά στη διακύμανση των αποστάσεων φαίνεται λογική, καθώς στο πρόβλημα των 16 κόμβων, αυτοί βρίσκονται κοντά μεταξύ τους, σε μικρότερη διασπορά από ότι οι αντίστοιχοι στο πρόβλημα των 30 κόμβων.

Συνοψίζοντας και βάση των παραπάνω, και στα δύο προβλήματα το στατικό μοντέλο, στο οποίο όλα τα απαραίτητα δεδομένα είναι γνωστά πριν την έναρξη του δρομολογίου, φαίνεται να έχει καλύτερη συμπεριφορά και εφαρμογή, με τις λύσεις όλων των μοντέλων να μην διαφέρουν σημαντικά. Η μέση διαφορά των αποστάσεων μεταξύ δυναμικής και στατικής εκδοχής είναι 354,5 και 63,8km αντίστοιχα για τα προβλήματα των 30 και 16 κόμβων. Με μία

μέση ταχύτητα οχήματος 25-35km/h εντός του αστικού ιστού σε μια πόλη όπως ο Βόλος, η οικονομική διεύθυνση της εταιρίας μπορεί να εκτιμήσει αν συμφέρει να παρέχει επιπλέον μισθούς οδηγού/ών ή να προσλάβει υπάλληλο για παραγγελιοληψία και καθορισμό των δρομολογίων του οχήματος.

6.2 Σύγκριση στρατηγικών επίλυσης προβλήματος μεγάλης κλίμακας

Πραγματοποιήθηκαν δοκιμές επίλυσης με χρήση 10 διαφορετικών στρατηγικών επίλυσης για διαφορετικές χωρητικότητες οχημάτων, με τα αποτελέσματα να φαίνονται παρακάτω (Πίνακες 6-5 έως 6-8). Τα κενά κελιά στους παρακάτω πίνακες υποδηλώνουν μη εξαγωγή αποτελέσματος με εφαρμογή της αντίστοιχης μεθόδου επίλυσης.

6.2.1 Αριθμητικά αποτελέσματα

Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-9: Διάρκεια δρομολογίων (min) προβλήματος 100 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών επίλυσης.

Vehicle rarity	automatic	christofides	First unbound	Global cheapest arc	Local cheapest arc	Local cheapest insertion	Parallel cheapest insertion	Path cheapest arc	Path most constrained arc	Savings
2	80	79	78	78	79	79	78	80	80	
3	91	88	88	88	88	90	90	91	90	91
4	103	102	101	102	98	100	102	103	101	100
5	112	108	111	108	108	111	113	112	112	111
6	121	120	121	119	118	122	119	121	121	119
7	127	129	132	129	131	132	128	127	129	
8	141	139	140	139	141	141	109	141	138	141
9	149	153	151	148	147	151	152	149	154	151
10	162	162	161	158	158	161	162	162	160	161
11	171	170	170	171	171	171	171	171	170	171
12	178	181	181	181	178	181	178	178	182	182
13	191	191	191	191	188	192	190	191	191	192
14	200	201	201	202	202	202	201	200	202	
15	207	210	210	212	213	213	212	207	209	213
16	218	222	222	222	223	224	219	218	221	223
17	231	235	232	230	233	234	231	231	232	233
18	241	243	243	241	244	245	240	241	244	243
19	252	253	253	252	255	254	248	252	254	253
20	262	264	263	262	264	264	262	262	263	264

Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-10: Συνολική απόσταση δρομολογίων (m) προβλήματος 100 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών επίλυσης.

Vehicle capacity	automatic	christofides	First unbound	Global cheapest arc	Local cheapest arc	Local cheapest insertion	Parallel cheapest insertion	Path cheapest arc	Path most constrained arc	Savings
2	494852	492067	492325	492184	492903	491989	493888	494852	493810	
3	341960	341578	339307	343652	344863	338940	339112	341960	341278	341543
4	266932	269597	269526	272706	269618	268095	267399	266932	266767	265859
5	220168	221030	220303	229845	219926	220978	224205	220168	222096	219539
6	194294	190438	189729	194652	194325	197011	195071	194294	193820	190322
7	175774	167578	173170	172197	170874	168169	176401	175774	175409	
8	156827	150471	153681	156724	153480	156825	107057	156827	158797	151667
9	135133	136137	142891	139624	144638	141928	137025	135133	137670	137701
10	127034	127774	132267	131426	130092	130867	128544	127034	132597	129286
11	118017	121491	118620	119828	122174	121744	118916	118017	118132	117069
12	118832	114255	115594	112163	116810	111656	117428	118832	119011	112747
13	110053	106196	108096	103350	114796	106882	107912	110053	111207	103337
14	109802	106626	106626	101073	105954	100616	108467	109802	104444	
15	102084	99857	99857	97169	102283	98523	99702	102084	95754	98821
16	98928	95632	95632	94100	95684	92902	99360	98928	93393	91729
17	87004	91056	88078	91277	90727	90579	90543	86856	91551	89382
18	89608	85236	85236	90982	87961	88453	90015	89608	90845	90511
19	87879	86549	94260	85027	87547	87662	92575	87879	90800	87198
20	79311	81457	84113	80299	84224	83721	84045	79311	85115	85469

Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-11: Διάρκεια δρομολογίων (min) προβλήματος 200 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών.

Vehicle capacity	Automatic	Christofides	First unbound min value	Global cheapest arc	Local cheapest arc	Local cheapest insertion	Parallel cheapest insertion	Path cheapest arc	Path most constrained arc	Savings
4	140	139	139			138	134	140	139	139
5	150	149	150	149	149	150	150	150	149	149
6	160	159	159	160	161	160	160	160	159	
7	173	170	169	169	171	170	168	173	171	171
8	181	180	181	182	181	181	181	181	189	181
9	195	189	191	192	193	192	193	195	190	
10	204	215	199	201	207	203	205	204	211	202

11	216	214	215	212	211	214	215	216	210	
12	221	231	223	219	230	225	226	221	220	224
13	239	235	239	236	242	235	233	239	237	235
14	240	241	261	241	244	249	253	240	241	245
15	254	256	261	252	257	259	257	254	250	257
16	269	265	272	276	266	268	267	269	265	267
17	282	272	283	276	285	279	274	282	276	277
18	291	290	286	286	287	291	283	291	286	
19	298	305	298	297	299	300	300	298	303	298
20	310	326	309	304	308	311	307	310	312	309

Πίνακας ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-12: Συνολική απόσταση δρομολογίων (m) προβλήματος 200 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών.

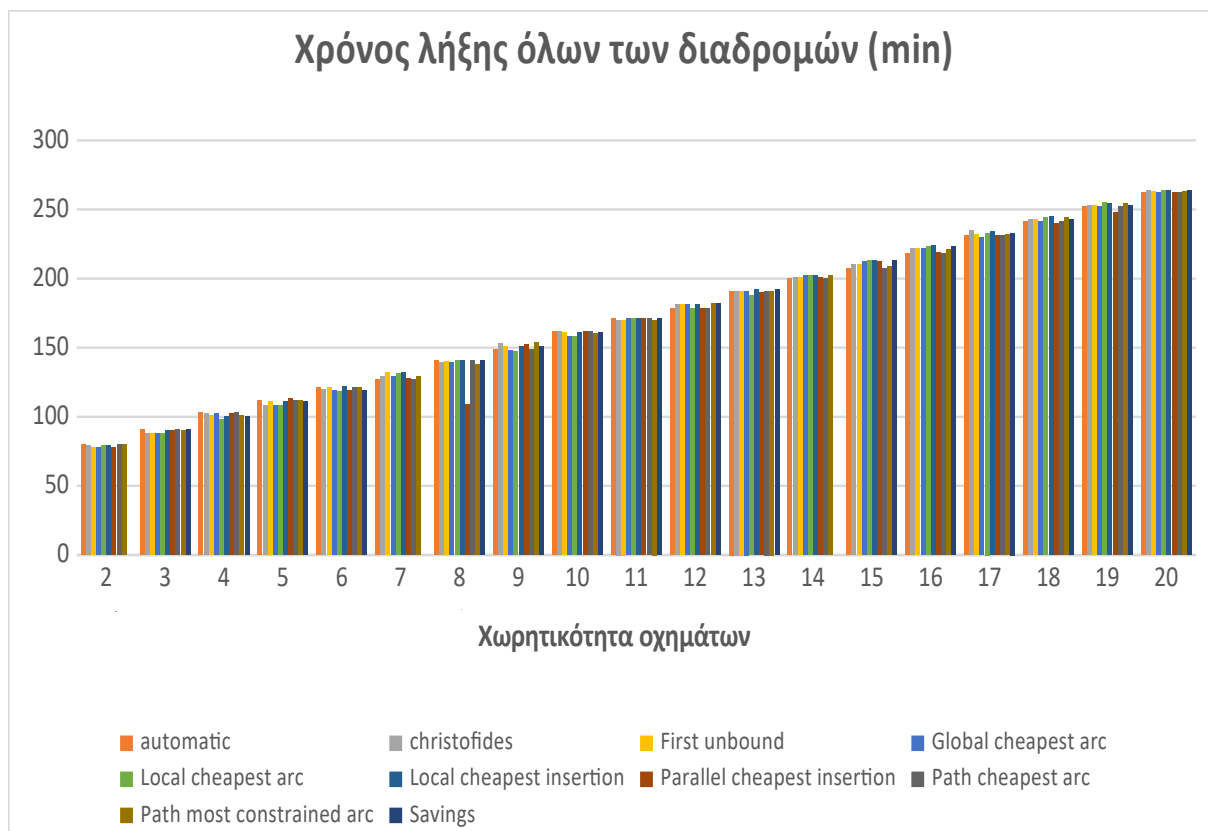
Vehicle capacity	Automatic	Christofides	First unbound min value	Global cheapest arc	Local cheapest arc	Local cheapest insertion	Parallel cheapest insertion	Path cheapest arc	Path most constrained arc	Savings
4	562856	563151	564469			554547	555973	562856	559881	557960
5	462018	469797	468711	469484	467799	475901	465372	462018	464480	465766
6	400270	407507	407337	400113	401277	413024	407908	400270	399316	
7	366060	364466	367949	361560	353933	392536	359263	366060	357566	365380
8	321162	329080	332769	330870	325271	344172	322781	321162	320099	319719
9	296976	303206	321924	297450	290624	315921	295462	296976	295219	
10	273258	282400	281771	282986	270292	288922	279329	273258	273604	277349
11	262221	263469	270250	258494	257152	308025	254068	262221	266911	
12	248150	250994	264264	240944	252920	285340	239278	248150	242736	253270
13	242554	239117	235213	238896	244771	258189	236316	242554	235608	238285
14	223871	240152	229022	218144	224398	265238	224224	223871	218526	230910
15	219071	208012	229022	214419	227054	257754	200606	219071	214907	226013
16	204745	207862	210880	201191	213036	239242	197766	204745	202590	212821
17	200534	202723	215157	201191	198025	215063	190727	200534	191899	197784
18	200009	198017	198046	189967	189432	208979	190541	200009	191709	
19	186254	202818	193788	175197	190590	208729	194930	186254	183029	187798
20	177920	183310	189976	166496	183408	193800	183822	177920	180532	186945

Τα κενά στους παραπάνω πίνακες υποδηλώνουν μη εξαγωγή αποτελέσματος.

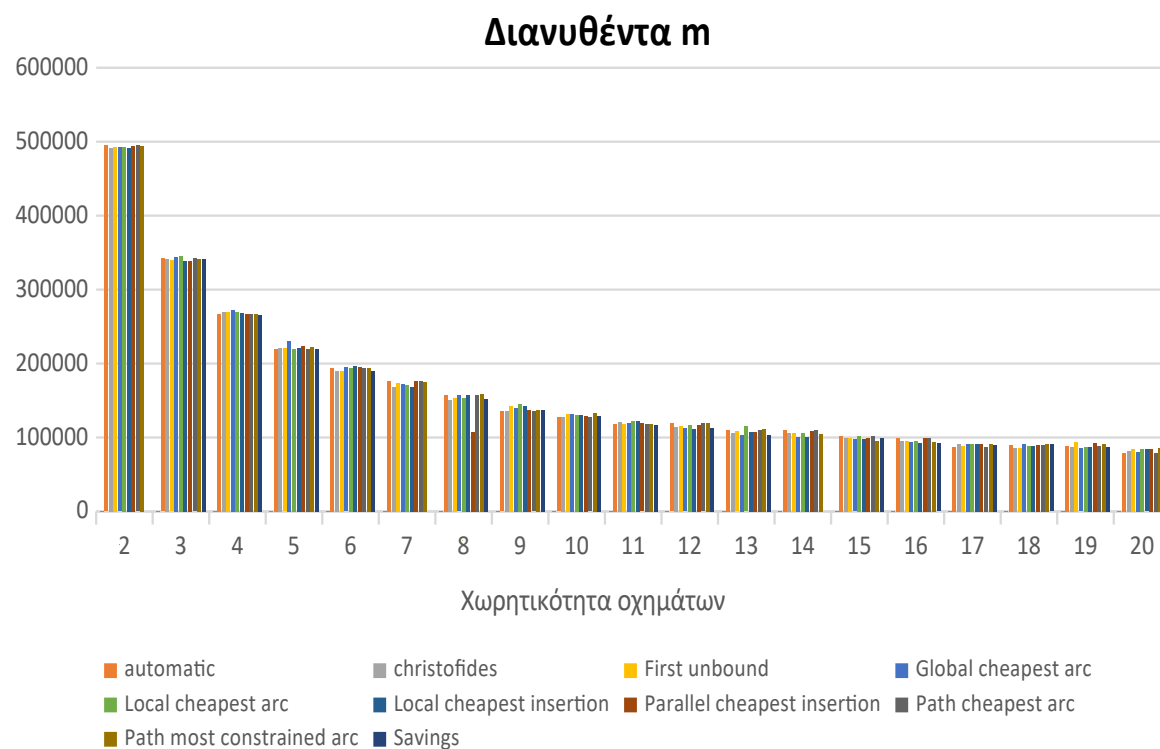
6.2.2 Συμπεράσματα

Με βάση τα αριθμητικά αποτελέσματα κατασκευάστηκαν διαγράμματα (Διαγράμματα 6-3 έως 6-6) συνολικού χρόνου και συνολικής απόστασης δρομολογίων για τα προβλήματα των 100 και 200 κόμβων, σε συνάρτηση με την χωρητικότητα των οχημάτων, για τις 10 μελετούμενες στρατηγικές επίλυσης.

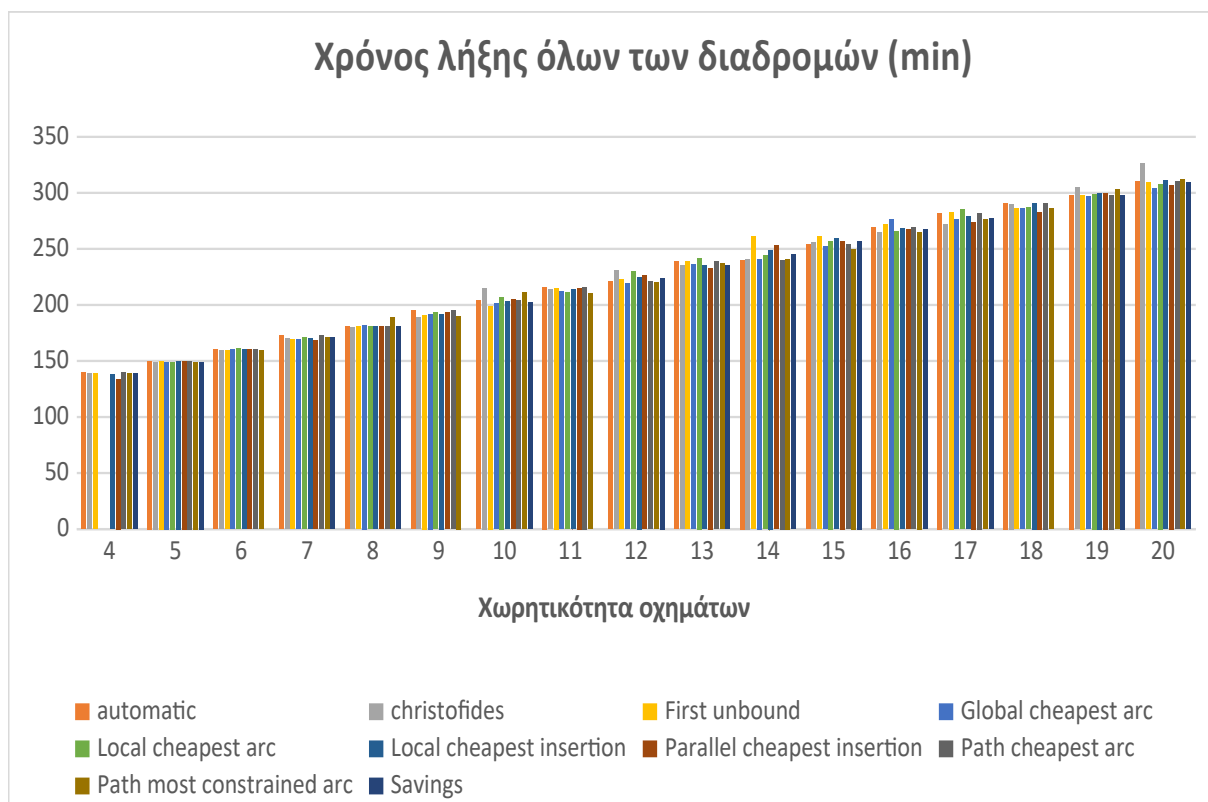

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-48. Σύγκριση χρόνων δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.

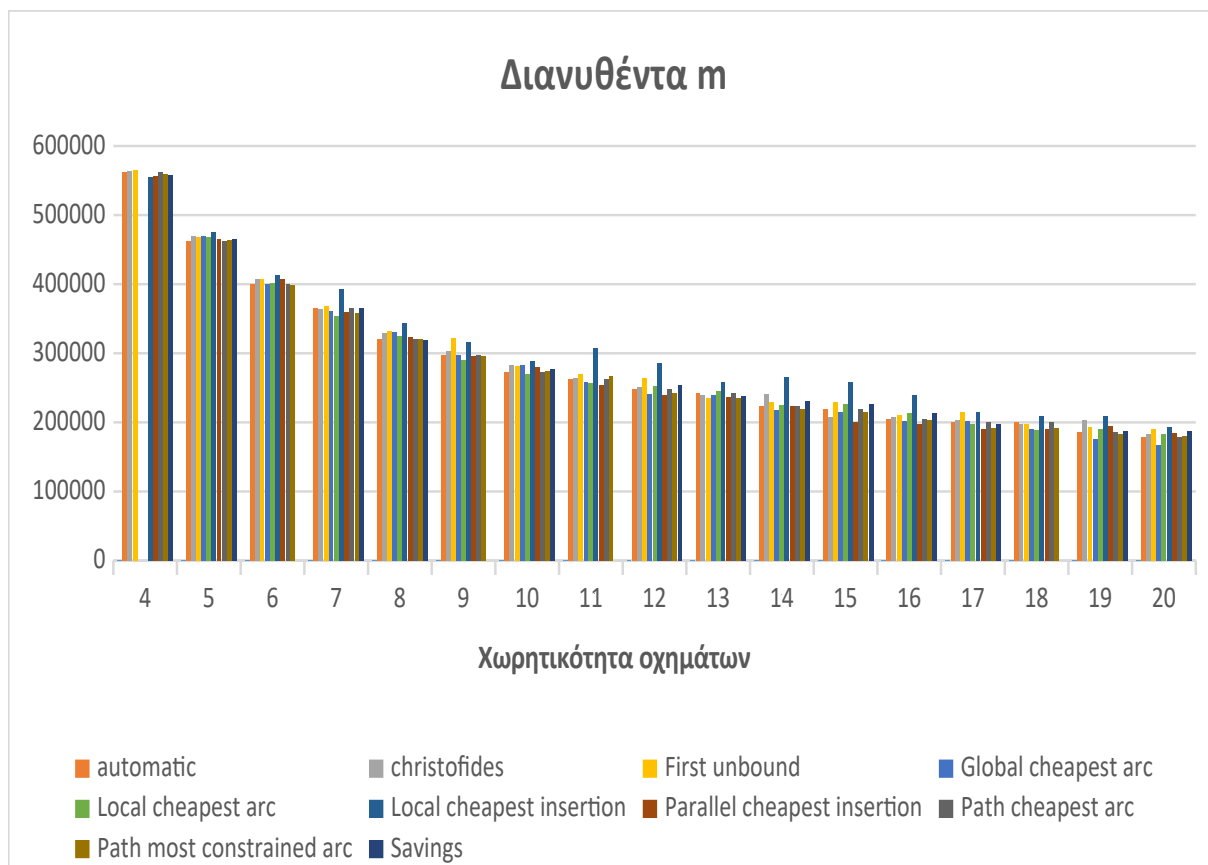

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-49. Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.

Με βάση τα διαγράμματα 6-3 και 6-4, στο πρόβλημα των 100 κόμβων φαίνεται αύξηση του συνολικού χρόνου διαδρομής καθώς η χωρητικότητα των οχημάτων αυξάνεται. Επιπλέον φαίνεται μείωση της συνολικής απόστασης των δρομολογίων με την αύξηση της χωρητικότητας, με τη μείωση να είναι πιο έντονη για μικρές τιμές χωρητικότητας. Καλύτερα αποτελέσματα λοιπόν φαίνεται να δίνουν οι διάφορες στρατηγικές επίλυσης για ενδιάμεσες τιμές χωρητικότητας. Η στρατηγική που έχει τον βέλτιστο συνδυασμό χρόνου δρομολογίου και διανυθείσας απόστασης είναι η Parallel Cheapest Insertion, με βέλτιστα αποτελέσματα όπως διακρίνεται και στα διαγράμματα για χωρητικότητα οχημάτων 8 πακέτων. Οι τιμές αυτές αντιστοιχούν στα 63,66% και 66,14% του μέσου χρόνου και μέσης απόστασης αντίστοιχα που προκύπτουν από τους υπολογισμούς για κάθε χωρητικότητα οχημάτων. Αντιθέτως χειρότερη εφαρμογή φαίνεται να έχουν οι στρατηγικές Automatic και Path Cheapest Arc για τη μικρότερη χωρητικότητα οχημάτων (2 πακέτα). Παρόλο που ο συνολικός χρόνος διαδρομής μειώνεται, η συνολική απόσταση αυξάνεται σημαντικά. Οι χρόνοι δρομολογίων και οι συνολική απόσταση αντιστοιχούν στο 46,72% και 305,70% του μέσου χρόνου και της μέσης απόστασης αντίστοιχα.

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-50: Σύγκριση χρόνων δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.

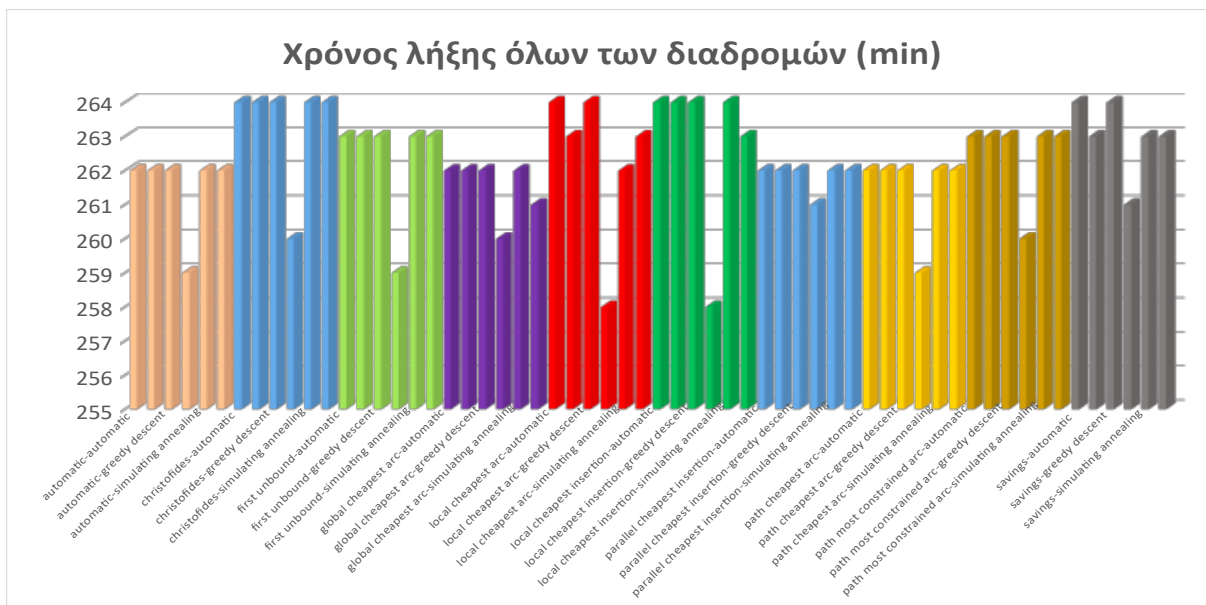

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-51: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.

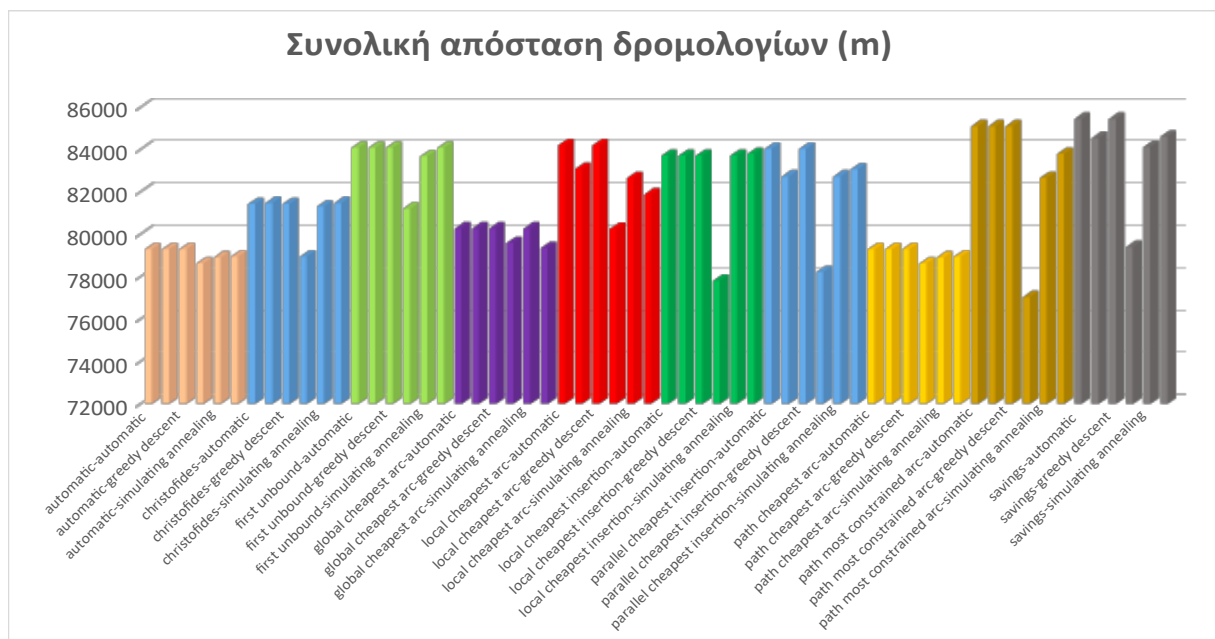
Στο πρόβλημα των 200 κόμβων, μεγαλύτερες διανυθείσες αποστάσεις φαίνεται να έχει η εφαρμογή της στρατηγικής Local cheapest insertion, ενώ όσον αφορά τον χρόνο των δρομολογίων δε φαίνεται κάποια μέθοδος να παρεκκλίνει σημαντικά από τον μέσο όρο ανά χωρητικότητα οχημάτων. Έπειτα από ανάλυση των δεδομένων, φαίνεται ότι πάλι μια μέση χωρητικότητα οχημάτων είναι η ιδανική. Η εφαρμογή της στρατηγικής Global cheapest arc για χωρητικότητα οχημάτων 14 έχει σαν αποτέλεσμα την ελάχιστη απόσταση δρομολογίου και συνολικό χρόνο 0,41% μεγαλύτερο του ελάχιστου των υπολογισμένων με τις υπόλοιπες στρατηγικές χρόνων. Οι τιμές αυτές αντιστοιχούν στα 106,67% και 76,65% του μέσου χρόνου και μέσης απόστασης αντίστοιχα. Αντίθετα η εφαρμογή της στρατηγικής Local cheapest insertion για χωρητικότητα οχημάτων 11 φαίνεται να δίνει τα χειρότερα αποτελέσματα, με αυτά της απόστασης να είναι 8,24% αυξημένα σε σχέση με το μέσο όρο των αποστάσεων και το χρόνο δρομολογίου να αποτελεί το 94,72% του μέσου όρου των μετρήσεων.

6.3 Σύγκριση αλγόριθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα μεγάλης κλίμακας

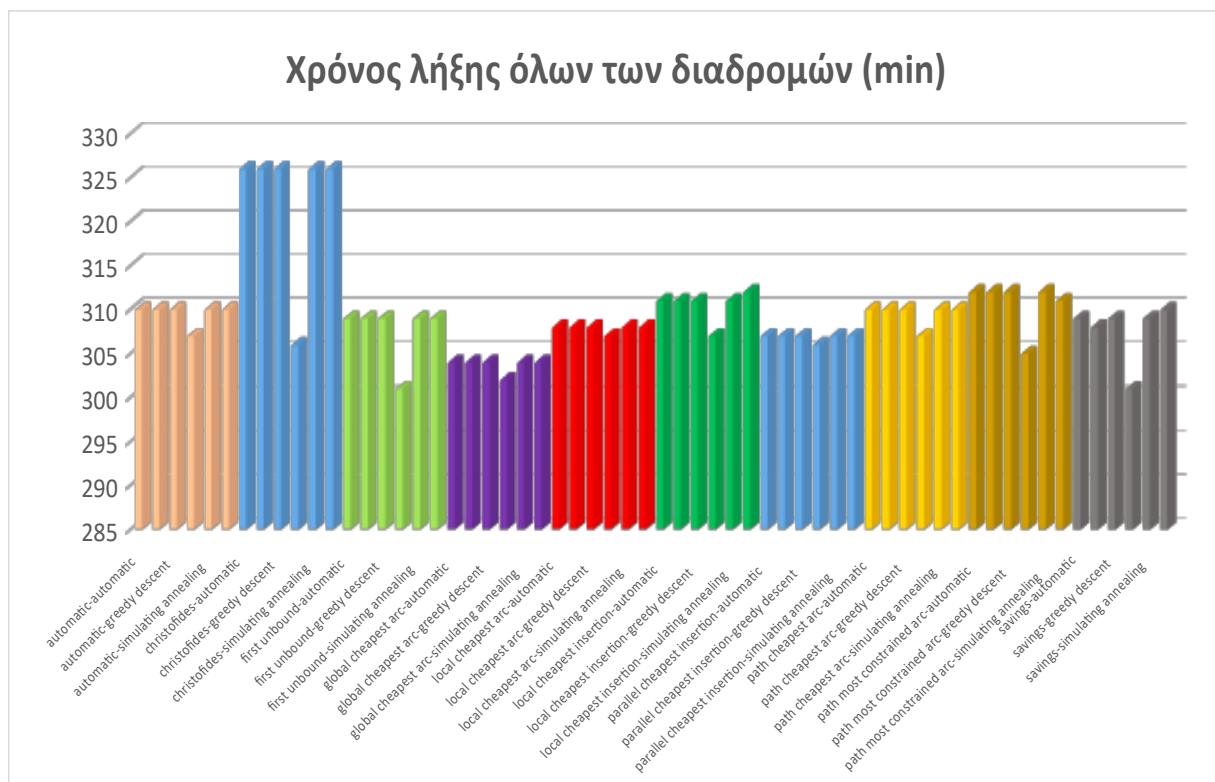
Πραγματοποιήθηκαν δοκιμές με 6 διαφορετικούς αλγόριθμους βελτιστοποίησης για τα προβλήματα των 100 και 200 κόμβων με χωρητικότητα οχημάτων 20 (Πίνακες 5-3 και 5-4), με τα δεδομένα να αποτυπώνονται σε διαγράμματα (Διαγράμματα 6-7 έως 6-10).

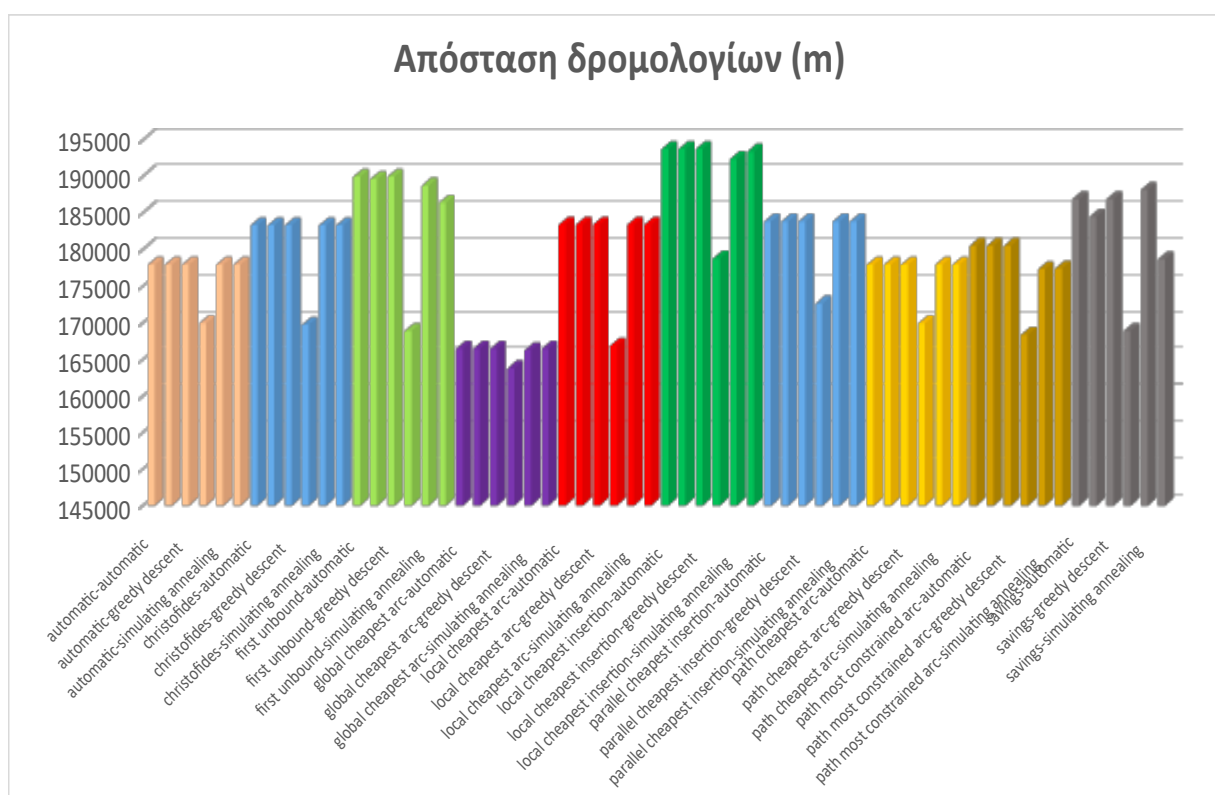
Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-52: Σύγκριση διάρκειας δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-53: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-54: Σύγκριση διάρκειας δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-55: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.

6.3.1 Συμπεράσματα

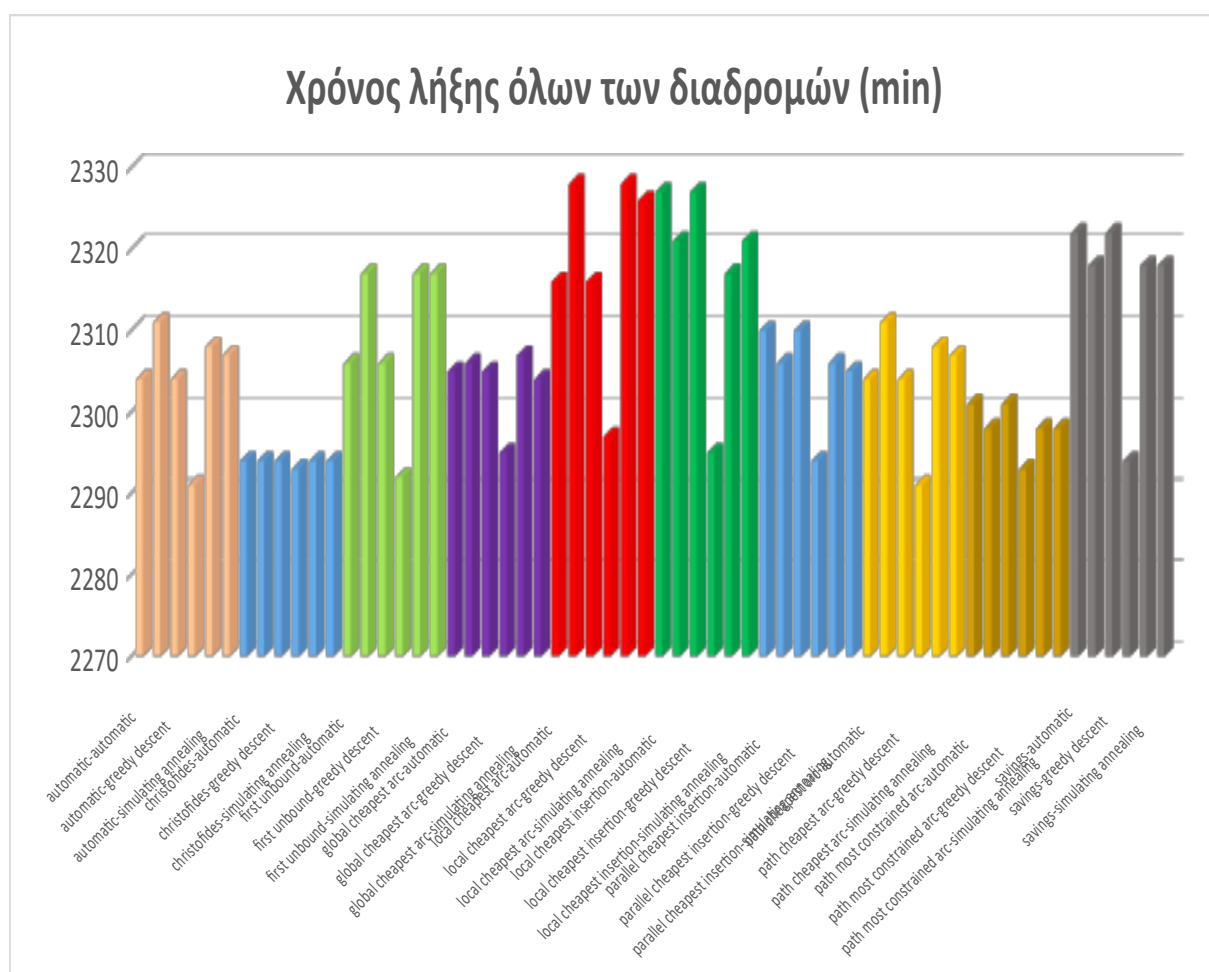
Από τα παραπάνω διαγράμματα φαίνεται ότι η εφαρμογή του αλγορίθμου Guided local search δίνει τα καλύτερα αποτελέσματα χρόνου και απόστασης διαδρομής, τόσο για το πρόβλημα των 100 όσο και για αυτό των 200 κόμβων. Χειρότερα αποτελέσματα φαίνεται να δίνει η εφαρμογή του αλγορίθμου automatic. Επίσης στο πρόβλημα των 100 κόμβων παρατηρούνται μικρότερες διαφορές μεταξύ του βέλτιστου χρόνου και της βέλτιστης απόστασης των δρομολογίων και του μέσου όρου των μετρήσεων, σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές στο πρόβλημα των 200 κόμβων. Τέλος οι διαφορές των χρόνων και στα δύο προβλήματα είναι μικρότερες σε σχέση με τις αντίστοιχες των αποστάσεων, με αποτέλεσμα η διασπορά των μετρήσεων των χρόνων να είναι μικρότερη σε σχέση με τη διασπορά των μετρούμενων αποστάσεων.

Όσον αφορά το πρόβλημα των 100 κόμβων καλύτερος συνδυασμός είναι η στρατηγική Local cheapest insertion με τον αλγόριθμο Guided local search, δίνοντας βελτιωμένα αποτελέσματα σε χρόνο και απόσταση δρομολογίου κατά 1,63% και 4,84% αντίστοιχα σε σύγκριση με τους μέσους όρους των υπόλοιπων δυνατών συνδυασμών. Εξαίρεση αποτελεί η εφαρμογή της μεθόδου Global cheapest arc, για την οποία ο αλγόριθμος Tabu search φαίνεται να έχει ελαφρώς καλύτερη εφαρμογή, όσον αφορά τον συνολικό χρόνο δρομολογίου, με το αποτέλεσμα να είναι κατά 3,95% καλύτερο από το μέσο όρο των τιμών. Ο χειρότερος συνδυασμός αντιθέτως, είναι η στρατηγική Savings με αλγόριθμο βελτιστοποίησης Automatic ή Greedy Descent, με τα αποτελέσματα συνολικού χρόνου και απόστασης δρομολογίων να είναι 0,66% και 4,50% πάνω του μέσου όρου των αντίστοιχων μετρήσεων.

Στο πρόβλημα των 200 κόμβων η εφαρμογή των συνδυασμού Global Cheapest Arc με Guided local search δίνει τα καλύτερα αποτελέσματα, με τις αντίστοιχες τιμές χρόνου και απόστασης δρομολογίων να αντιστοιχούν σε 97,53% 91,03% των μέσων όρων. Χειρότερη συμπεριφορά έδειξε ο συνδυασμός Local Cheapest Insertion – Tabu search με τις αντίστοιχες τιμές να υπερέχουν κατά 0,76% και 7,49% των μέσων όρων αντίστοιχα.

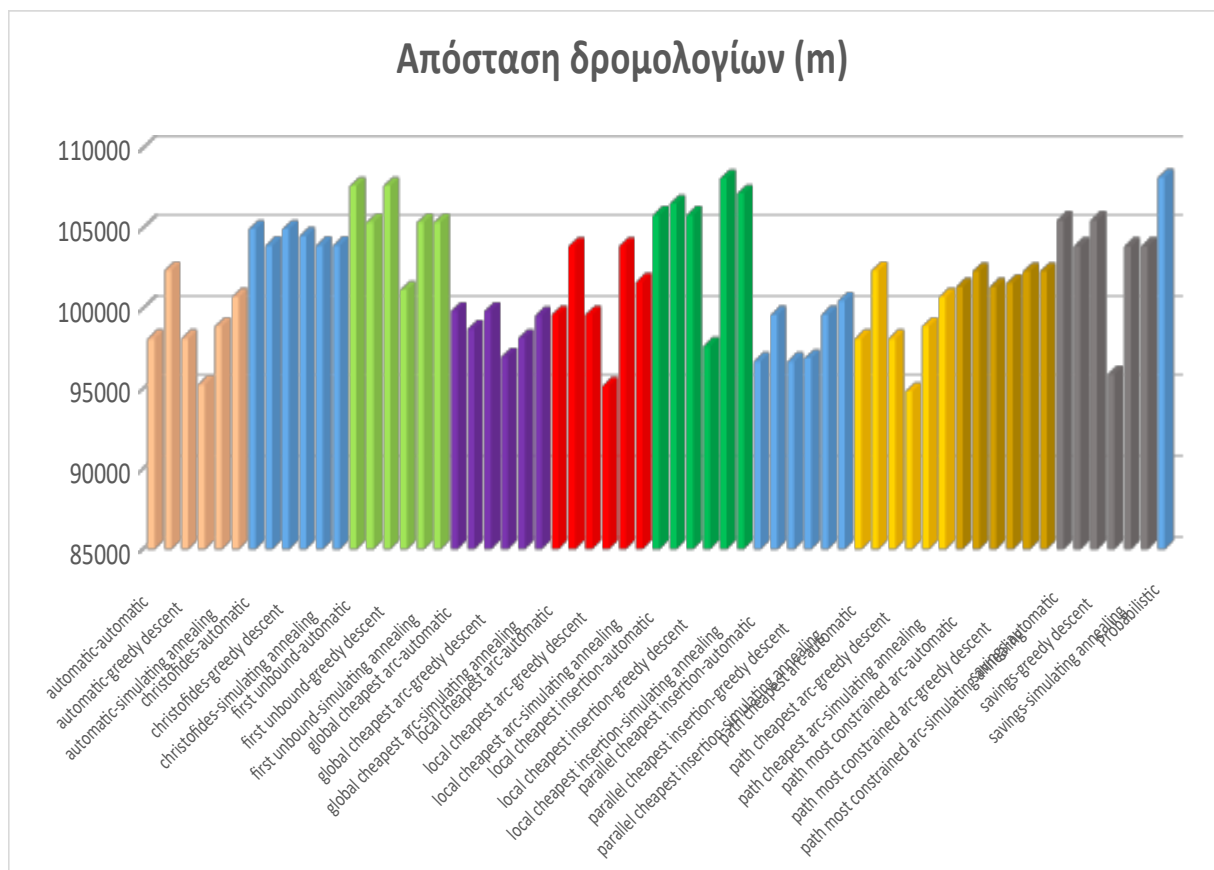
6.4 Αξιολόγηση αποτελεσμάτων με χρήση 1 μεταφορικού οχήματος και μιας προσεγγιστικής μεθόδου στο πρόβλημα μεγάλης κλίμακας

Πραγματοποιήθηκαν υπολογισμοί συνολικού χρόνου και συνολικής απόστασης δρομολογίου για κάθε μέθοδο επίλυσης και κάθε αλγόριθμο βελτιστοποίησης με χρήση ενός μεταφορικού οχήματος που καλύπτει τις μεταφορικές ανάγκες (200 πακέτων) του προβλήματος των 200 κόμβων (Διαγράμματα 6-11 και 6-12). Ειδικότερα για τα αποτελέσματα της συνολικής απόστασης δρομολογίων, αυτά συγκρίθηκαν με τα αποτελέσματα μιας προσεγγιστικής μεθόδου επίλυσης (Κεφ. 5 – σχέση 3).

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-56: Σύγκριση διάρκειας δρομολογίων με εφαρμογή συνδυασμών στρατηγικών επίλυσης - αλγορίθμων βελτιστοποίησης και χρήση 1 μεταφορικού οχήματος στο πρόβλημα των 200 κόμβων.

Διάγραμμα ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-57: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή συνδυασμών στρατηγικών επίλυσης - αλγορίθμων βελτιστοποίησης, μιας προσεγγιστικής μεθόδου και χρήση 1 μεταφορικού οχήματος στο πρόβλημα των 200 κόμβων.

6.4.1 Συμπεράσματα

Συμπεραίνεται ότι με όλες τις στρατηγικές επίλυσης καλύτερα αποτελέσματα δίνει η εφαρμογή του αλγόριθμου βελτιστοποίησης Guided Local Search. Ο συνδυασμός του με τη στρατηγική Path Cheapest Arc δίνει αποτελέσματα χρόνου και απόστασης δρομολογίων κατά 0,69% 6,63% μικρότερα από τους αντίστοιχους μέσους όρους των μετρήσεων. Χειρότερα αποτελέσματα έδωσε ο συνδυασμός Local Cheapest Insertion με Automatic ή Greedy Descent, με τιμές χρόνου και απόστασης να είναι κατά 0,87% και 4,20% αντίστοιχα μεγαλύτερες από το μέσο όρο των αντίστοιχων των διαφόρων συνδυασμών μεθόδου-αλγορίθμου.

Το αποτέλεσμα της απόστασης δρομολογίου της προσεγγιστικής μεθόδου είναι κατά 2,24% και 14,09% μεγαλύτερο από τα αποτελέσματα του χειρότερου και του καλύτερου συνδυασμού στρατηγικής και αλγορίθμου βελτιστοποίησης αντίστοιχα. Τα παραπάνω ποσοστά κρίνονται ικανοποιητικά, λαμβάνοντας υπόψη τον ελάχιστο χρόνο υπολογισμού

αλλά και τη μη απαίτηση ιδιαίτερης υπολογιστικής ισχύος για την εξαγωγή αποτελέσματος με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου.

Σημειώνεται ότι οι ίδιοι υπολογισμοί πραγματοποιήθηκαν και για το πρόβλημα των 100 κόμβων, με τα αποτελέσματα να παρουσιάζουν σημαντική διασπορά και την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την καλύτερη και τη χειρότερη τακτική επίλυσης να είναι ιδιαίτερα δύσκολη και ασαφής. Από την άλλη πλευρά, η προσεγγιστική μέθοδος είχε σημαντικά χειρότερη συμπεριφορά σε σχέση με την αντίστοιχη στο πρόβλημα των 200 κόμβων με αποτέλεσμα να κρίνεται ως μη εφαρμόσιμη.

Κεφάλαιο 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στην παρούσα διπλωματική εργασία μελετήθηκε το πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων, τόσο σε μικρή κλίμακα (16 και 30 κόμβοι) όσο και σε μεγαλύτερη (100, 200 κόμβοι). Επίσης αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα μετρήσεων με χρήση ενός μεταφορικού οχήματος στο πρόβλημα των 200 κόμβων, καθώς και η συμπεριφορά μιας προσεγγιστικής μεθόδου υπολογισμού της συνολικής απόστασης δρομολογίου.

Συγκρίθηκε η συμπεριφορά στατικών μοντέλων, στα οποία όλα τα στοιχεία είναι γνωστά πριν την έναρξη του δρομολογίου, με τα αντίστοιχα δυναμικά, στα οποία είναι δυνατή η διαφοροποίηση των δεδομένων κατά τη διάρκειά τους. Μελετήθηκε επίσης η εφαρμογή 10 διαφορετικών μεθόδων επίλυσης και 6 αλγορίθμων βελτιστοποίησης σε δύο προβλήματα δρομολόγησης μεγάλης κλίμακας. Οι δοκιμές πραγματοποιήθηκαν για διάφορες χωρητικότητες οχημάτων, με τα αποτελέσματα να δείχνουν την τάση των συνολικών χρόνων των διαδρομών και της διανυθείσας απόστασης με τη μεταβολή της χωρητικότητας. Τέλος, μελετήθηκε η εφαρμογή των παραπάνω στρατηγικών και αλγορίθμων βελτιστοποίησης σε ένα πρόβλημα μεγάλης κλίμακας με χρήση ενός μόνο μεταφορικού μέσου, καθώς και η σύγκριση των αποτελεσμάτων της απόστασης με χρήση μιας προσεγγιστικής μεθόδου επίλυσης.

Όσον αφορά τη σύγκριση δυναμικού και στατικού μοντέλου, όπως ήταν αναμενόμενο το στατικό παρουσίασε καλύτερη συμπεριφορά και μεγαλύτερη σταθερότητα στα εξεταζόμενα στοιχεία. Η γνώση όλων των στοιχείων του προβλήματος εκ των προτέρων προγραμματίσει καλύτερα τα δρομολόγια, με αποτέλεσμα τη μείωση της συνολικής απόστασης των δρομολογίων.

Στα προβλήματα μεγάλης κλίμακας με χρήση πολλών μεταφορικών οχημάτων, όσον αφορά τη χωρητικότητά τους, με εφαρμογή όλων των μεθοδολογιών παρατηρήθηκε μείωση της συνολικής απόστασης διαδρομής με μειούμενο ρυθμό, καθώς αυξάνεται η χωρητικότητα των οχημάτων. Λογικό αποτέλεσμα, καθώς με την αύξηση της χωρητικότητας των οχημάτων μειώνονται οι μεταβάσεις από και προς τον αρχικό κόμβο (depot) προς τους υπόλοιπους. Σχετικά με τον συνολικό χρόνο των δρομολογίων παρατηρήθηκε αντίθετη συμπεριφορά, αφού η αύξηση της χωρητικότητας των οχημάτων συνοδεύτηκε με την αύξηση των αντίστοιχων χρόνων των δρομολογίων με πιο ήπιο ρυθμό. Επίσης λογικό αποτέλεσμα, καθώς ένας στόλος περισσότερων οχημάτων έχει τη δυνατότητα ομαδοποίησης των προς επίσκεψη

κόμβων (clustering), με το χρόνο δρομολογίου κάθε οχήματος να μειώνεται σημαντικά. Επιπλέον εξήγηση είναι ότι η αυξημένη χωρητικότητα ενδέχεται να δημιουργεί καθυστερήσεις (φόρτωση, εκφόρτωση, ελιγμοί στον αστικό ιστό κλπ.), με το όφελος των συντομότερων δρομολογίων να μένει ανεκμετάλλευτο. Συνεπώς, η επιλογή μιας ενδιάμεσης χωρητικότητας (π.χ. 8-14) φαντάζει ως βέλτιστη λύση, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα τόσο της απόστασης όσο και του χρόνου εκτέλεσης των διαδρομών.

Στο πρόβλημα μεγάλης κλίμακας με χρήση ενός μεταφορικού οχήματος, η εφαρμογή ενός συγκεκριμένου αλγόριθμου βελτιστοποίησης δίνει τα βέλτιστα αποτελέσματα. Επίσης, σε συμφωνία με τα παραπάνω, οι υπολογιζόμενες συνολικές αποστάσεις δρομολογίου είναι σημαντικά μικρότερες σε σχέση με τις αντίστοιχες στο πρόβλημα με τη μεταβαλλόμενη χωρητικότητα οχημάτων (4-20 πακέτα).

Το αποτέλεσμα της απόστασης δρομολογίου με εφαρμογή της προσεγγιστικής μεθόδου τέλος, είναι μεν χειρότερο σε σύγκριση με τα αντίστοιχα των συνδυασμών στρατηγικών επίλυσης και αλγορίθμων βελτιστοποίησης, παράλληλα όμως κρίνεται ιδιαίτερος ικανοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη τον μειωμένο υπολογιστικό χρόνο αλλά και τις περιορισμένες απαιτήσεις υπολογιστικής ισχύος για την εξαγωγή αποτελέσματος.

Αντικείμενο μελλοντικής έρευνας θα μπορούσε να αποτελέσει η λύση αντίστοιχων προβλημάτων για ετερογενή στόλο οχημάτων (π.χ. ψυγεία και συμβατικά φορτηγά οχήματα), για τη μεταφορά διαφορετικών προϊόντων. Επίσης η χρησιμοποίηση οχημάτων διαφορετικού μεγέθους και χωρητικότητας για την αποδοτικότερη μεταφορά των προϊόντων (μικρότερα φορτηγά για μεταφορές εντός αστικού ιστού και για μικρότερες ποσότητες, μεγαλύτερα φορτηγά για πιο μακρινά δρομολόγια).

Επιπλέον αντικείμενο μελέτης θα μπορούσε να είναι η εφαρμογή άλλων αλγορίθμων βελτιστοποίησης για την εύρεση αποδοτικότερων λύσεων (Ant colony optimization, Particle Swarm Optimization, Μηχανικής Μάθησης κλπ.). Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της δραστηριότητας μιας εταιρείας και η ελαχιστοποίησή του επίσης αποτελεί ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον αντικείμενο, λόγω της ολοένα αυξανόμενης ανάγκης για υιοθέτηση πράσινης ενέργειας, μείωση εκπομπών CO₂ και κατανάλωσης καυσίμου.

Τέλος ενδιαφέρον θα είχε η συσχέτιση όλων των εξαγόμενων στοιχείων και συμπερασμάτων με οικονομικά δεδομένα. Η επίδραση του μεταφορικού στο συνολικό κόστος λειτουργίας μιας εταιρείας, το κόστος ευκαιρίας των μεταφορών με ιδιόκτητο στόλο

οχημάτων σε σχέση με κάποια άλλη επιλογή (π.χ. με 3PL, leasing), η αντικατάσταση/ μείωση προσωπικού κλπ..

Όλες οι παραπάνω προτάσεις θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε προβλήματα μεγαλύτερης κλίμακας, με σκοπό την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων και τον έλεγχο της αποδοτικότητας των εφαρμοζόμενων μεθόδων και αλγορίθμων για ολοένα αυξανόμενο όγκο δεδομένων. Το πρόβλημα δρομολόγησης οχημάτων θα συνεχίσει να απασχολεί στο μέλλον τόσο σε ακαδημαϊκό επίπεδο όσο και στον τομέα των logistics, με τις εφαρμογές του να ωθούν προς την εξεύρεση νέων πρακτικών βελτίωσης και επίλυσής του.

- [1] Zefang, Z., Tong, X., Zheng, M., Li, Y. (2024) Reinforcement Learning for Solving Multiple Vehicle Routing Problem with Time Window, *ACM Transactions on Intelligent Systems and Technology*, 15, 1 – 19.
- [2] Wang, S., Sun, W., Huang, M. (2024) An adaptive large neighborhood search for the multi-depot dynamic vehicle routing problem with time windows, *Computers & Industrial Engineering*, 191.
- [3] Psaraftis, H. N. (1980). A dynamic programming solution to the single vehicle many-to-many immediate request dial-a-ride problem. *Transportation Science*, 14(2), 130-154.
- [4] Bräysy O., Gendreau M. (2005) Vehicle routing problem with time windows, Part II: Metaheuristics, *Transportation Science*, 39.
- [5] Liping F. (1996), Real-time routing and scheduling in dynamic and stochastic traffic networks, Thesis, University of Alberta.
- [6] Dantzig G. B., Ramser R. H. (1959) The Truck Dispatching Problem, *Management Science*, Vol. 6, pp. 80 – 91
- [7] Clarke G. & Wright J. W. (1964) Scheduling of Vehicles from a Central Depot to a Number of Delivery Points”, *Operations Research*, Vol. 12, pp. 568 – 581
- [8] Christofides N., Mingozzi A. & Toth P. (1979) The vehicle routing problem, In *Combinatorial Optimization*, pp. 315–338, Chichester, UK, 1979
- [9] Caric T. & Gold H., *Vehicle Routing Problem*, InTech, 2008
- [10] Toth, P. & Vigo, D., *The Vehicle Routing Problem*, Society for Industrial and Applied Mathematics Philadelphia, 2002.
- [11] Burrows, W., 1988. The Vehicle Routing Problem with Loadsplitting: A Heuristic Approach. In *24th Annual Conference of the Operational Research Society of New Zealand*. pp. 33–38
- [12] Lenstra, J.K., Kan, A.H.G.R., 1981. Complexity of vehicle routing and scheduling problems. *Networks* 11, 221–227.
- [13] Chopra, S., Meindl, P. (2015) *Supply Chain Management: Strategy, Planning, and Operation*. 6th Edition, Pearson, London
- [14] Russell, R. (1977). An effective heuristic for the M-Tour traveling salesman problem with some side conditions. *Operations Research*, 25, 517-524.
- [15] Qureshi, A. G., Taniguchi, E., & Yamada, T. (2012). A Microsimulation Based Analysis of Exact Solution of Dynamic Vehicle Routing with Soft Time Windows. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 39, 205-216.
- [16] Ζάφτης Ν. (2021), Βέλτιστος Σχεδιασμός Δικτύου Δρομολόγησης Στόλου Οχημάτων, Διπλωματική εργασία, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα.
- [17] Κετσάτη Κ. (2017), Το Πρόβλημα της Δρομολόγησης Οχημάτων - Διαχείριση Διανομών σε Ελληνική Εταιρία, Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη

Πίνακας Περιεχομένων Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 3-1: Γράφημα συνολικής απόστασης δρομολογίων κάθε δυναμικού μοντέλου στο πρόβλημα των 30 κόμβων.....	16
Διάγραμμα 3-2: Γράφημα συνολικής απόστασης δρομολογίων κάθε δυναμικού μοντέλου στο πρόβλημα των 16 κόμβων.....	17
Διάγραμμα 4-1: Γράφημα συνολικής απόστασης των δρομολογίων κάθε στατικού μοντέλου στο πρόβλημα των 30 κόμβων.....	19
Διάγραμμα 4-2: Γράφημα συνολικής απόστασης των δρομολογίων κάθε στατικού μοντέλου στο πρόβλημα των 16 κόμβων.....	20
Διάγραμμα 5-1: Γράφημα εξαγωγής συνάρτησης χρόνου διαδρομών μεταξύ κόμβων με γραμμική παλινδρόμηση.....	23
Διάγραμμα 5-2: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή automatic αλγόριθμου βελτιστοποίησης.....	26
Διάγραμμα 5-3: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή automatic αλγόριθμου βελτιστοποίησης.....	27
Διάγραμμα 5-4: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.....	28
Διάγραμμα 5-5: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.....	28
Διάγραμμα 5-6: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.....	29
Διάγραμμα 5-7: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.....	29
Διάγραμμα 5-8: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.....	30
Διάγραμμα 5-9: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.....	30
Διάγραμμα 5-10: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.....	31
Διάγραμμα 5-11: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.....	31

Διάγραμμα 5-12: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.....	32
Διάγραμμα 5-13: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.....	32
Διάγραμμα 5-14: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή Parallel cheapest insertion.....	33
Διάγραμμα 5-15: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion.....	33
Διάγραμμα 5-16: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.....	34
Διάγραμμα 5-17: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.....	34
Διάγραμμα 5-18: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.....	35
Διάγραμμα 5-19: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.....	35
Διάγραμμα 5-20: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Savings.....	36
Διάγραμμα 5-21: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Savings.....	36
Διάγραμμα 5-22: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Automatic.....	39
Διάγραμμα 5-23: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Automatic.....	40
Διάγραμμα 5-24: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.....	40
Διάγραμμα 5-25: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Christofides.....	41
Διάγραμμα 5-26: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.....	41
Διάγραμμα 5-27: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής First unbound min value.....	42

Διάγραμμα 5-28: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.....	42
Διάγραμμα 5-29: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Global cheapest arc.....	43
Διάγραμμα 5-30: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.....	43
Διάγραμμα 5-31: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest arc.....	44
Διάγραμμα 5-32: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.....	44
Διάγραμμα 5-33: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Local cheapest insertion.....	45
Διάγραμμα 5-34: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion.....	45
Διάγραμμα 5-35: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Parallel cheapest insertion.....	46
Διάγραμμα 5-36: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.....	46
Διάγραμμα 5-37: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path cheapest arc.....	47
Διάγραμμα 5-38: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.....	47
Διάγραμμα 5-39: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Path most constrained arc.....	48
Διάγραμμα 5-40: Συνολικός χρόνος διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Saving.....	48
Διάγραμμα 5-41: Συνολική απόσταση των διαδρομών συναρτήσει της χωρητικότητας των οχημάτων με εφαρμογή στρατηγικής Savings.....	49
Διάγραμμα 6-1: Διάγραμμα σύγκρισης απόστασης δρομολογίων στατικής και δυναμικής εκδοχής στο πρόβλημα των 30 κόμβων.....	56
Διάγραμμα 6-2: Διάγραμμα σύγκρισης απόστασης δρομολογίων στατικής και δυναμικής εκδοχής στο πρόβλημα των 16 κόμβων.....	56

Διάγραμμα 6-3: Σύγκριση χρόνων δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.....	61
Διάγραμμα 6-4: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.....	61
Διάγραμμα 6-6: Σύγκριση χρόνων δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.....	62
Διάγραμμα 6-7: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων στρατηγικών επίλυσης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.....	63
Διάγραμμα 6-8: Σύγκριση διάρκειας δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.....	64
Διάγραμμα 6-9: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 100 κόμβων.....	64
Διάγραμμα 6-10: Σύγκριση διάρκειας δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.....	65
Διάγραμμα 6-11: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή διαφόρων αλγορίθμων βελτιστοποίησης στο πρόβλημα των 200 κόμβων.....	65
Διάγραμμα 6-12: Σύγκριση διάρκειας δρομολογίων με εφαρμογή συνδυασμών στρατηγικών επίλυσης - αλγορίθμων βελτιστοποίησης και χρήση 1 μεταφορικού οχήματος στο πρόβλημα των 200 κόμβων.....	67
Διάγραμμα 6-13: Σύγκριση απόστασης δρομολογίων με εφαρμογή συνδυασμών στρατηγικών επίλυσης - αλγορίθμων βελτιστοποίησης, μιας προσεγγιστικής μεθόδου και χρήση 1 μεταφορικού οχήματος στο πρόβλημα των 200 κόμβων.....	68

Πίνακας Περιεχομένων Εικόνων

Εικόνα 2-1: Σχηματική απεικόνιση των διεργασιών των Logistics.....	6
Εικόνα 3-1: Μοντελοποίηση δυναμικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων.....	12
Εικόνα 3-2: Περιβάλλον εφαρμογής υπολογισμών και μπάρα επιλογής μεθόδου επίλυσης.	15
Εικόνα 3-3: Περιβάλλον εφαρμογής υπολογισμών και μπάρα επιλογής αλγορίθμου βελτιστοποίησης.....	15
Εικόνα 5-1: Αλγόριθμος υπολογισμού 100 τυχαίων σημείων εντός οριοθετημένης περιοχής της Αθήνας.....	21

Πίνακας Περιεχομένων Πινάκων

Πίνακας 5-1: Πίνακας στοιχείων κόμβων προβλήματος 100 κόμβων.....	24
Πίνακας 5-2: Πίνακας χρόνων διαδρομών και αποστάσεων μεταξύ κόμβων.....	25
Πίνακας 5-3: Αποτελέσματα δρομολογίων ανά χρησιμοποιούμενη μέθοδο και αλγόριθμο βελτιστοποίησης για το πρόβλημα μεγάλης κλίμακας 100 κόμβων.....	37
Πίνακας 5-4: Αποτελέσματα δρομολογίων ανά χρησιμοποιούμενη μέθοδο και αλγόριθμο βελτιστοποίησης για το πρόβλημα μεγάλης κλίμακας 200 κόμβων.....	50
Πίνακας 6-1: Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο δυναμικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 30 κόμβων.....	54
Πίνακας 6-2: Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο στατικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 30 κόμβων.....	54
Πίνακας 6-3: Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο δυναμικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 16 κόμβων.....	55
Πίνακας 6-4: Συνολική απόσταση (m) οχήματος ανά δρομολόγιο στατικού προβλήματος δρομολόγησης οχημάτων στο πρόβλημα των 16 κόμβων.....	55
Πίνακας 6-5: Διάρκεια δρομολογίων (min) προβλήματος 100 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών επίλυσης.....	58
Πίνακας 6-6: Συνολική απόσταση δρομολογίων (m) προβλήματος 100 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών επίλυσης.....	59
Πίνακας 6-7: Διάρκεια δρομολογίων (min) προβλήματος 200 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών.....	59
Πίνακας 6-8: Συνολική απόσταση δρομολογίων (m) προβλήματος 200 κόμβων με εφαρμογή διαφορετικών στρατηγικών.....	60